

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, november 20-án.

320. szám.

Lázadás.

Hát bizony nehéz dolog mindenkit kielégíteni és jó, ha az ember azzal viaszthatja magát, hogy legalább a többséget kielégítette. Sokszor ennél kevessebbel is be kell érni. Gróf Apponyi Albert és pártja tudna erről egy-két mesét mondani s most mégis azzal lepi meg a világot, hogy meghuzza a harangot és lázadást emleget az alkotmány ellen, mert a kormány csak az ország többségét tudja kielégíteni. Csak a többséget! Igazán képtelen állapot s a sok lázadás közt, melyet a szegény magyar alkotmány ellen forraltak, nem volt még ennél cinikusabb és meztelenebb lázadás!

Valóban nehéz mosolygás nélkül megállni, mikor az ember keresztülrágja magát a nemzeti párt lapjainak állításain. Hónapok óta nem tesz a nemzeti párt egyebet, csak köti a kereket és kiáltja a világba, hogy nem ad a kormánynak semmit, se adót, se ujoncot. Még tegnap is párthatározatban újította meg azt az ultimátumát, hogy nemcsak cselekedni, de még csak lélegzeni sem hagyja a kormányt. S mert báró Bánffy Dezső miniszterelnök legalább a pártkonferencián próbálta a többséget és az országot megnyugtatni, hogy tenni fog a folytonos kerékkötés ellen, a nemzeti párt ma mind a két lapjában felhörög:

Bánffy fenyeget! S mert a többség legalább a pártkonferencián biztosította a kormányt, hogy teljes bizalommal veszi, ha törvény nélkül lesz meg egyelőre, ami a parlament többségének akarata, s amit ugyanis csak azobstrukció miatt nem tud idejében törvényerőre emelni, a nemzeti párt két lapja szintén csak felhörög: ime a többség fellázad az alkotmány ellen!

De hát mit várt tulajdonképpen a nemzeti párt? Csak nem gondolta, hogy a kormány és az ország többsége szépen ölbe teszi a kezét és egyszerűen megnémul? És azt sem gondolta, hogy egy nappal a kritikus ujesztendő előtt megszűnik a világ, leteszik a tollat a hivatalnokok, kivetkőznek egyenruhájukból a katonák és jön a nagy semmi? Mivel valahogyan mindig voltunk, ujesztendő után se lehetünk sehogy! És mai elvakultságában sem lehet a nemzeti párttól föltenni, hogy ne látta volna igen jól előre, amit a miniszterelnök a pártkonferencián bejelentett. Az országnak sokkal nagyobb érdekei forognak közkán, semhogy elegendő volna megvárni, mi jót méltóztatik esetleg hozni a véletlennek. S ha a parlament kisebbsége kihasználja az elavult házszabályok hiányosságát és ezzel ma még meg tudja akadályozni, hogy a többség akarata törvényerőre emelkedjék, akkor a kormányra csak egy kötelesség várhat: megcsinálni

azt, ami későbbben ugyanis törvény lesz, mert a kétségtelenül tulnyomó többség úgy akarja.

Erre azt mondja a nemzeti párt, hogy ez lázadás az alkotmány ellen. Azt felelhetné az ember, hogy a nemzeti párt tavaly nem egészen így gondolkodott. Nem kiáltott lázadást, pedig a különbség csak annyi volt, hogy tavaly valamivel nagyobb többség törődött bele az ex-lex állapotba, amennyiben akkor a szabadelvű párttal együtt a nemzeti párt is elszomorodva nézte, hogy a kis szélsőbal nem engedi törvénynyé válni a többség kifejezett akarata. S egy kissé különös, hogy az nyomban lázadást jelentsen az alkotmány ellen, ha csak háromszáz ember akarata érvényesül törvény nélkül és nem háromszázharmincz emberé. Vagy lázadásnak mondaná-e a nemzeti párt az ex-lex állapotot, hacsak a szélsőbal idézné elő s nem ő is? De ez csak a szembeötlőbb kritikája a nemzeti párt ijedt harangozásának. Egyéb is bizonyítja, hogy a nemzeti párt nem az alkotmányt félti, hanem egyszerűen csak az ő személyes harcának sikerét. Ez a mai ijedt harangozás voltaképpen nem arra figyelmezteti az országot, hogy veszedelemben az alkotmány. Oh nem. A harangozás azt jelenti: „tartóztassátok fel, mert különben — megmenekül a kormány!”

Csak arra kell ugyanis utalni, hogy

Adalékok

a kor történetéhez.

Kiválóan politikai hét volt a lefolyt. A Hentzi-szobor ügye különféle komplikált válságokat okozott. A napirendi vitát — négy heti tartama után — bevégezték; az indemnity törvényjavaslat tárgyalását megkezdték, mint-hogy az ellenzék az okos emberek azzal biztatták, hogy e javaslat tárgyalása alatt ugyanis beszélhetnek mindenről, ami neki tetszik. Fejérváry miniszter ur fényes kirohanást tett az ellenzékre és újra kétségbe hozta a közvéleményt az iránt, hogy ügyesebb politikus-e vagy „schneidig“-abb katona-e a báró? Egyáltalán csak politikai események érdekelték az embereket és még a pécsi borhamisítók dolga is politikai szint öltött, megtalálván útját a kormány hivatalaiba.

El fogjuk tehát mondani mind e dolgokat a maguk sora és rendje szerint, amint szoktuk.

Csak-hogy az ily viszonyok között nagyon nehéz megtartani a derült hangulatot. Vajjon min is mulasson az ember? A kormány százféle baján talán? Az szivtelenség volna. A lelkes ember előtt a kormány az ily időkben mindig rokonszenves, mert hántják. Szinte sajnáljuk, hogy nagy mesterségében zavarják.

Mert mégis csak nagy mesterség lehet az a kormányzás. Így kívülről tekintve, mint tekinteni szoktuk, igen könnyűnek látszik. Az

ember fölveszi az excellentiás czimet; ingyen udvaroltat magának előbbi barátaival; viszont pedig apró, sőt nagyobb koczokat is osztogat ellenfeleinek, akik aztán morogva elhallgatnak, mint a kutya, mikor etetik. És ebből áll az egész.

Ez azonban csak látszat. És a látszat csal.

Keserves zaklatásokkal tele a kormányférfiu élete.

Azon percztől, hogy a minisztert kineveztek, ajtaja meg nem áll többé sarkaiban. A kérők, kéregetők és követelők véghetetlen sora, kiapadhatatlan serege kézből-kézbe adja kilincsét. És a miniszter ad, osztogat, ígér, kecséget, hajlong, mosolyog, kezét fog, kérvényekre kedvező jeleket plajbászol reggeltől estig. Aztán elmegy a pártkörbe, abba a pártkörbe, ahol nincs egy ember, kinek ne volna vele néhány ügyes-bajos dolga befolyásos választói érdekében; hol mindenki várakozik a perczre, hogy a sor rá kerüljön; hol nincs egy karosszék, nincs egy kanapé-szeglet, melyben a miniszter ur oda ne ígérte volna valakinek az ország felét. Nem tartja ugyan meg ígérését. De ez nem baj. Előzékeny ígérétével is jóhangulatban tartotta védelmezőit.

Azonban támadói! Ezek aztán a fenegyerekek, akik ellen nehéz küzdeni. Mert harci rendszerük kitünő. Körülbelül olyan, mint a bíráló módszer, melyet egyik párisi tanár aján-

lott az irodalmi kritikusnak. „Mikor ön verses műveket bírál, mondja ki rájuk egyszerűen, hogy rosszak; és tiz közül kilenc esetben eltalálta az igazat.”

A kormányellenes pártok is így cselekesznek. Mindenre, amit a kormány tesz, rámondják, hogy rossz; egész egyszerűen; minden okoskodás, sőt minden meggondolás nélkül; mintegy ösztönből. És, ami különös, nem mindig tévednek.

Ez utóbbi jelenség pedig mindjobban buzditja az ellenzékieteket. Ha előbb éber figyelemmel voltak, később szigorúak lesznek; vitatkozásuk üldözéssé fajul; harciasságuk vérengző kegyetlenségre változik; a vadász szivtelen gyönyörével kergetik tüskön-bokron át a fölhasználó vadat, riadó kürtszóval.

És ekkor, midőn az ily hajszától visszhangzik az ország, ekkor egyszerre csak ismét láthatóvá lesznek azok a jeles nagy férfiak, a kitünő emberek, kik a miniszter pártja erős oszlopaiként szerepelnek a közvéleményben, kiknek a bajuszpedrésük politikai elvet, egy-egy grimace-uk pedig programot jelent. Eddig színük sem volt látható. Távol voltak. Évekig nem lehetett szavukat hallani; otthon ültek, csöndben és békés várakozásban. Juhokat nyirattak és a „Revue des deux Mondes“-ot olvasták. Most egyszerre kibújnak oduikból. Megjelennek kollégáik körében, és a komoly országos gondok sulya alatt előregörnyedő fő-

a nemzeti párt nyilván maga sem szeretné, ha úgy vélekedhetnék róla a nemzet, hogy jobban gyűlöli Bánffy-t, mint ahogy ragaszkodik az alkotmányhoz. Ha tehát igazán veszedelemben volna az alkotmány, akkor föl kell tenni gróf Apponyi Albeiről, hogy inkább beszüntetne minden tüzelést és kimélné még a gyűlölt kormányt is, csak hogy az alkotmányban kár ne essék. Mert a kormányt ártalmatlanná lehet tenni máskor is, azonfelül pedig a jótékony véletlen is vállalkozott már olykor egy kis kormánybuktatásra s így az alkotmány mégis drága ár volna egy kormányért. Várjunk, mondaná akkor a nemzeti párt vezére. És a szélsőbalnak is eszébe jutna egy turini üzenet, hogy nem szabad a fürdővízzel együtt a gyermeket is kiönteni. Nyilván más volna tehát ez a mostani kép, ha az ellenzék igazán veszedelemben látná az alkotmányt. De ez is csak olyan műveszedelem, mint ahogy mű-haraggal dolgozik és mű-lelkesséssel ostromol az egész ellenzék. Egyébként pedig ezzel a lár-mával csak vissza akarja fordítani a fegyvert a miniszterelnök ellen, aki több joggal és főleg több igazsággal mondotta a minap, hogy az ellenzéki hajsza magát az alkotmányt veszélyezteti.

Meg lehet azonban érteni, hogy a nemzeti párt nagyon haragszik. Most már az előkelőségét is eldobta, a fegyvereiben sem válogató és harcra mégis meddő. Elszomoríthat ez nagyobb pártokat is, mint a nemzeti párt. És ha kiabál, ha lázadást emleget, azon sem szabad csudálkozni. De a kormány viszont megnyugodhatik benne, hogy nem tud ugyan mindenkinek kedvére cselekedni, de a többségnek és az országnak kedvére igen. S ezt sem mindenki mondhatja magáról . . .

POLITIKAI HIREK.

Az indemnity vita. Rövid két napi szünet után hétfőn a képviselőház ismét megkezdi tanácskozásait az indemnity vitával, mely, ha az ellenzék készülődései nem csalnak, igen igen hosszadalmas lesz. A függetlenségi párt már határozatilag kimondotta, hogy a kormány ellen a legmesszebbmenő küzdelmet folytatja, a nemzeti párt tegnapi határozatával pedig továbbra is fentartja a szélsőballal a fegyverbarátságot. A néppárt, melynek kicsiny táborra eddig lüszegesen szolgált az obstrukció ügyét, most némileg rezerváltabban tartja magát, de az ellenzék többi árnyalatai ennek dacára számítanak e párt támogatására is. Ny körülmények között az indemnity-vita arányai ma még beláthatatlanok, senki sem tudja, hogy mikor fog az ellenzék jobb belátása győzni, és ma még senki se mondhatja meg, mi lesz az év végével? Bécsi lapok jelentése szerint maga a miniszterelnök sem bizik abban, hogy január elsejéig meg legyen szavazva az indemnity, a kiegyezési és ujonezozási provizórium, de — ugyanezen forrás szerint — a kormány el van szánva az utólagos jóváhagyás reményében saját felelősségére az ügyeket tovább vezetni. Hogy mi igaz ezekből a verziókból, azt ma még nem tudni, annyi azonban bizonyos, hogy a kormány a kisebbség terrorizmusa előtt nem fog egyszerűen kapitulálni és érvényesíteni fogja a többség jogait.

Interpellációk. Nagyon fogytán vannak a gravamenek az ellenzéken. Fogytán van az anyag, fogytán van a téma és csak nem akar helyettük más, újabb veszedelem születni. Ennek legjobb bizonyítéka, hogy újabb interpelláció-anyagot se találunk, elannyira, hogy — egy ellenzéki könyomatos jelentése szerint — turini selyemmel és a pécsi borral lesznek kénytelenek előhozakodni. Mind a kettő nagyon is apró és részben már le-tárgyalt ügy lévén, t ö b b interpellációt akarnak betervezni. Mert olyan kicsi az anyag, hogy egy interpellációra kevés.

KÜLFÖLD.

Török ügyek. Konstantinápolyból telegrafálja tudósítónk: Markov bolgár diplomáciai ügyvivő tegnap jegyzéket adott át a nagyvezérnek, amelyben az újabb és pedig a szeptember 30-án, október 4-én, 7-én, 11-én és 12-én előfordult határsértésekről van szó. E határsértéseket azzal követték el a török határőrök, hogy a tamboszovoi kerületben Csepelére, Sztojkité és Szitikal községeket megrohanták, egyes lakosokat bántalmaztak és különféle értéktárgyakat elraboltak. A jegyzékben, amely név szerint felsorolja a kárvallottakat, a bolgár kormány utal arra, hogy a rukeszsi járás alprefektusa hasztalan emelt panaszt a török kajmakámnál és a határcsapatok parancsnokánál, intézkedéseket kér a határsértések ismétlődésének megakadályozására és azt mondja, hogy ellenkező esetben a bolgár kormány maga volna kénytelen komoly rendszert a b a l y o k h o z nyulni a bolgár terület sértelettségének és a határlakosság érdekeinek védelmére. A jegyzék végül pártatlan vizsgálatot, a tetesek megbüntetését és a rablott tárgyak visszatérítését vagy értékük megfizetését kéri. A porta tegnap hosszabb jegyzéket adott át a szerb követ-ségnek, amelyben a Szád Edin pasa által végzett vizsgálat alapján a szerb jegyzékben fölhozott 120 albán erőszakosság közül megint 30-at tárgyal és azokat részben mint teljesen helyteleneket vagy pontatlanokat visszautasítja, részben azt mondja, hogy a tetesek fel nem találhatók vagy hogy az illető vidéken nem laknak albánok. A jegyzék kiemeli, hogy az összes erőszakosságok csak török alattvalók között fordultak elő. Az ott lakó csekély számu szerbség tulsulya nem felelhet meg a keresztényeknek. A szerbek elszórtan laknak a mohamedán községek között és semmikép sem különböznek a bosnyákoktól és albánoktól. Figyelembe veendő továbbá, hogy a keresztények sokkal gyakrabban követnek el erőszakosságokat a mohamedánok ellen. A mohamedánokat mindig megbüntetik, ellenben a keresztényeket azzal menekülnek meg a büntetéstől, hogy Szerbiába szöknék. Az erőszakosságok különben a verbosszura és más népszokásokra vezetendők vissza és különben is sokkal kisebb a számuk, mint akár a civilizált országokban. — Az erkölcs ellen való vétéseket az albánok szigorú erkölcsi csaknem kizárják. Az

vel sétálnak föl s alá; egyedül. Mert ezek mindig egyedül vannak, mint a galand-féreg.

Titokban azonban lesik, hogy nem reszket-e czimük, nevük a terem levegőjében? Nem emlegetik-e őket? Nagy bánatukra rendszerint azt tapasztalják, hogy nem. Meglátták ugyan őket, föl is tűnt jelenlétük; de nem foglalkoznak velük.

Csak halkan, alig mozgó ajakkal kérdik egymástól az observator-ok: Láttad X-et? Láttad Y-t? Itt vannak. Lesben. Nagy várakozásban. Valami bajt érezhetnek. Valami kedvező szél járhat szerelmükre. Huznak. Mint a snyeffek.

A kormányférfi csak nézi e hirtelen feltűnt alakokat; tudja, hogy örökségére várnak; hogy ez örökséget a lélek minden vágyódó erejével áhítazzák; ismeri őket, a praetendenseket; ezeket a Don Carlos-okat, kik wales-i hercegeknek szeretnének feltűnni, amennyiben hogy a legitim várakozás színezetét negélyezik.

És amint ez urak hátra tett kezekkel és homályos tekintetük fölött összevont szemöldökkel föl s alá sétálnak, a kormányférfi mosolyog; de csak befelé. A világért sem úgy, hogy meglássák. Neki most nem szabad mosolyognia. Mikor oly komoly a helyzet. Máskor kötelessége mosolyogni. De most a mosoly végzetes hiba volna. Lehuzza a miniszter tehát bajuszát egész az állára és csak befelé vigad, a flaneling alá. E rejtett mosoly pedig azt

mondja: „Nem. Ti nem. Ha már muszáj, akkor mások. Egész mások.”

A miniszter szeme aztán azok felé fordul, akik vele egy elvet vallanak és a politikai küzdelemben társai, hű bátor és harcedzett katonái. Ezek sokan vannak. A hosszantartó csatározás csak növeli harci kedvüket. Erősen, rendületlenül állnak mellette most is. A csüggedés kifejezése egy szemben sem olvasható. Mindnyájan tudják, hogy a haza igaz érdekeit védik és biznak ügyük jóságában ép úgy, mint a kormány szilárdságában. Ezek, mind az utolsó emberig, készek a küzdelmet folytatni, az igazság diadalát kivívni.

Ez a lelkesedés, ez az önértzet biztató. De ha a miniszter bizik is a józan ész és az igazság belső erejében, nem maradhat távol lelkétől a gondolat, hogy minden többség hozzá van szokva ahhoz, hogy kormánya megbukjék. A parlamenti többség úgy van kormányával, mint a spártai anya a fiával. Jelentették neki, hogy a fia a csatában elesett. „Nos?” — válaszolá a hirnöknek az erőlelkű anya — „azt gondoltad, hogy fiadat halhatatlannak hittem?” A többség is be van rendezve arra, hogy kormányai megbukjanak. Az egyéneket összetartó elv folytonosságából következik a szereplők váltakozhatósága. A többség erőteljes, szilárd, rendíthetetlen; de éppen mert ezt maga is érzi és tudja, nem ijed meg semmitől. Szembe néz minden veszéllyel, megküzd minden ellen-

féllel; és nem veheti számba veszteségei eshetőségét. Az ő ereje nem az egyes emberben rejlik. És az egyes ember gyöngéje éppen ebben rejlik.

Ez az a gondolat, mely a mozgalmas politikai időben ránehezedik minden miniszter lelkére, titokban rágódik erejére életfáján és ráborítja elégiai homályát az epikai fényre, mely a miniszter harcát megárolyozza.

Mikor a minisztert személyében támadják, önérzete azt követeli, hogy magát védelmezze; kötelességérzése pedig azt sugalja, hogy saját érdekének el kell hallgatnia az eszmény magasabb érdekének javára.

E ponton önzése összeütközésbe jö erkölcsi érzésével. Ez képezi küzdelme tragikumát.

És erkölcsi érzésének föltétlen győzelme emeli föl őt a közbecsülés legmagasabb fénykörébe.

Az egyeneslelkű, érző ember nem vonhatja meg tiszteletét és rokonszenvét a mostani kormánytól, mely emberfölötti erővel szegi mellét a parlamentek életében példátlan ostromnak.

Ezért mondjuk czikkünk bekezdésében, hogy a kormányzás mégis csak nehéz mesterség. — — —

Ime hová viszi az embert a szószaporítás végzetes szenvedélye. Azt ígértük, hogy a politikáról fogunk beszélni és — egy szót sem szóltunk róla. **Kassiar József.**

erre vonatkozó adatok tehát valótlanok. Alaptalan az az állítás is, hogy a keresztény templomok támadásoknak voltak kitéve. Jóllehet a keresztény templomok elhagyott vidékeken vannak, öt évszázad óta soha sem támadták meg őket. Ellenben Leszkovácban, Vranjában és tíz más községben még a házjogot is erőszakosan megsértették és egész családot bántalmaztak. A jegyzék azután annak a reménységnek ad kifejezést, hogy jövőre sikerülni fog elejét venni azok bántalmazásának, akik a két ország között szerencsére fennálló őszinte-barátságos viszonyt megerősítve szeretnék látni.

A kiegyezés.

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák képviselőház kiegyezési bizottsága ma folytatta a kereskedelmi és vámszövetség tárgyalását.

Menger azzal az indítvánnyal szemben, hogy a vámterületen kívül a gazdasági terület közössége is fölveendő a törvénybe, megjegyzi, hogy erre nézve az osztrák-magyar monarchia valamennyi országának közös ügyeiről és azok kezeléséről szóló 1867. december 11-iki törvény irányadó. Jóllehet mind Magyarországon, mind Ausztriában egyre haladást mutat a két állam elválására irányuló tendencia, a kereskedelmi és vámszövetségek összehasonlítása azt bizonyítja, hogy a gazdasági életnek egyre több éga válik egyezmény tárgyává Magyarország és Ausztria között. Hanem azért korántsem tárgya a vámszövetségnek a gazdasági élet minden éga. Ez nem is állna érdekében sem Magyarországnak, sem Ausztriának a azért a gazdasági területnek a törvénybe való felvétele aggasztó dolog volna és sok félremagyarázásra adna okot.

Mauthner kifejti, hogy kívánatos lenne, ha az I. cikket csak akkor tárgyalnák, ha meglesznek mindazok a feltételek, amelyek mellett a vámszövetség megkötendő lesz. Szóló már ismételtten mondta, hogy a Magyarországgal való vámszövetség megkötése az osztrák iparra nézve igen nagy jelentőségű, de ép úgy a magyar iparra nézve is.

Dvorák (ifjú cseh) kifejti, hogy pártja eddigi hallgatását nem szabad arra magyarázni, mintha lelkiismerete rossz volna. Ugy látszik, hogy a szónok pártját bizonyos gyanúsításokkal meg akarják félemlíteni, de ez nem fog sikerülni. Idézi

a cseh tartománygyűlés 1896. január 17-iki határozatát és azt mondja, hogy a cseh párt eddig is a cseh tartománygyűlés álláspontján állott, midőn elhatározta, hogy megszavazza a megjavított kiegyezést. Aztán így folytatja: Hogy ezek a javaslatok nem felelnek meg az iparoskörök óhajításainak és várakozásának és hogy a kiegyezési stipulációk reformra szorulnak, azt teljesen elismerjük. Mi tudatában vagyunk annak, hogy megtettünk minden lehetőt e kiegyezés javítására; de az akarat és a lehetőség közt nagy a különbség. A mai körülmények, a magyarországi obstrukció mellett kötelességünknek tartjuk kormányunk álláspontját a magyar kormányval szemben erősíteni és ekként érni el nyereséget. A Magyarországgal való eddigi viszony hirtelen megszakítása iparunkra nézve nem volna üdvös, hanem nagyon is káros; abból Magyarországnak volna a nagyobb haszna. Nyugodt lelkiismerettel megszavazzuk a kormány javaslatának első cikkét.

Dr. Grois Dvorák fejtegetéseivel polemizál és azt kérde, hogy miben látnak hát a csehek a kormány javaslatában javulást az eddigi kiegyezéssel szemben, ha maga Bilinszky is elismerte, hogy a kiegyezés csak a kvóta megfelelő felemelésének fentartása mellett fogadható el. Dvorák képviselő kijelentette, hogy pártja a junktim mellett foglal állást. Érdekes volna tudni, hogy mikor szándékoznak az urak végre-valahára amellelt síkra szállani. Azt kérde a szónok a kormánytól, hogy tekintettel a magyarországi eseményekre, hogyan képzei a kiegyezési tárgyalások folytatását. Arra nincs kilátás, hogy Magyarországon a kiegyezési javaslatok parlamentáris uton jöjjenek létre. A kormánynak mégis csak kellett valamely véleményt alkotnia magának arról, hogy ilyen körülmények között hogyan jöjjön létre a kiegyezés.

Verkauf azt a nézetet vallja, hogy a kiegyezés Magyarországra és Ausztriára nézve egyforma fontosságú. Bírálata alá veszi az agráriusok magatartását, akiknek az agrárius gyűléseken tartott beszédei ellentétben állanak azzal a magatartással, amelyet a parlamentben követnek a javaslatokkal szemben. Ezután Dvorák fejtegetéseivel polemizál. Csak a nemzetiségiharc az, amely meggyöngít bennünket Magyarországgal szemben. Eddig a kiegye-

zési javaslatokon egyetlen egy javítás sem történt. A szónok nem fogja megszavazni a javaslat változtatlan elfogadását, valamint ellene fog szavazni Kaiser amaz indítványának is, amely azt célozza, hogy léptessük életbe haladéktalanul a gazdasági különválást Magyarországtól.

Erre több helyreigazító felszólalás következett.

Kaiser Lecherrel szemben helyreigazítja, hogy ő azért vetette el a kiegyezést, mert az kárára van a mezőgazdaságnak és nem alkalmas arra, hogy az osztrák iparnak használjon.

Heeger Lecher egy megjegyzésével szemben konstatálja, hogy ő az Ausztria és Magyarország politikai és gazdasági önállóságát célzó indítványt abban a szilárd meggyőződésben tette, hogy épen a mi iparunkra nézve eminens vesződelem rejlik abban, ha egész jövője majdnem kizárólag a magyarországi egészségtelen és nyilvánvalóan tarthatatlan fogyasztópiacokra van utalva.

Kaftan előadó kiemeli, hogy a legjobb és legkedvezőbb szerződés sem fog használni nekünk semmit, ha nem vagyunk elég erősek és elég erélyesek a respektálás kikényszerítésére. A többség teljesen tudatában van kötelességének népével és választóival szemben és e szerint fog eljárni. Ha Heeger képviselő a personal uniót sürgeti Ausztria és Magyarország között, azt kell kérdeni, vajjon azt hiszi-e, hogy a birodalom kifelé erősebb lesz-e, ha két külön részre szakad. Az előadó kijelenti, hogy fel van hatalmazva, hogy ismétlje azt, amit a kormány már az általános tárgyalásnál mondott, hogy ragaszkodik a junktimhoz. Lehetséges, hogy a konnexust már az átutalási törvényről érvényesíteni fogják. Az előadó ezután az egyes szónokokkal polemizál.

A szavazásnál az összes módosító indítványokat elvetették és az első cikket az albizottság szövegezésében 22 szavazattal 17 ellenében elfogadták.

Következik a második cikk tárgyalása. (Idegen államokkal kötött szerződések.)

Lecher azt indítványozza, hogy a monarchia szerződéses viszonyainak rendezésénél az állami egészségügyi- és telefon-szerződések is bevonassanak, továbbá azt a pótdítványt terjeszti elő, hogy ha a kereskedelmi szerződések később járnak le, mint a vám- és kereskedelmi szövetség, az idegen államnak szerzett jogai a velük kötött szerződések

A vörös ház.

Írta: Csehov Antal.

A kerületi székvárosban van egy piszkos vörös téglákból való állami épület, amelyben felváltva tárgyal a kerületi kormányzóság, a békebíró, a regále-bizottság és sok más hatóság. Egy nedves őszi napon a vidéket átutazó esküdt-szék is tartott ott ülést.

A vörös állami épületről a szomszéd birtok felügyelője ezt a vicczet mondotta:

„Itt lakik a szent Justitia a szent rendőrség, a szent militia, szóval az egy nevelőintézet nemes kisasszonyoknak.”

A közmondás azt mondja: sok szakács elszózza a levest. Így van ezzel a sokoldalú házzal is. A ki nem szokta meg és nem is hivatalnok, azt meglepi és kellemetlenül érinti szomorú kaszárnyaracza, esetlen építkezése, a kényelem minden hiánya kívül és belül. A legvilágosabb tavaszi napon is olyannak látszik, mintha egy sötét árnyék feküdne rajta, és világos holdas éjeken, a mikor a fák és a kis magánházak szinte usznak a sűrű árnyékban, egyedül, nehézkesen, csunyan emelkedik iromba köveivel a szerény tájon, zavarja az együttes harmóniát és nem alszik. Olyan, mintha nem tudna megszabadulni korábbi le nem vezekelt bűnök nyomasztó emlékeitől. Belülről olyanforma, mint valami csűr; valóban nem vonzó. Csodálatos, hogy azok a nagyszabású államügyész, bíró és előljáró urak, akik odahaza nagy jeleneteket csinálnak egy kis léghuzamért vagy egy folt miatt a padlón, itt olyan könnyen tudnak kibékülni az örökké zugó ventilációval, a füstölő

gyertyák visszataszító bűzével és a piszkos, örökké nedves falakkal.

Az esküdt-szék ülése reggel tíz órakor kezdődött. Halogatás nélkül és észrevehető gyorsasággal kezdtek meg a vizsgálatot. A bűnesetek egymás után merültek fel és gyorsan elintézték őket. Senki sem nyerhetett egységes és világos benyomást a tarkán, gyorsan váltakozó arcok tömegéről, a mozdulatokról és a beszédekről, szerencsétlenségről, igazságról és hazugságról. Két óráig sokat végeztek. Két embert fegyházra ítélték el, egyet börtönre és becsületvesztésre, egyet felmentettek és egy ügyet elhalasztottak.

Pontban két órakor jelentette az elnök a tárgyalást „Harlamov Nikolaj paraszt ellen, feleségének meggyilkolása miatt.” A törvényszék egybeállítása ugyanaz maradt, mint az előző ügynél, csak a védő volt más, egy fiatal, szakállatlan referendárius egy fénylőgombos kabátban.

— Vezessék be a vádlottat! — parancsolta az elnök.

Ez már elő volt állítva és a helyére ment. Magas növésű erős paraszt volt, vagy ötvenéves lehetett, teljesen kopasz fejjel, apatikus, szőrös arccal és nagy, vörös szakállal. Mögötte egy kis, őszintének látszó katona ment fegyveresen.

Mikor már majdnem a vádlottak padjánál voltak, a kísérő katonának egy kis balesete történt. Hirtelen megbolított, elejtette a fegyverét, de még idejekorán, röptében elfogta. Eközben erősen megütötte könyökét a korlátton. A közönség körében nevetni kezdtek. A katona vörös lett a fájdalomtól, vagy mert ügyetlenségét szégyellte.

Miután a szokásos kérdéseket intézték a vádlotthoz, az esküdteteket kisorsolták, a tanukat fel-

hívták és megeskették, megkezdődött a vádlóval felolvasása. A szűkmellű, halovány titkár, akinek nagyon bő volt az uniformis, az arczán pedig egy flastrom volt — valóságos vándorló kórház — halk, mély basszus hangon olvasott, minden változatosság nélkül, mintha attól félne, hogy megérölteti a mellét. Szekundált neki a ventilátor, amely fáradatlanul zugott az asztal mögött; mindez oly zsivaj volt, amely a terem esendjének narkotikusan elaltató hatást kölcsönzött.

Az elnök, aránylag még fiatal ember, rendkívül fáradt arczkifejezéssel, rövidlátónak látszott. Mozdulatlanul ült a helyén és homlokát a kezére támasztotta, mintha szeméit akarná védeni a nap elől. A ventilátor és a titkár egyhangu moraja mellett valamin elgondolkozott. Amikor a titkár fújt egyet, hogy egy új oldalt kezdjen el, az elnök hirtelen felemelkedett és közönyösen tekintett végig a közönségen. Majd a mellette ülő bíró füléhez hajolt és sóhajta kérdezte:

— Ön bizonyára Demjanovnál szállt le, Matvej Petrovics?

— Természetesen, felelte ez és szintén fel-emelkedett.

— Jövőre valószínűleg én is oda szállok. Tipjakovnál tényleg nem lehet lakni. Botrány, zaj, köhögés, gyerekairás az egész éjjel. Teljesen lehetetlen lakni.

Az államügyész, egy kövér, jól táplált barnás férfi, arany szemüveggel és szép, ápolat szakállal, mozdulatlanul ült, mint egy szobor, állat a kezébe támasztva s Byron Kainját olvasta. Szemei telve voltak szomjas kíváncsisággal és szemöldökei csodálkozva húzódtak magasabbra, magasabbra. Időről-időre visszatért székébe, részvéttel nézett

egész tartamára nem szabad csorbát szenvedniök a miatt, ha a vám- és kereskedelmi szövetség nem újítatná meg.

Gross pótindítványt terjeszt elő, amely hangsúlyozza a két államterület törvényhozó testületeinek alkotmányos hozzájárulását a kereskedelmi szerződésekhöz és újra azt a kérdést intézi a kormányhoz, hogy tekintettel a magyarországi parlamenti viszonyokra, hogyan képzei a kiegyezés művének folytatását.

Erre a tárgyalást megszakították.

A legközelebbi ülés hétfőn délelőtt tíz órakor lesz.

TÁVIRATOK.

A német császár utazása.

Messina, november 19. A német császári pár ma délelőtt 10 órakor meglátogatta Irén hercegnőt, Henrik porosz herceg nejét azon a hajón, amely a hercegnőt Kinába viszi. A villásreggelire, amely délután 1 órakor volt, meghívták a hatóságok fejeit. A császári pár hétfőn folytatja útját Pola felé.

Bécs, november 19. A német császári pár kívánságára osztrák területen minden fogadás elmarad. A császári pár inkognito fog Ausztrián keresztülutazni.

Konstantinápoly, november 19. Morgen órnagy német katonai attaché tegnap külön-külön hallgatáson volt a szultánnal és átadta neki azokat a rajzokat, amelyeket Vilmos császár utközben különböző katonatípusokról készített.

A Dreyfus-pör revíziója.

Páris, november 19. Labori ügyvéd ma reggel hosszabban érkezett Picquart ezredessel.

Páris, november 19. A „Figaro” szerint a semmitűző hétfőn Boisdeffre tábornokot fogja kihallgatni, aki a Dreyfus-ügyet diplomáciai szempontból szándékozik megvilágítani. Kedden Gonse tábornokot és Picquart ezredest hallgatják ki s azután valószínűleg szembeállítják őket egymással. Szerdán Cuignet kapitányt fogják kihallgatni.

Azzal a tegnap este elterjedt hírrel szemben, hogy egy tábornokot le-

tartóztattak és újabb házmotózást tartottak, azt jelenti a „Journal”, hogy a semmitűző Gonse, Roger, Cuignet és Picquart kihallgatása előtt nem fog újabb lépést tenni a vizsgálat dolgában. A „Matin” szintén teljesen alaptalannak mondja ezt a híresztelést.

A „Gaulois”-nak egy londoni távirata azt mondja, hogy Walsin elutazott Londonból. Lakásán semmiféle fölvilágosítást nem adnak. A „Voltaire” értesülése szerint Freycinet hadügyminiszter tegnap Waldeck-Rousseau és Ranc szenátorokat fogadta, akik vele a Picquart-ügyről értekeztek.

Faure és a spanyol régens-királynő.

Madrid, november 19. Patenotre francia nagykövét értesítette Almodovar del Rio külügyminiszter, hogy Faure elnök a régens-királynőnek a becsületrend nagykeresztjét adományozta.

Radvitz német nagykövét hivatalosan értesítette a spanyol kormány, hogy Vilmos császár az időjárásra való tekintettel lemondott a spanyol kikötők meglátogatásáról. A Viscaya-szigetéről hivatalos távirat érkezett, amely szerint ott a helyzet nem olyan komoly, mint amilyennek hitték.

A párisi béketárgyalások.

Páris, november 19. A békebizottság csak hétfőn tartja legközelebbi ülését.

Madrid, november 19. A lapok jelentése szerint az Egyesült-Államok nem vetik alá magukat választott bíróságnak, de hajlandók tetemes összeget fizetni a Filippini-szigetekért.

Washington, november 19. Dewey tenger-nagy értesítette a tengerészeti miniszteriumot, hogy a hong-kongi hajómentő-társasággal szerződést kötött az „Isla de Cuba”, „Isla de Luzon” és „Don Juan d'Austria” nevű spanyol hadihajóknak felszínre hozatala végett. Ezeket a hajókat a Filippini-szigeteken és a kelet-ázsiai partokon akarják felhasználni az Egyesült-Államok érdekeinek védelmére.

A pestis.

Madras, november 19. Namakalban, Seringapatamban és Chikballapurban a pestis fenyegetően fellépett.

Merénylet Milán ellen.

Belgrád, november 19. Illetékes helyen légből kapott irányszatos koholmányok mondják azt az orosz, olasz és francia lapokban megjelent hírt, hogy Milán király ellen merényletet követtek el.

Elítélt kém.

Lipce, november 19. A birodalmi törvényszék ma De Coqu, párisi születésű kerécsész, katonai titkok elárulása miatt hat évi fegyházra, tíz évi becsületvesztésre és rendőri felügyelet alá való helyezésre ítélte. A birodalmi főügyész a vádlottat a párisi hírszolgálati iroda ügynökének mondotta. Az ítélet megszabásánál tekintetbe vették, hogy De Coqu hivatalos kém és csupán pénzérdekből cselekedett.

HIREK.

Baross Gábor szobra.

Holnap megint megjelenik az alakja a magyar nemzet előtt, a maga egyszerűségében, a maga energiájával, amelylyel dolgozott s amelybe belehalt.

Mintha puha agyag lenne Baross Gábor szobrához a bronz; vashól kellett volna kikovácsolni, az jobban illett volna hozzá, aki kemény volt, hajthatatlan volt egész életében és ugyanazt a hasznos szolgálatot végezte, mint a vas a gazdaság körében.

Csodálatos magyar ember, aki a maga példájával akarja nemcsak hirdetni, de be is bizonyítani, hogy a munka nemesít, a munka kötelesség. Sőt azt is bebizonyítja, hogy a hazát cselekedetekkel kell szeretni.

Ami kereskedelmi és közlekedési politika van ebben az országban, mind visszavezet Baross Gáborra, aki a tetten kívül csak egyet szeretett még: a dicsőséget, amelyet két-kézzel nyújtott neki a nemzet életében s amelyet most szobra fog örök időnkig hirdetni a keleti pályaudvar előtt.

Talán sejtette, hogy oly hamar kell majd visszavonulnia az örökös nyugalomba, azért dolgozott annyit, azért szomjuhozott annyira

maga elé, majd ismét olvasmányába merült. A védő, czeruzájának tompa végét sétáltatta az asztal lapján és oldalt lefüggesztett fővel gondolkodott. Fiatal arca nem fejezett ki semmit, csak mozdulatlan, hideg unalmat, amilyent csak iskolásgyermeknek láthatnak, és hivatalnokoknál, akik nap-nap után kénytelenek ugyanazon a helyen ülő, ugyanazokat az arczokat és falakat nézni. A beszéd, amelyet el kellett mondania, nem izgatta legkevésbé sem. Mit is jelentett egy ilyen beszéd? Felelőparancsára, rég megrozsdásodott sablon szerint az eredménytelenség és az unalom tudatában fogja elhadarni az esküdtek előtt, és azután — azután piszkon és esőn keresztül rohanni fog a pályaudvarra, elutazik a vidék székhelyére, hogy megint elküldjék valahova és ott egy új beszédet tartson. Unalmas dolog.

A vádlott eleinte idegesen köhögött, miközben a karját tartotta a szája elé s halvány volt, de nemsokára rajta is erőt vett az általános esend, az egyhangúság és az unalom. Bárgyu tisztelettel nézte a bírák egyenruháját, az esküdtek fáradt arczait és szemével nyugodtan pislogott. A bíróság berendezése és eljárási módja, amelynek képei annyit kintáltak, míg a börtönben ült, rendkívül megnyugtatóan hatottak most reá. Épességel nem azt találta itt, amit várt. Gyilkossággal vádolták, de nem látott itt egyetlen fenyegető arczot sem, egyetlen felháborodott tekintetet, egyetlen hangos kiáltást sem boszu után, a részről egyetlen leheltetést sem rendkívüli sorsa iránt. Azok közül, akik bíraskodtak felette, senki sem nézte meg őt hosszan, kíváncsian. A piszkos ablakok, a falak, a tükör hangja, az államügyész alakja, mindez hivatalos közönnyel volt tele és hideget

lélegzett ki, mintha egy gyilkos csak-valami irodái kellék volna, mintha nem élő emberek ülneek törvényt felette, hanem egy láthatatlan, Isten tudja ki által megindított gépezet.

A megnyugodott paraszt nem tudta, hogy itt szokva vannak az élet drámáihoz és tragédiáihoz, amint a kórházban a halálhoz és hogy éppen a gépezetszerű szenvedélytelenségben eszecsosodott ki helyzetének minden iszonyatossága, egészen a menthetetlenségig. És ha nem ült volna nyugodtan, ha felállt volna és kégyelmet kért volna, ha könyves szemekkel esengett volna szánalomért, elkésett, redetten vádolta volna önmagát, ha meghalt volna kétségbeesésében, mindez megtörtött volna ezeken a szokás folytán érzékellen idegeken, amint a sziklán megtörik a hullám.

Amikor a tükör elkészült, az elnök valami okból letörülte maga előtt a kezével az asztalt, hosszan nézett a vádlottra, végre lustán kérdezte:

— Vádlott, beismeri-e, hogy július kilencedikén este megölte a feleségét?

A vádlott felállt, összehúzta felől a kabátját és így szólt:

— Nem!

A bíróság ezután gyorsan a tanúk kihallgatásához fogott. Két nő, öt paraszt és a zandár-örmeister volt megidévezve, aki a tényállást felvette. Mindnyájan piszkosok voltak, a gyaloglástól és a várakozástól fáradtak, bosszusak és sötét tekintetűek. Vallomásaik egybehangzóú voltak. Harlamov „rendesen” élt a feleségével, mint valamennyien. Csak akkor verte, ha részeg volt. Julius kilencedikén, naplementekor a folyosón találták az öreg asszonyt szétroncsolt fővel. Mellette nagy vértócsában egy balta hevert. Mikor Nikolájjal tudatni

akarták a szerencsétlenséget, nem volt sem a konyhában, sem az utcán. Keresték az egész faluban, minden kocsimában és kunyhóban, de nem találták sehol. Eltűnt és két nap múlva önként jelentkezett a hivatalnál, halványan, rongyos, egész testében remegetve. Ekkor megkötözték és a község börtönébe dügták.

— Vádlott — szólt az elnök Harlamovhoz — meg tudja ön magyarázni a bíróságnak, hogy hol tartózkodott két napig a gyilkosság után?

— A mezőn bolyongtam. Étel és ital nélkül.

— Miért bujt el, ha nem ön követte el a gyilkosságot?

— Nagyon megijedtem. Feltem, hogy becsuknak.

— Vagy úgy. Jó. Üljön le!

Végül a körösvost hallgatták ki, aki a meggyilkolt öreg asszonyt megvizsgálta. Közölt mindent a bírósággal, ami a jegyzőkönyvből emlékezetében maradt és amit ma reggel utközben kigondolt. Az elnök feléje pislogott és: új, fekete ruháját vizsgálta, gigerlis nyakkendőjét, ajkainak mozdulatát és önkéntelenül is feltolult agyában ez az álmos gondolat: Most mindenki rövid kabátot visel, mért csináltatott ez magának hosszút? Csodálatos!

Az elnök széke mögött most óvatos csizmanyikorgás hallatszott. Az államügyész jött az asztalhoz valami papirosért.

— Vladimirovics Mihály — az államügyész, az elnök füléhez hajolt — az egyszerűen borzasztó, hogy milyen könnyelműen vezette Korejski az elővizsgálatot. A vádlott tulajdon testvérét nem hallgatták ki, a polgármestert nem hallgatták ki,

a hír, az elismerés után. Ami hibát követett el, mind ebből a lázas sietésből származott.

Ma csak óriási érdemeit látjuk; hibái közül csak azt az egyet fájjaljuk, hogy halálra dolgozta magát, és elment közülünk, amikor még annyi szolgálatot tehetett volna az országnak.

A szobor, igaz, tanít az is, int az is, de annak a parancsát — ki tudja — megfogadják-e az utódok? Hej, amíg az élő Baross maga nyújtotta ki kezét olyan parancsolóan, reszketett, aki a közelébe került és engedelmeskedett vadon. És szintén dolgozott, csöndben, az ő parancsa szerint.

És amikor behunyta szemét az a hatalmas ember, hányan állottak elő, verdesvén a mellüket, hogy ők állították, amit Baross neve alatt ismert a magyar világ. Magyarország im megadja a feleletet az ő követeléseikre, amikor e szobrot felállította.

Az illavai temetőben pedig hideg szél tépdési a fák gallyát és egyhangú zugása ma olyan, mint tegnap volt és tegnapelőtt volt.

Baross Gábor szobrának holnapi, vasárnapi leleplezési ünnepére minden előkészület megtörtént. A szobor környéke teljesen rendezve van. A talapzat négy sarkán négy hatalmas árbocz-rud emelkedik, mindeniknek a csúcsán szárnyaskerek, fátyla és Merkur-bot. E rudak között van kifeszítve a szobrot elfedő zöld lepel.

A szobor előtt szónoki emelvény áll és egy kisebb sátor Baross Gábor családja és a kormány tagjai számára. A sárga kavicsossal feltöltött utakon a küldöttségek foglalnak helyet. A szobor környékét holnap fél tizkor zárják el a nagyközönség elől, a leleplezési ünnep tizenegy órakor kezdődik.

A leleplezési ünnep programja a következő:

Báró Podmaniczky Frigyes, a szoborbizottság elnöke üdvözli az egybegyűlteket.

Brazay Kálmán, a végrehajtó bizottság elnöke jelentést tesz a szobormű elkészültéről.

a kunyhóban a talált helyzet rajza egészen zavaros...

— Mit lehet tenni — sóhajtá az elnök és hátradől székében — a fickó egy rom, valóságos öreg butor.

— Apropos — sugta tovább az államügyész — nézzen a közönségre, az első padban, jobbról a harmadik azzal a színészarczczal — az itt körülbelül a Rothschild. Ennek az embernek ötszáz-ezer rubele van.

— Csakugyan? Nem látszik meg rajta. — Mit gondol, államügyész ur? Csináljunk most szünetet?

— Fejezzük be előbb ezt a dolgot. Aztán...

— Amint tetszik. Tehát — az elnök az orvoshoz fordult — ön azt hiszi, hogy a halál tüstént beállott?

— Igen, az agytömeg súlyos megsérülése folytán.

Mikor az orvos elkészült, az elnök az államügyész és a védő közötti térre nézett és így szólt:

— Van az uraknak még kérdeznivalójuk? Az államügyész nem fordította el szemét Kainjáról és csak a fejét rázta, a védő ellenben felemelkedett, torkát köszörülte és így szólt:

— Doktor ur, meg tudná mondani talán nekem, hogy lehetséges-e a seb alakjáról — a bűnös lelki állapotára következtetést vonni? Azt szeretném tudni ugyanis, hogy a szabesülés nagyságából következtethető-e, hogy a vádlott felindulásban követte-e el tettét?

Az elnök a védőre vetette álmós, közönyös szemét. Az államügyész felpillantott Kainból és az elnökre nézett. Csak néztek, de sem mosolyt,

Báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter ünnepi beszéde következik ezután.

Ludvigh Gyula, a magyar államvasutak elnöki igazgatója átveszi a szoborművet, a magyarországi kereskedelmi utazók egyesülete elhelyezi ércköszörűjét a talapzaton és végül a dalárda elénekli a Hymnust.

Lapunk mai száma 24 oldal.

— Gizella főhercegnő Gödöllőn. Gizella főhercegnő Limpöck bárónő udvarhölgy és báró Perfall udvarnagy kíséretében tegnap 3 óra 18 perczkor több napi tartózkodásra Gödöllőre érkezett. Az állomáson ő felsége fogadta. Ma reggel az összes udvari hiyalnokok és szolgák jelenlétében a királyi kápolnában esendescmíse volt Erzsébet királyné nevenapja alkalmából. A misét ő felsége a felső oratoriumban, kísérete pedig az alsóban hallgatta végig. — Délután egynegyed négy órakor herceg Liechtenstein főudvarmester Bécsből megérkezett. Holnap reggel megjön Bolfras főszárnysegéd két főtiszt kíséretében. Gizella főhercegnő naponkint nagy sétákat tesz ő felségével.

— Gróf Almássy György halála. A minap elhunyt gróf Almássy Kálmánnak másodszületett fia, gróf Almássy György, mint Bécsből táviratozzák, ma a dóblingi téholydában meghalt. Gróf Almássy György 1864-ben született és tartalékos főhadnagy volt a Nádasy-huszároknál. Tragikus halálát felesége, gróf Zichy Zenaida csillagkeresztes hölgy és négy gyermeke gyászolja.

— Udvarkepés töltött-káposzta. József főherceg kisjenői birtokán vadászik mostanában Fülöp orleansi herceg. Vele van neje, Dorottya főhercegnő is, József főherceg leánya, akin ugyancsak meglátzik, hogy a legnagyobb főherceg az édes apja. Ő neki nincs szüksége a magyarosodásra, hanem magyarosodik mellette az ura, aki most czifra bekeset vásárolt és egy kiséri szűrős főhercegi apósát a vau'szatokra. Nemesák a viselete magyar mostanában az orleansi hercegnek, hanem a gyomra is. Mindennapra töltött káposztát főzet számára a felesége. Nincs olyan udvari ebéd mostanában Kis-Jenőn, melynek menüjében ott ne szerepelne a nemzeti étel: a töltött káposzta.

sem csodálkozást, sem bosszankodást, semmit sem mutatott az arcuk.

— Lehetséges — dadogá az orvos — ha az erő mértékét figyelembe vesszük, amelylyel... hm — hm — a bűnös ütött — különben megbocsásson, nem érttem egészen a kérdést.

A védő nem kapott választ a kérdésére, de nem is tartotta ezt szükségesnek. Ő maga tudta legjobban, hogy ez a kérdés csak a csend, az unalom és a zúgó ventiláció hatása alatt született meg agyában.

Mikor az orvos visszavonult, a bíróság a corpus delictiket vizsgálta meg. Elsősorban egy kabátot tekintettek meg, amelynek karján egy sötét vérfolt volt. Arra a kérdésre, hogy hogyan keletkezett a folt, a vádlott így felelt:

— Három nappal nóm halála előtt Penkov eret vágatott a lován. Ott voltam, természetesen, hogy segítsék s így keletkezett a folt.

— De hisz Penkov épen most vallotta, hogy nem emlékszik arra, hogy ön ott jelen lett volna az érvágásnál.

— Igen... nem tudom.

— Üljön le.

Most a fejszét vizsgálták meg, amelylyel az öreg asszonyt megölték.

— Ez nem az én fejszém — mondá a vádlott.

— Hát kié?

— Nem tudom. Nekem nem is volt fejszém.

— A paraszt nem élhet meg egy napig se fejsze nélkül. Különbön is Timofeitsch Iván, akivel együtt javította a szánkát, azt vallotta, hogy ez az ön fejszéje.

— Erről nem tudok semmit, hanem (Harlamov szétterjesztett ujakkal emelte fel kezét).

— Krieghammer. Valahonnan Cattaro felől megy haza most Bécsbe Krieghammer, az öreg katona. Talán nem is lesz egyéb, mint öreg katona, mire a Kaiserstadtba ér; a hadügyminisztériumát valahol utközben elveszti. Elveszti, mert nagyon megbántotta a magyarokat.

A derék öreg katona sohase hitte volna, hogy a magyarok fogják megbuktatni. Hogy ő valaha bántani fogja a magyarokat. Hogy ő rá haragudni fognak Magyarországon holott, aki csak egyszer beszélt is vele — persze magyarul — mind azt kívánja, hogy sohase legyen nekünk nagyobb ellenségünk nála. A hadügyminiszter mindig magyarul beszél, nemcsak, ha köztünk van, de ott fön Bécsben is, a minisztériumban is és még a családi tűzhelyen is. Káromkodni meg semmiféle nyelven nem tud, csak magyarul. Ilyenformán szokott beszélni a nemzetiségi kérdésről:

— Német ember hamis ember, edje meg a fene. Madjar ember derék ember gudja deremette.

Amikor utoljára itt járt, sokat érintkezett a magyar képviselőkkel, akik soha egyetlen német szavát sem hallották dizkurzus közben. És csak szeretetteljes szavakat hallottak tőle, aki maga is mondogatta sokszor:

— Ugy-e jó fiu vagyok, derék fiu vagyok. Öreg katona, jó ember.

Bizony jó ember volt az öreg katona. Jó fiu. S olyan különös, hogy a sok hadügyminiszter közül épen neki kell olyan titulus alatt megbukni, hogy megbántotta a magyarokat.

— Erzsébet napja. Minden templomban gyásztisztítást volt ma a királyné lelkiüdvéért. A budavári Mátyás-templomban délelőtt kilenc órakor dr. Nemes Antal plébános abban a casulában mondotta a requiemet, amelyet a királyné ezüstbrokát esküvőruhájából varrtak. A királyi vár szent Zsigmond-kápolnájában a királyi vár tisztikara jelenlétében Kanter királyi várbéli plébános misézett. Az új városházán délután a népoktatási egyesületek ünnepélyt rendeztek. Báró Eötvös Lőránd mondotta az ünnepi beszédet. Ezután Sebestyén Gyula szólott a királynéről, Móra István pedig alkalmi költeményt szavalt. Végül báró Eötvös Lőránd bejelentette, hogy az Eötvös-alap huszezer forintos alapítványt tett a királyné emlékezetére.

Istenemre, a mindenható Alkotóra, egyáltalán nem tudom, mióta nincs saját fejszém. Volt egyszer egy egész ilyen, talán valamivel kisebb, hanem Prochov fiam elvesztette. Két év előtt, mielőtt katona lett, egyszer az erdőbe ment fáért. A gyerekekkel játszott, aztán elvesztette a fejszét.

— Jó, üljön le!

Ez a rendszeres bizalmatlanság, a kedvtelenség meghallgatni őt, láthatólag elkésertették és sértették Harlamovot. Pislogott a szemével és vörös foltok támadtak az arcán.

— Istenemre — folytatá és kinyujtá nyakát — ha nem hiszik önök, úgy kérdezzék meg, kérem, Prochov fiamat. — Prochka, hol a fejsze — kérdezte egyszerre nyers hangon és a kísérő katonához fordult:

— Hol van?

Nehéz pillanat volt. Mindnyájan leültek, vagy kisebbek lettek. Minden fejben, amely a törvénykezési teremben volt, mint villám cikázott át ugyanaz a borzasztó, hihetetlen gondolat. És senki sem mert a katona arczába nézni. Senki sem akart hinni ennek a gondolatnak mindenki azt hitte, hogy rosszul hallott.

— Vádlott, az örrel nem szabad beszélni — mondá sebesen az elnök.

Senki sem látta a katona arcát és láthatatlanul szállt az ijedség a termen keresztül, mint hogy ha álarcot vett volna fel. A rendőrtiszt halkán felkelt és lábujjhegyen. — kezeivel tartva meg az egyensúlyt — elhagyta a termet. Egy perczcel később nehéz léptek, elfojtott hangok hallatszottak az örségfelváltás zaja.

Mindenki felemelte a fejét és iparkodott akként nézni, mintha semmi sem történt volna. Folytatták a munkát.

Fiumában, Kolozsvárott, Szegeden, Esztergomban, Pécsen, Nagyvéradon és a vidék minden nagyobb városában fényes gyászmisét és gyászünnepeket tartottak. Zürichben is gyászolták a királynét. A zürichi magyar egyesület rendezte az ünnepélyt.

— **Gizella főhercegnő Heine-kéziratát.** Nemrégiben jelentették, hogy a király Embden Saroltának, Heine 98 éves nővérének küldte azokat a Heine-kéziratokat, amelyeket az elhunyt királynéknak gyűjtött. Ma pedig Gizella főhercegnő küldte meg a nála lévő Heine-kéziratokat az agg urnőnek rendkívül meleg hangú levél kíséretében.

— **Bismarck és Harden.** Maximilian Harden, a „Zukunft“ szerkesztője, akit csak nemrégiben ítélték el felségsértésért félesztendői várfogságra, érdekes epizódot beszélt el, amelynek szereplői Bismarck és Harden. 1893-ban történt, amikor szintén volt Hardennek felségsértési pöre, amely azonban fölmentéssel végződött. Az országos törvényszék akkori elnökének ítéletében többek közt ezek a passzusok állottak:

„A cikkben („Monarchenerziehung“) egész egész sereg valótlanosság van. A fejedelem tisztelete nem abban nyilvánul meg, hogy az ember bizánci módra a lábához veti magát és lizeleg neki, hanem abban, hogy neki is megmondja az igazságot, persze illendő formában. Ha az áll abban a cikkben, hogy a királynak előbb magán kell uralkodnia, azután a népén, az olyan igazság, amelyért nem lehet senkit sem megbüntetni. Mindenesetre jó és hasznos, ha egy király általános ismereteket sajátít el, de ez még nem teszi őt uralkodóvá.“

Vilmos császár nem volt elragadtatva ettől a megokolástól és a törvényszéki elnököt áthelyeztette valamelyik kisebb polgári törvényszékhez. És most következik Bismarck.

„Bismarck meghalt, írja Harden, de még élnek tanúi ennek az esetnek: mikor öt nappal fölmentetésem után Bismarck vendége voltam reggelire, derűs jókedvvel, szinte pajzánul emelte föl a poharát a herceg és így szólt:

— Igyunk a derék, jó Schmidt egészségére!“

— **Apró kalandorok.** Fiuméből írja tudósítónk: Tegnap este egy rendőr a Deák-korzón megállított két gyermeket, kik össze voltak gémberedve a dermesztő hidegtől és az éhségtől. A rendőr felszólítására az egyik gyermek azt felelte magyarul, hogy Budapestről jöttek s hogy munkát keresnek. Miatán igazolványuk nem volt, a rendőr heksírta őket a rendőrségre kihallgatás végett. Az egyik elmondta, hogy Szekulecz Bélának hívják és tizenhárom éves, a másik meg, hogy a neve Futter Lajos és tizenkét éves, budapesti születésűek mindketten és megszöktek a szülői háztól, hogy bejárják a világot. A kihallgatás alkalmával a gyermekek elkezdtek sírni és enniválót kértek, mert két nap óta nem ettek semmit, akkor is csak valami nyers halat és gyümölcskulladékokat, amit a halcsarnok előtt találtak a földön. A rendőrség táviratozott Budapestre, s míg választ nem kap, addig fogva tartja őket. Szinte mindennapos este itt Fiumében, hogy Magyarországból megszöknék gyermekek, hogy tengert látni ide jöjjenek.

— **A fogarasi pénztárnok.** Grünfeld Ignác, Fogaras vármegye pénztárnoka, sikkasztott és megszökött. A főispán elrendelte a pénztárvizsgálatot, amely három napig tartott és határozottan s a z f o r i n t hiányt derített ki. A sikkasztónak ezer forint biztosítéka volt az adópénztárnál letéve s így a lopott összeg csak ötezerhatszáz forint volna. Grünfeldet, aki az egyetlen zsidó megyei pénztáros volt az országban, most országsszerte körözíték.

— **A milánói selymek.** Mai számunkban meg emlékeztünk az Olschki Leó által Milánóban az ott kiállított selyembubók ellen vezetett végrehajtásról. Erről az ügyről most a kincstári jogügyi igazgatóság a következő hivatalos adatokat közli:

„Pulszky Károly országos képtári volt igazgató Olschki velencei műarústól 30,860 líra értékben olyan könyveket vásárolt, melyeket az országos képtári kormánybiztos a megbízás keretében eszközölt vételük gyanánt el nem ismerhetett, s ép azért a könyveket a kincstár részére át nem vette és Olschkit követelésével elutasította

Erre Olschki az említett követelés erejéig a velencei olasz királyi bíróságok előtt a magyar királyi kincstár szabályszerű perbe idézése nélkül pert indított s ebben a perben végérvényes ítéletet eszközölt ki.

Az ojasz bírósági ítéletek alapján Olschki a végrehajtási lépéseket a budapesti V. kerületi járásbíró előtt megkísérelte, de meggyőződve arról, hogy eredményre nem juthat, ebbeli kísérletével fölhagyott.

Igy a velencei bírósági ítéletek alapján nem 160,000, hanem 30,860 líra és járuléka erejéig Olschki végrehajtást kísérelt meg a Milánóban eladott selyemárúk után a magyar kincstárt illető készpénzfelvetésekre.

Azonban a kincstári képviselő felszólamlása következtében a milánói bíróság a magyar állam képviselőinek meghallgatására ez évi december 27-ére határnapot tűzött ki.

Jogérvényes foglalás eszerint nem történt, annál kevésbé lehet tehát szó a selyemárúk elárvereztetéséről.

Egyébiránt Olschki ügye még a folyó november hó 17-én megkötött bírói egyezség után, — a kincstár által el nem fogadott s egyelőre bírói zárlat alatt őrzött könyveknek visszaadásával és a Milánóban kieszközölt letiltás feloldásával az államkincstárnak minden károsodása nélkül rendezve lett.

A Pulszky vásárlásából eredőleg még három per van folyamatban, de ezek a perek is oly tárgyakra vonatkoznak, melyek Pulszkyknak a kincstár megbízását nélkülöző ügyeleit képezik.

A három per közül kettőben eddig a kincstárra kedvező elsőbírósági ítéletek vannak, a harmadik pedig jelenleg tanúkihallgatás stádiumában elsőbírói ítélet előtt áll.

A Pulszkyknak a kincstár ellen állítólag 15,000 forint erejéig támasztott pöréről szólt állítás minden alapot nélkülöz.

Budapest, 1898. november 19-én.

Kincstári jogügyi igazgatóság:

Simon s. k. aligazgató.

— **Parlamentari szóvirágok.** Az osztrák képviselőház kiegyezési bizottságának ülésén — mint egy bizottsági tag indiszkrétan elárulta — a következő ékes szólások hangzottak el:

— Magyarország egy püceza, mely nem törődik más érdekeivel, csak halad a maga útján.

— Csehországban úgy futkosnak a folyók és a folyamok, akár a patakok.

— Itt bujjik elő az a kígyó, mely az ártatlan szöveg alatt rejtőzött.

Mindezek a vám- és kereskedelmi szövetség tárgyalását tétik némileg derűsre a képviselő-uraknak, akiknek a parlamentti üléseken ugyanis ritkán jut ki a mulatságból.

— **Magyar templom Chicagóban.** Fényes ünnepélyt rendeztek a chicagói magyarok október 30-án, a reformáció emléknapiján. Ekkor szentelték föl az ujonan épült magyar református templomot óriási közönség jelenlétében. Jelen volt az osztrák-magyar konzulátus tisztikara és vagy harmincz helybeli és vidéki egylet zászlókkal és zenével. Az istentiszteletet megelőzőleg az egyletek impozáns körmenetet tartottak Chicago szébb utcáin. Lobogós ingujjba, gatyába, sarkanyus csizmába öltözött paraszt- és huszár-uniformist viselő festői lovas bandérium haladt a ménét élén, melynek vezetője dr. Harsányi István volt. A nyalka legényeket az amerikaiak tünető rokonszenvvel fogadták s amerre csak a menet elvonult, visszhangzott az utcza a dörgő hurrázástól. Az isteni tisztelet délelőtt tíz órakor kezdődött az új templomban, melynek sugár tornyáról hat darab, egyenkint tíz-tíz méteres magyar és amerikai lobogót lengetett a szél. Négy magyar huszárruhába öltözött legény állott kivont-karddal a templom bejáratánál. Nemesak az Istenháza, de még a környező utcák is megteltek ünneplő közönséggel. A dalárda éneke után Harsányi Sándor chicagói lelkes emelkedett hangú ünnepi beszédben kérte a jelenlevőket, hogy az egyházhoz és a magyar hazához itt a messze idegenben még lángolóbb szízzel ragaszkodjanak, s a magyar névnek, ha a sors őket a világ másik oldalára vetette is, becsületet s dicsőséget szerezzenek mindenkör. A meghatottságtól előtört könyveinek nem tudott parancsolni senki sem. Csak a messze távolban élő érzi igazán, hogy milyen bűbajos varázsa van az édes magyar nyelvnek és milyen leírhatatlan érzelmeket költ fel a

szívekben annak a magyar nemzeti lobogónak a látása. Dálben háromszáz terítéki ebédet adott az egyház, s a magyarokat velök született tősztozó kedve ezuttal sem hagyta cserben. A megjelent idegenek is számos angol köszöntőben éltették a törekvő magyarságot. Rokonszenvülnek már a templomépítés alatt is sok jelét adták. Igy Charl Stolcz, a világ legnagyobb vasöntődjének igazgatója, angol letére több mint 1000 forinttal járult a költségekhez és még ígéretet is tett, hogy a közel jövőben két-három ezer forinttal újra megajándékozta az egyházat. Este nagy nemzeti bál volt, melyben nők és férfiak egyaránt magyar ruhába öltöztek s e sorok írója nem egy pár angol miss ajkáról hallotta e bánatos sóhajt: Oh Istenem, de boldogok is ezek a magyarok, hogy ilyen szép ruhában járhatnak! Jellemző a magyarok áldozatkészségére, hogy a templomi perselypénz az ünnepen csaknem ötszáz forint volt.

— **Az esküdt kulcsa.** A biharmegyei Sut községben egy idő óta tele volt papasszal az előjáróság. Ugy őrizték a községi pénztárt, mint a szemök fényét és mégis egyre-másra hiányzottak belőle apróbb-nagyobb összegek. A bezárt Wertheim-szekrényből tűnt el megfoghatatlan módon hivatalos pénz. Hirkó József kisbíró fedezte fel végre tegnap véletlenül a titokzatos tolvajt F. Kovács János községi esküdt, jómódu gazda személyében. Déli harangszó táján akadt valami dolga a községében a kishírónak. Mikor benyitott, ott találta F. Kovács Jánost a nyitott Wertheim-szekrény előtt.

— Mit mesterkedik gazduram? — kérdezte tőle a kishíró.

F. Kovács János elfakadt sírva:

— Édes Jóskám — könyörgött — ne árulj be. Meghálalom a jószágodat.

Hirkó nem hallgatott a tolvaj esküdtre, hanem feljelentette a dolgot a csendőrségnél, hol Kovács bevallotta, hogy még 1896-ban csináltatta az alkulesot.

— **Mulatságos merénylet.** Lipót belga király nemrégiben Antwerpenbe akart utazni, hogy ott a rakpart-szabályozó munkálatokat meg szemlélje. A rossz idő miatt azonban le kellett mondania a tervezett látogatásról. Ebből a csalódott antwerpeniek mindenféle következtetéseket vontak le. Többek közt azt is rebesgették, hogy a király látogatása nem a rossz időjárás, hanem egy ellene tervezett, de szerencsére még idejében fölfedezett merénylet miatt maradt el.

Ez a merénylet-história már-már feledésbe ment, midőn újabb nyugtalanító hírek terjedtek el. A Schelde medrében végzett munkálatok közben ugyanis titokzatos leletre bukkantak. A kikötő déli végén a kotrógép egy ládát hozott napvilágra, melynek alakjából arra következtettek, hogy dinamit van benne. A gyanús ládát a legmesszebbmenő óvintézkedések mellett a pyrotechnikai intézetbe vitték. Az egész dolgot a legszigorubbantitokolták és épen ezért egész Antwerpen a legnagyobb aggodalommal lesté a szakértők véleményét. Ez nem is váratott sokáig magára. A ládában azonban nem dinamit, hanem több, olajnemű, zavaros folyadékkal telt üveg volt. A folyadék nyilván nem lehetett más, mint nitroglicerin. A merénylethírek ennélfogva újabb megerősítést nyertek. Mikor a gazemberék észrevették, — így gondolták a jó antwerpeniek, — hogy tervüket fölfedezték, a ládát a Schelde hullámaiba süllyesztették. A titokzatos ládát egy távoleső szabad térre vitték, és éjjel-nappal három rendőr vigyázott, hogy senki ne közeledjék hozzá. Ez ugyan fölösleges óvatosság volt, mert Antwerpen lakói borzadva kerültek a veszedelmes helyet, ahol egykor a corvaldi-i löportóny a levegőbe röpült, s ahová most a veszedelmes ládát kivitték. Végre a polgármester megkeresést intézett a hadparancsnoksághoz, hogy, az Istenért, intézkedjék, hogy a borzalmas láda tartalmával együtt megsemmisíttessék.

Másnap megjelent a helyszínén egy tűzértiszt-három emberrel. Kinyitotta az első üveget, megszagolta és ugyancsak meglepődött arcot vágott hozzá. Kinyitotta a második üveget és akkor már vidámság ült az arczára. Mikor aztán a harmadik üveget is megvizsgálta, elkezdett kacagni

és kaczagot, hogy a könyve is kicsordult. Jékedve átragadt környezetére is és a többiek is kaczagtak, ahogy csak torkukon kifért.

A vidámság aztán elterjedt a város lakói közt is, mikor annak oka nyilvánvalóvá lett. Az üvegekben ugyanis, melyek egész Antwerpent hetszámra lázas izgatottságban tartották, nem nitroglicerint, sem más valami robbanó anyag, hanem a legártatlanabb természetű táblaolaj volt.

— **Osztályok Friedrichsruheban.** Ma délből Friedrichsruheba érkeztek Bécsből az „Ostmark-ek”. („Ostmarkereknek” nevezik magukat azok a német-osztrákok, akik erősen Németország felé gravitálnak.) Tiedge főerdész bevezette őket a kastélyba, ahol a kertben körülnéztek és megtekintették Bismarck halottaszobáját. Schönerer és Iro, az ostmarkisták fejei, koszorút tettek Bismarck koporsójára. A Bismarck-dal eléneklése után az osztály-küldöttség eltávozott a kastélyból.

— **A bécsi diáktüntetések folytatása.** Bécsből táviratozza tudósítónk: A mai „bumlízás” megint elverték a zsidó egyetemi hallgatókat a német nemzetiek. Ma nem is volt előadás, de azért a hallgatók megjelentek az aulában. Valamennyi egyesület tagjai „színekben” jelentek meg, kivéve a zsidó „Libanonia” tagjait, akik engedelmeskedtek e tekintetben a rektori parancsának. Dölg volt néhány apróbb összeütközés, amelyet azonban a pedellus és a szolgák közbelépése is megszüntetett. Délből egyszerre nagy zaj és veszedés támadt; a zsidókat kituszkolták az aulából, sőt még kinn is folytatták a verekedést. A nagy zajra megjelent a rektor, aki kijelentette, hogy e jelenetek megismétlése esetén az egyetemről való kizárással bünteti a vezetőket. A rendőrök az aula előtt álltak, de be nem mertek menni, mivel azonban kinn is folytatódott a verekedés, két egyetemi hallgatót elfogták.

— **Gyilkosság Ujpesten.** Ma délután Ujpesten gyilkosság történt. Egy öreg hatvanéves éves asszonyt, Zelenka Istvánnét, halva találtak lakásán. Jobb czombján egy mély vágásból még bugyogott a vér, midőn a házbeliek feltörték lakását, megtudni, miért nem volt kinn az udvaron, se pedig a piacon máma az öreg asszony. Mikor beléptek a szobába, az asszonyt eltorzult arccal látták az ágyban, mely egészen tele volt vérről. Rögtön rendőrt hívtak, ki a hullát elszállíttatta és a kerületi kapitányságnak bejelentette az esetet. A különböző tanúvallomások alapján a meggyilkolt asszony férjét letartóztatták. A tanúk ugyanis azt vallották, hogy rossz viszonyban éltek együtt és mindennaposak voltak közöttük a perlekedések. A férj tagadta ezt és azt mondta, hogy nagyon szerette az asszonyt. Később azután úgy vallott, hogy tegnap szemrehányást tett neki valamiért az asszony, amit lehet, hogy nagyon a szívére vett és azért öngyilkos lett. Azután mind több és több ellenmondásokba keveredett, úgy, hogy a rendőrség biztosra veszi, hogy ő követte el a gyilkosságot. Az öngyilkosság esete teljesen kizártnak látszik. A vizsgálat folyik.

— **Öngyilkos tőzsde tanácsos.** Schosberger Vilmos volt bécsi börzeta tanácsos vetett véget tegnap az életének. A hatvanéves öregről, aki már visszavonult a börzétől, olyan hírek keringtek, hogy pillanatnyi elmezavarban vetett véget életének. Mint később kiderült, ez a föltevés merőben téves volt, mert Schosberger anyagi tönkretűnés elől menekült a halálba. Negyed millió helyegilleték megfizetésére ítélték ugyanis a hajdani börzeta tanácsost. Még mint üzletember kirosította volt meg az osztályok államkincstárt. Egykori manipulációira most rájöttek és negyed millió forintnyi helyegilletéket róttak rá büntetésképen. Ez az összeg Schosberger hátrahagyott vagyonát is meghaladja százezer forinttal. Egy revolverlövéllel vetett véget életének. Börzekerőkből öngyilkossága nagy feltűnést okozott.

— **Leütötte az apját.** Iglóról táviratozza tudósítónk: Polnisch Márton bethlenfalvi ácsmester csütörtökön reggel huszonháromezer Ferencz nevű fiával Dobsináról hazamenvén, szemére lobbantotta fiának könnyelmű életmódját. A gonosz

fiu erre dühbe jött és semmi rosszal sem sejtő apját egy fejszeccsapással leütötte. A halottnál talált huszonhét forinttal Iglóra ment mulatni. Az embertelen fiut elfogták és miután tettét bevallotta, Löcsőre vitték.

— **Ujjfajta jelzőtáblák.** Spitzer József Sándor helybéli eziméta-gyáros ujjfajta jelzőtáblákat készít utczák és házak jelzésére. E táblák erős, domborúan préselt vaslemezéből készülnek és olcsóságuk, valamint tartósságuk és izléses kivitelük által tűnnek ki. Ugy a fővárosban, mint a vidéken sikert arattak e jelzőtáblák és a közösek, szolgabírák ez oknál fogva sietnek azokat megrendelni. A cég, melynek gyártelepe Károlykört 24. száma alatt van, igen jó hírűnek örvend s ugy üvegtáblái, mint közgazdasági jelzőtáblái révén a millenniumi kiállításon ő felsége dícséretével tüntetett ki.

— **Ki nem szeretet manapság szépen öltözködni?** Kevés azok száma, kik divatos és jóízű ruhákat viselnek. Ennek egyik fő oka az, hogy az emberek szabókat nem tudják megválogatni; pedig vannak Budapesten is kitűnő szabóink, kik a legkényesebb izlésnek is megfelelni képesek. Ilyen a főrendiházzal szemben *Karácsonyi és Társas-cég* (Múzeum-körút 39) igen előkelő szabóüzlete, melynek ugy a külső csinosságáról, mint jóízűségről tanuskodó készítményei azt a bizalmat igazolják, amelyre magát az uri közönség részéről méltóvá tette. Egyébként utalunk a cég mai nyitási hirdetésére.

— **Hazafias és művészeti ünnepélyek színhelye** mostanában szinte minden nap a „Hódoló díszfelvonulás” körképének városi palotájában. Amióta Wlassics közoktatásügyi miniszter ismert rendeletét kibocsátotta, több mint kétezer tanuló látogatta meg a körképet. Ezek között a II. ker. polgári leányiskola 225 növendékkel Kozma Gyula igazgató és az egész tanári kar vezetése alatt, az I. ker. m. k. áll. főgymn. ifjúság 400 növendékkel Himpfner Béla igazgatóval s Mattyasovszky Endre történelmi tanár vezetése alatt; a m. kir. állami vasutak főműhelyi iskolájának tanulói testületileg, az övönök tanfolyama a II. ker. polgári fiúiskola 350 növendékkel Tolnay Lajos dr. igazgató és a tanári kar vezetése alatt stb. Ez utóbbi iskola növendékeinek Flóris Áron mint szaktanár külön előadást is tartott és kifejtette, hogy ez élvezetes kirándulás eszméje Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszteré, aki a művészi fejlesztést is a tanárok kötelességévé tette, mire az ifjúság lelkesen megéljenizte Wlassicsot.

— **Köszvényesek öröme** az a kellemes hír, melyet a Johnsen-kenőcsről számtalan meggyógyult csusz- és köszvényes beteg mond. E páratlan különös szer már néhány napi használat után a legmakacsabb csusz és köszvényes bajokat is meggyógyítja. Kapható kizárólag Zoltán Béla udvari szállító gyógytárban, (Budapest, V. Széchenyi-ter, Nagy-korona-utca sarkán) üvegenként 1 frtért.

— **Szenzáció.** „Crème de Fauchon” rögtön, finomító és szépítő arcereme. Zsirtalan! Ártalmatlan! 1 tégely 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár: „Ursits”-gyógyezertár, Budapest, Rákóczy-ter.

— **Mikszáth Kálmán összegyűjtött munkáit** igen előnyös módon lehet megszerezni kiadóhivatalunk útján. A lapunk mai számában levő-hirdetés erre nézve bő felvilágosítást nyújt s felhívunk mindenkit, hogy olvassák el a hirdetést, vágják ki a rendelési-lapot s küldjék azt be aláírásukkal előlatta kiadóhivatalunkhoz.

— **Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása** 100 kötetben. A nagy költő összes műve oly irodalmi kincs, melynek minden könyvtárban, minden családnál meg kellene lennie s nem hiányozhatik sem a dúsgazdagok, sem a kevésbé gazdagok könyvszekrényéből. Az Országos Hírlap kiadóhivatala Jókai összes műveinek megszerzését meg akarván könnyíteni olvasóinak, szívesen küldi meg a kívánt köteteket azoknak, kik a mai számban is elforduló hirdetésből a *megrendelés-lapot* kivágják és megfelelően kitöltve, hozzá beküldik.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszere lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, mint: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszere jó eredményt hozhatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70. és 1 frt. üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszertárban készletben van; hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Naplrend.

Naplár: Vasárnap, november 20. — Római katolikus: Bódog. — Protestáns: Emilia. — Görög-ország: (november 8.) Mihály. — Zsidó: Kislev 6. — Nap két óra 58 perczkor reggel, nyugszik: délután 4 óra 1 perczkor. Hold két délután 12 óra 19 perczkor, nyugszik éjjel 11 óra 19 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.
Nemzeti múzeum: Természettudományi múzeum nyitva dé. e. 9—1-ig. Többi tárai, köztük a *néprajzi osztály* is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és délután 3—5-ig.

Az iparművészeti társulat állandó bazarja nyitva 9—1-ig.

Az egyetemi fűvészkert (Üllői-ut) nyitva reggel 8-tól este 5-ig.

A mezőgazdasági múzeum a városi Széchenyi-szigeten nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 3—5-ig.
A Hódoló díszfelvonulás: Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

A hamis bor.

Mind szélesebb hullámokat ver az Engel-czég nevével kapcsolatba jött hamis bor ügye. A belügy-miniszternek tegnapi intézkedése, mellyel báró Splényi Ödön, a IV. kerületi kapitányságot vezető rendőrtanácsos ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárást, mindenütt nagy feltűnést keltett, mert ezzel bebizonyított tényre vált, hogy a kormány a legszigorubb intézkedéseket fogja alkalmazni a renomméjában súlyosan megfenyegetett reális magyar borkereskedelem rehabilitációja érdekében. A báró Splényi Ödön ellen felveendő fegyelmi eljárásban a nyomozásoktatmaga a főkapitány, Rudnay Béla vezeti, ki ezzel is megmutatja, hogy a rendőrség tisztikara reputációjának megóvása érdekében radikális lépésektől sem retten vissza. Ezért a báró Splényi ellen folyamatba tett eljárás mindenfelé megnyugtatólag hatott, mert alapos remény van rá, hogy így ez a bonyodalmas ügy minden tekintetben tisztázódni fog.

Maga a czég is tett ügyében egy lépést. Kérvényt intézett a földművelésügyi miniszterhez, akit megkér, hogy rendelje el a pécsi és promontori borpinczének hivatalos megvizsgálását.

Együttal kérte, hogy a miniszter a két pinczéből a vegyeszi vizsgálathoz újabb bormintákat vétessen, miután a VIII. kerületi kapitányság által annak idején lefoglalt és a IV. kerületi kapitányságtól visszaadott bormintákat időközben házigelheszték.

A miniszter persze nem ment bele ebbe a propozícióba, hanem visszautasította az Engel-czég kérelmét. Leiratában azt mondja a miniszter, hogy ő akkor vizsgálja meg a borpinczét, amikor s z ü k s é g e s n e k l á t j a és most ezt a kérdést teljesíteni nem hajlandó. Egyebekben hangsúlyozza, hogy a vizsgálat a czég reputációjának csak úgy használt volna, ha az eredetileg lefoglalt, de a IV. kerületi rendőrkapitány határozatával immár visszaadott bormintákat bocsáthatná a miniszter rendelkezésére, mert most már a valóságot kideríteni nehéz volna.

Az érdekes ügy előzményeibe egyébként egy kis kompetenciális konfliktus is játszik belé. Ugyanis a pécsi rendőrség abban, hogy Krecsányi Kálmán VIII. kerületi rendőrkapitány annak idején miniszteri felhatalmazás nélkül folytatott Pécs területén nyomozásokat, ebben illetéktelen beavatkozást látott saját autonómiájába és ez ellen felszólt. Báró Fejérváry Imre baranyai főispán, Vaszary pécsi főkapitánnyal Budapestre utazott és Kardos Kálmán képviselőházi alelnök, volt baranyamegyei főispán, meg Aidinger János Pécs város országgyűlési képviselője kíséretében fölment Perczel belügyminiszterhez és panaszt tett nála Krecsányi kapitány eljárása miatt, egyszersmind elégtételt kért a megsértett pécsi rendőrség számára. De miután Krecsányi felettes főnöke, Rudnay előleges tudtával folytatta az ügy érdekében szükséges vizsgálatot, Krecsányit ebből az incidensből kifolyólag semmiféle gáncs nem illetheti.

Kolozsvárról írják, hogy a pécsi hamis borok felett a Ferencz József tudományos egyetem vegytani intézetében az országos bór vizsgáló bizottság ma tartotta az első gyűlést. Eddig 18 bormérőt jelentettek be, kik Pécsről hozattak bort. Ezek között két előkelő szállodás, két nagy borkereskedő van. Utóbbiak közül egyik maga kérte borai megvizsgálását. Az egyetemi klinikák és Karolina országos kórház élelmezője is Pécsről hozatta a borokat. Most vizsgálat alatt van az is. A kolozsvári nagy- és kiskorcsmákban, az erdélyi részek több városában szintén pécsi bort mértek. Eddigi tudomás szerint Pécsről a következő erdélyi városokba szállítottak bort: Dees, Marosvásárhely, Székely-Udvarhely, Székely-Keresztur, Szász-Régen, Szamos-Ujvár. A vasúti állomások kimutatásából különben kitűnik, hogy még más városokba is érkeztek-e ilyen borok.

SZÍNHÁZ ES MŰVÉSZET.

* Operaház. Csontváry háromszázadszor kerül színpadra Erkel Ferencnek „Hunyady László” című dalműve. E jubileum előadás tisztajövedelmét az intendáns az Erkel Ferenc síremlékének alapja javára fordítja. Pellini-Bianchi Bianka Szilágyi Erzsébetet énekli.

* Szent Erzsébet legendája. Az Operaházban ma este Erzsébet királyné emlékeztére Liszt Ferencnek „Szent Erzsébet legendája” című oratóriumát adták elő. A szép zene és a színpadi látványosság csak kicsiny közönséget vonzott a színházba és különösen a páholyok tántogtak az ürességtől. A jelenlévő közönség — hozzátehetjük, igen válogatott közönség — élvezettel hallgatta az előadást, ami különösen Rotter Gizella és Takács érdeme. Kedvesen és bátran mozogtak az előjátékban szereplő Keményi fiú és Majthényi leánya, a gyermek Lajos és Erzsébet személyesítői. Hilgermann Laura és Beck is hozzájárultak az est sikeréhez.

* Hangversenyek. Ondriceknek, a nagy hegedűsnek hangversenye december 2-án lesz a Royalban. Többek közt a következő érdekes darabot fogja játszani: Bruch skót ábrándját, Paganini ábrándját a g-huron és Laub „Polonaise”-ét. A hangversenyen Lafitte Charles zongorázni fog. Jegyek Bléry Bélánál kaphatók; többek között 1 forintos ülőhelyek is nagy mennyiségben állnak rendelkezésre.

Recht Sándor hegedűművész e hónap 21-én tartja hangversenyét a Vigadóban. Tartalmát, Lalo-tól, Riestól, Poppertól és Hubay-tól játszik. A jegyeket a „Harmonia” árusítja.

A budapesti kamarazene-egyesületnek november 25-én tartandó estélyén a Rosé-négyes fog közreműködni. Előadják: Haydn D-dur, Mozart Es-dur és Beethoven F-dur négyesét. (59. mű.)

* Nemzeti Színház. Jókai „Fekete vér” című színműve, pénteken, e hónap 25-én kerül színpadra először, a következő szereposztással: Anna grófnő Lendvayné, Zoltán—Pálfi, Lenke Simon—Császár, Corinna—P. Márkus Emilia, Bartó Pál—Mihályfi, Czitera, felesége—K. Hegyesi Mari, Manga—Boér H., Lehegüt—Vizvári, Fruzina—Györgyné, Mikulaj—Latabár, Balambér—Szigeti, Leiter Jakob—Fuludi. Vasárnap, 27-én délután két és fél órakor Shakespeare „Hamlet”-jét adják általános bérlétszűnetben, lezártított helyekkel. Dumas „Bűnhődés” című színműve, amely Gyenes László betegsége miatt leszorult a műsorról, a jövő hét kedjén, 29-én kerül színpadra. Dumont szerepét ez alkalommal Mihályfi fogja játszani. Ibsen „John Gabriel Borkmann” című színművéből, melyet Jászai Mari fordított magyarra, már megkezdtek a próbákat. Első előadása december első felében lesz.

* Zaccani Budapesten. Zaccani a jövő hónapban ismét vendége lesz a Vigaszínháznak. A nagy olasz művész, aki első vendég szereplésekor az egész közönséget meghódította, öt estén át fog fellépni. Első fellépése december 27-én lesz.

* Hírek a Vigaszínházról. A Vigaszínház legközelebbi ujdonsága Gaudillotnak három felvonásos bohózata „A teknősbéka” (La Tortue) lesz. — Nikó Lina jubileum előadását december 4-ikén tartják meg és ez alkalommal „A kaland” és a „Niobe” című bohózat kerül színpadra.

* Hírek a Népszínházról. A „Talmi herceg”-nek, Konti operettejének, vasárnap délutáni előadásán a két fő női szerepet Blaha Lujza és Hegyi Aranka fogják játszani. — A Népszínház legközelebbi premiéreje pénteken lesz, mikor is ifjabb Bokor József új népszínműve „Az édes” kerül színpadra, melynek két fő női szerepét Blaha Lujza és leánya, Sárika, játsszák. A hét többi napján a „Bibliás asszony” kerül színpadra, mely naponta telt házat csinál.

* Filharmoniai hangverseny. Bauer Harold, aki a szerdai filharmoniai hangversenyen Liszt es-dur versenyt zongorázta, mindössze huszonöt éves. Már tízéves korában feltűnt Londonban — mint hegedűvirtuóz! Csak 1893-ban, miután Paderevszkynél tanult, lépett először mint zongorázó

a nyilvánosság elé és pedig Párisban. Azóta játszott Spanyolországban, Hollandiában, Németországban, Oroszországban, Svédországban és Norvégiában. A hangversenyen még hallani fogjuk Cherubini Medea-nyitányát, amelyet már tizenöt év óta nem adtak elő, továbbá Svendsen „Zorahayda” című zenekari legendáját mint ujdonságot és Brahms f-dur szimfóniáját.

* Márkus Emilia legújabb szerepe. Márkus Emilia, a Nemzeti Színház művésznője, napok óta új szerepet próbál. Délelőttönként híven megjelenik az eperkerti művésztelepen és pompásan adja a — modellt, amennyiben Strobl Alajos most mintázza a művésznő szobrát. A művésznőnek márványba faragott képmása ki is lesz állítva, alkalmasint a műcsarnok tavaszi nemzetközi tárlatán.

* Levinszky estélye. Levinszky József december 9-én tartja felolvasó-estélyét a „Royal” termében. A műsor ezáltal nagyon érdekes lesz, amennyiben többek között a következő szerzőktől tartalmaz műveket: Maupassant, Petőfi, Mikszáth, Heine, Zichy Géza, Goethe, Rákosi Viktor, Kiss, Hammerling, Rachel Bárdi stb. Az est első száma Erzsébet királyné emlékének van szentelve. Levinszky ugyanis Ábrányi Emil „Az utolsó ut” című költeményét fogja előadni. A műsor utolsó száma Petőfi „Talpra magyar”-ja lesz. Jegyek a „Harmonia”-ban kaphatók.

* Művész-estély. Érdekes művész-estély lesz 28-án este 7 és fél órakor a Vigadó nagytermében. Ezen az estélyen Wildbrandt Baudius Augusta, a Burgszínház tagja, Schrödter Frigyes a bécsi Opera tenoristája és Glöckner Josefina soubrette működnek közre. A közönség mulattatásáról Kornau Frigyes és Fröden Alfréd kedvelt komikusok fognak gondoskodni. Jegyek a „Harmonia”-ban kaphatók.

* Boszorkány kisasszony. A bécsi An der Wien színházban ma este került először színpadra Bayer József operetteje, a „Boszorkány kisasszony.” A cím szerepét Pálmay Ilka asszony játszotta.

Katonák.

Thury Zoltán színműve. Bemutatója a Vigaszínházban november 19-én.

A „Katonák” előadásától kissé fáztak. A Vigaszínház kulisszái mögül legalább ez a hír szivárgott ki. Azt mondták, hogy a szerző a hadsereg iránt nagyon kíméletlen; a hadsereggel összefüggő kérdések pedig Párisból Budapestig mindenütt kényesek: az ember a nyakát szegheti rajtuk. Kérdezzék csak meg báró Krieghammer! Amde a mai színpad nem mondhat le arról a jogáról, hogy a társadalomnak, a polgári és a katonai társadalomnak, összes rétegeibe bevilágítson. A színpad ma nem a diplomata szalonok parkettje, ahol süttögvá, burkolódzva beszélnek: Európa modern színpadjai között napjainkban sűrű és nyílt jegyzékváltás folyik a kor mozgató eszméiről.

Épen a hadseregnek legyen „diskréció” biztosítva, mint ahogy az apró hirdetésekben mondják? Épen csak a sárgára meszelt nagy kaszárnyák tisztái és legényszobáiba ne pillanthatson bele a drámaíró, aki föltárja a füstös gyári műhelyek munkásnyomorát, vagy a struggle for life-erek — a társadalom bármely osztályából és bármely foglalkozásából kikerülő stréberek — kíméletlen létharczát? Épen csak a hadsereg legyen az a nyenyuljohozzám, amelyet tilos megtépni? Ha Csiky megtépázhatta az újságírókat a „Mukányi”-ban, ha Gerhardt Hauptmannnak szabad volt ugyanezt tenni az ipari munkaadókkal, ha Molière és Scribe kikezdheték az orvosokat és udvari méltóságokat, akkor egyedül a hadsereget oltalmazzuk meg az irodalmi orvtámadások ellen? Valljuk be, hogy ez se nem igazságos, se nem lehetséges.

Thury Zoltánnak, nézetünk szerint, teljes joga volt ahhoz, hogy bepillantson az egyenruha alatt sínylődő emberi szívbe. Ellenvetésünk inkább az, hogy nem mondja meg nekünk világosan, hogy mit látott ott? A darabban kissé zavaros hangok csendülnek meg a szociálműsőről (talán ezt akarja belevinni a hadseregbe?) és bizonyos ka-

tonai reformokról. Hősének, Udvardy Pál főhadnagynak reform-terveit — őszintén szólva — nem igen értjük. Azt mondja, hogy „polgári alapon” kell újjászervezni a hadsereget: a közlegény nyáron a szántóföldeken dolgozzék, télen pedig menjen gyakorlatra, a tiszt meg legyen hivatalnok. A reformból persze nem lesz semmi és a hős elbukik. De, mint látni fogjuk, voltaképp nem az ideái buktatják el, a sikertelen közdelem nem a legfőbb oka e tragédiának, bár így képzeltük.

Udvardy Pál egy gyámoltalan rajongó. Amellett ellenszenves is. Azokon a reform-terveken töri a fejét, amelyekről az imént mondtuk, hogy nem értjük egészen jól, és ezalatt családjá vele együtt koplal. Hogy miért, azt maga fejt ki hosszú beszélgetésekben. A katonatisztnak csekély a fizetése és sok a rangbeli kiadása. Abból a néhány forintból, amelyet kap, uraskodnia kell. Színházba csak előkelő helyre mehet, ha kocsizik, fiakkereken kell járnia és így tovább. Ebből lesznek az adósságok, — az a cifra nyomoruság, amelyből Udvardy Pálnak különösen kijutott.

Felesége, a halovány Annácska, annak idején szerelemből ment hozzá. Most kezdi tőrhetetlennek találni a litelezők ostromát és a férj idegességét. Udvardy a gondok szörnyű nyomása alatt napról-napra durvább lesz. De ép oly gyorsan meghánja és sirva fakad. Iszonyu élet van ebben a házban, ahol a szakácsnő apró kölcsönöket adogat ur-nőjének.

Anna lelke csupa szürkesség lesz és szívében egyszerre csak visszarezeg egy hur a multból. Ezt a hurt Marjay Sándornak hívják. Egyszerű, becsületes gazdaember, aki annak idején megkérte Anna kezét, de a leány kikosarazta. Most is eljár Udvardyék házához és mi tagadás, az asszony ma egészen másként érez iránta, mint egykor. „Mert más szemmel néz, úgy mond, a leány és mással az asszony.” Most nyomorognia kell és el kell tűrnie Udvardy idegességét, holott Marjay oldalán a jólét és a nyugalom várt volna rá.

Udvardynak e pillanatban van egy szerföltött kellemetlen ügye. Háromszáz forinttal tartozik a kantinosnak és aki ilyen adósságot meg nem fizet, azt kigolyózzák tisztársai. A főhadnagy pedig nem tud fizetni. Pénzt nem tud keríteni sehonnán sem; az apósa nem ad neki, más még úgy se.

Marjay jól ismeri a család nyomorát és most megjelenik (bár nem először), hogy Udvardyékot segítsen. Korlátlan összeget ajánl fel Annának és nem kér érte jutalmat. Ellenkezőleg, hajlandó arra is, hogy messze elköltözzék tőle, úgy, hogy soha ne is lássa többé ez életben. Az asszony sokáig habozik, aztán elfogadja Marjaytól a pénzt. Együtt megvallja neki, hogy bár egykor kikosarazta, most szereti. Szereti, de azért tisztességes asszony marad...

Anna átadja férjének a háromszáz forintot, amelytől becsülete függ, és Udvardy föllelegzik. De megládván azt, hogy neje a pénzt Marjaytól kapta, az egész összeget visszahozza. Ez épen az ő részéről elég következetlen eljárás, mert hiszen máskor nem utasította vissza Marjay segítségét, jól lehet mindig gyanakodott rá, hogy meg akarja rontani családi boldogságát. Most ez egyszer Udvardy mérges tüzet hánny, a pénzt, mint mondtuk, ellöki magától, Annát pedig, akiről azt hiszi, hogy becsülete árán jutott a pénzhez, kitalálja az utcára.

Anna iránt nem volt igazságos és ezt bizonyos idő multán meg is bánja. Feje fölött most minden felhő összetorlódik. Emlékiratát, melyben a katonai reform-eszméket tárgyalja, a hadügy-miniszter visszaküldte és a memorandumban foglalt veszedelmes elvek miatt a főhadnagy ellen megindítják a vizsgálatot. És a kantinos sem kapta még meg a pénzt.

Most hazajő egy órára Anna. Nem férjéhez jött, — a gyermekét akarja. Udvardy, aki már belátja, hogy durva volt hozzá, könyörög neki, hogy maradjon itt, hogy ne hagyja el ő nehéz órában,

amikor annyit kell szenvednie. De Anna Látat fordít néni és e helyzetből Udvardy számára nincs csak egy menekvés: egy pszichotrófia, amelylyel kioltja életét.

Udvardy tehát áldozata az ő sajátos katonai és családi életének. A szerző — nem tudjuk bizonyosan, de azt hisszük — a katonai élet eseményeire akarta a főszereplőt fektetni, de a katasztrófát mégis inkább a család felbomlása okozza. Igaz, hogy ezt a családi vizályt éppen az a nyomor idézte elő, amelybe hőshünket a katonatiszti költészet élet kergette. Ámde kérdezzünk meg bármely miniszteri segédfogalmazót vagy középiskolai tanárt, hogy a fizetése nem rosszabb-e a tisztékénél és hogy nem kell-e nekik is „a társadalom követelményei” szerint élniük?

A katonai élet és a katasztrófa közt tehát az összefüggés igen laza. Másként alakulna a dolog, ha Udvardy a katonai becsvágának esnék áldozatul. Ámde az Udvardy küzdelme (amelyet a szerző, ismételjük, nagyon elmosódva rajzolt), inkább beteges hőbortnak látszik, mint egy korszak mozgalom eszméjének. Ezt az alakot sokkal több tüzzel és temperamentummal kellett volna élénk állítania: drámáját akkor sokkal több rokonszennyel kísértük volna. Így csak egy elkéseredett embert látunk magunk előtt, akit nem igen bántanak a reformgondolatok, mert inkább ellenszeny és üldözési mánia az, ami benne a hadsereg iránt forr; egy apostol, aki a régi hitet szét akarja tépni, anélkül, hogy teljesen át volna hatva egy új hitől; egy ember, akiről azt sejtjük, hogy bármely pályán lenne is, örökké zsémbeskednék és gyártaná a mérges hangú broszúrokat.

És mégis ennek a jellemnek (ha nem is mint katonai jellemnek) a rajza rendkívül becses. Ideges kapkodásában, hirtelen fölfortyanásában és ép oly gyors ellágyulásában van egy magasabb pszichikai egység. Nem egy harmonikus színházi viaszkból ez, hanem egy eleven ember, minden lelki ellentmondásával és nyílt tereket.

Ami már most a tulajdonképeni drámai elemet illeti, ennek közvetlenségét és energiáját a Thury darabjában nem találtuk meg. Sőt a „Katonák”-ban a drámai és az irodalmi érték egymáshoz fordított arányban áll olyképen, hogy az első felvonás a nyomor milieujének művészi rajzával, szerintünk, a darab legizmosabb része, bár drámailag éppen a leggyöngébb, mert a főszereplők hosszú elbeszéléseiből képződik. Ellenben a második és a harmadik felvonásban, ahol az ugynevezett drámai érők, a darab irodalmi színvonala esik és itt a Thury aczalos tehetsége fölött való örömet és meglepetésünket néha olesó színpadi hatások zavarják meg, a régi és az új romantikából merítve — nyilván teljesen öntudatlanul.

A darab alakjai mind együttvéve a második felvonás vége előtt nem „csinálnak” semmit. Csak magyarázzák lelki állapotukat és a múltba visszanyúló cselekedeteik rugóját. Másfel felvonás telik el így csupa társadalmi, pénzügyi és etikai glosszával, míg végül Udvardy tesz valamit, kiüzve nejét a házból. Az akció tehát erősen elkésve indul meg. A drámában cselekedni kell és pedig rögtön. Igaza van Henry Fouquiernek, a műtésznek, aki így sóhajt föl:

„Oh azok az avultas, sokat ócsárolt és lenézett régi drámai törvények! Mily fölöslegeseknek látszanak, ha egy darabban megvannak és mennyire észre vesszük őket, ha egy darabból hiányzanak!”

Ezeket az engesztelhetetlen törvényeket Thurynek is meg kell majd tanulnia. Hisz a képességek lényegesebb részével úgy is rendelkezik. Az a hang, amelyen a „Katonák”-ban megszólal, igazi irodalmi orgánus, érczes és férfias. A többi kétségkívül meghozza a jövő.

A főbb szerepeket Fenyvesi, Hettyei Aranka, Balassa, Hegedüs, Göth, Kalmár Piroska és Beregi játszották, nagyobbára gonddal. A közönség a darabot érdeklődéssel hallgatta, amiben már benne rejlik a sikernek egy része is.

Dr. Molnár Géza.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

• Az emberi test és a művészet. Telles-niczky Kálmán dr. egyetemi magántanár ma folytatta „Az emberi test szépségeiről művészeti szempontból” című előadását. Előadása tárgyát ma a hát, az alsó végtagok, a fej és nyak formabeli szépségei képezték s ezt vagy száz vetített képen mutatta be, előbb mindig a valóságot, a rendes formákat. Mindezt utóbb bonczolástani képékel magyarázta s műremekeken tárgyalta.

A hát formabeli viszonyaira kevés gondot fordít a művész, miután a szemléletnek kevésse van kitéve; a régiek sem dolgozták ki oly gonddal, mint a test többi részeit. Az emberi test szépségére még nagy befolyással vannak a gerincoszlop arányos és helyes hajlásai, melyek ép a hátón érvényesülnek. A gerincoszlop hajlásai adják meg továbbá az egész törzs ruganyosságának és hajlékonyságának jellemét. Nem szabad a hátizmokat túlozni, mert azok különben is csak igen vékony izmok képében jelennek meg.

Az emberi test támaszai az alsó végtagok, éppen fordított berendezést mutatnak, mint aminőt esztétikai érzésünk az építészet támaszaitól kíván, melyek lefelé kiszélesednek és vastagodnak. Az alsó végtag, az emberi test támasza ellenkezően, fent széles és lefelé keskenyedik, sőt éppen azt találjuk szépségnek, minél karcsulbbá válik a láb felett közvetlenül. Az alsó végtag szépsége főképp hosszában, magasságában érvényesül; rövid alsó végtag a törpeség felé közelít, úgy, hogy a szép természet feltétlenül kelléke a magas láb. Az alsó végtag sokféle bonczolástani részleteiből különösen kiemelni a térdre vonatkozókat, melyek nélkül a térd bonyolódott formáiról alig alkothatunk magunknak helyes fogalmakat.

Különös dísz az emberi testnek a szép nyak, a rövid nyakkal ellentétben itt is a hosszabb hat előnyösebb. Baj azonban, ha a nyak hossza rosszul fejlett gyöngye mellkas eredménye, aminek feltűnő példáját mutatja be a híres Botticelli-féle Vénuszon. Veszedelmesek a nyak harántbarázdái, bár előfordulnak szép fiatal nyakon is, a gyermeki kővér nyak barázdáinak maradványaként, aminek szép példáját a perworthi Aphroditén mutatja be. A fej tárgyalásánál az antik fejből indul ki, rámutat a bámulatos megfigyelésre, amely a mai természettudományi felfogás szerinti nemes fejalkat és a görög fejek alkotása között fenforog, melyeknek főjellemei a hatalmas, erős homlok és a magas orrhát, amely a homlokkal jóformán egy síkban fekszik. E két tényező természetszerű eredménye mélyen fekvő szem. A görög szobrászok ezeket annyira túlozták, hogy a természettől kétségtelenül messze eltértek. Ez eltérések mind olyanok, hogy egyrészt természettudományi felfogásunk szerint is elvben a nemesebb formáknak felelnek meg, másrészt pedig plasztikai hatás tekintetében pártatlanok.

A szép szemek, szájak, orr és fülek tárgyalásával fejezte be a tudós fiatal orvos az előadását. Legközelebbi előadásán, mely a jövő hét szombatján lesz, a felső végtagokra és a testarányokra tér ki, végül pedig példákkal illusztrálja, miképen alkották és fogták fel az emberi testet a legrégebbi idők óta a mai napig.

• A lepkeszét története Magyarországon. Most jelent meg a természettudományi társulat kiadásában. A tizenháromvolumes kötetet Abafi Aigner Lajos írta. Ára egy forint ötven krajczár.

FŐVÁROS.

(A csongrádi felirat.) A közgyűlés a jövő szerdán, november huszonharmadikán tárgyalja a csongrádi feliratot, amely a képviselőházi ellenzék obstrukciója ellen szól. A tanácskozás előrelátólag nem sokkal lesz lármásabb, mint a diszpolgárság tárgyalása, mivelhogy a nevezetes tizenhármas obstrukciós férfiú közül még néhányan gégehuruban vannak.

(A vízművek.) Az állandó vízvezetési bizottság ma délután ülést tartott. A vízszűrőkről és a vízvezetésekről tanácskozott. Kajlinger Mihály vízvezetési igazgató előterjesztést tett a vízvezetésekről.

szeptemberi és októberi működéséről. Szeptemberben 1.200.000, októberben pedig 4.000.000 köbméter szűrött vizet fogyasztott el. A csőműveseknek az a magyarázata, hogy a hidegebb idő meáitával kisebb a vízfogyasztás. Halmoz János polgármester elnök bejelentette, hogy a külföldi és hazai szakértők már mind megvizsgálták a vízműveket s egyhangúan kijelentették a külföldi szakértők, hogy a kaposztásmegyeri vízművek teljesen megfelelnek a czélnak. Ajánlották: térjen el a főváros attól a kifejezéstől, hogy a vízművei véglegesek; mert nincs és nem is lehet olyan nagyváros, amely befejezeteknek tekinthető a vízvezetési műveit. Kijelentették végül a szakértők, hogy a tapasztalatokról külön-külön kimerítő írásbeli jelentést tesznek. Emmer Kornél fölvetette azt a kérdést, vajjon nem lenne-e helyes, szüretlen vizet szolgáltató csöveket is lerakatni, hogy a locsolásra ne a szűrt vizet használják. Hieronymi Károly megjegyezte, hogy régebben foglalkoztak ugyan ezzel az eszmével, de be kellett látni, hogy a szüretlen vizet szállító párhuzamos csövezeték lerakása s az új szivattyú telepek berendezése sokkal többbe kerülne, mint a mennyibe kerül a szűrt víznek a locsolás czéljaira való fölhasználása. De közegészségi szempontból is veszedelmes volna ez, mert a köznép — ha kéznél van — inkább a szüretlen vizet használja, semmint hogy távolabbra menjen a szűrt vizért. A bizottság tudomásul vette az elnöknek a szakértők vizsgálatáról szóló jelentését és előterjesztést tesz a közgyűlésnek.

Tárgyalás alá került az új vízvezetési szabályrendelet-tervezet, amelyet a közgyűlés utasítására az ügyosztály dolgozott ki. Az új tervezet leglényegesebb része az, hogy csakis bizonyos műszaki berendezéseknél rendel el a vízmérő órák tartását, vagy pedig ott, ahol a vizet használatra veszik igénybe. Az új szabályrendelet-tervezet, hogy eleje legyen vége a vitás eseteknek, taxative sorolja fel a vízmérő órák alkalmazásának az eseteit. A szabályzat-tervezet részletes tárgyalását a bizottság ezúttal nem kezdte meg, mert be akarja várni, amíg a szakhivatalok s azok a bizottsági tagok, akik eltérő nézetben vannak a szabályzatban foglalt elvekkel, beterjesztik az előterjesztéseiket.

A fővárosi muzeum és könyvtár.

Kerek tizenöt esztendeje, hogy Gerlóczy Károly, most már nyugalmazott alpolgármester, egy fővárosi muzeum alapításának eszméjét vetette fel. Nem sokkal kevesebb ideje annak sem, hogy a pénzügyi és gazdasági bizottság kezdeményezése alapján kimondották egy fővárosi könyvtár alapítását.

Megvan tehát a muzeum is, megvan a könyvtár is — de csak papíroson. Azaz, megvan talán mindkettő a valóságban is, mert hisz a muzeális tárgyakat már évek óta gyűjtik, a könyvtár gyarapítására évek óta ezreket áldoz a főváros, sőt tudunkkal évek óta rendezik is már, de hogy hol van ez a két intézmény, ki szervezi, ki kezeli, ki használja — annak a jó Isten a megmondhatója.

Sok utánajárással sikerült egyet-mást kipuhatolnunk, amit ezennel most közreadunk, talán szolgálatot teszünk vele nemcsak a nagyközönségnek, hanem az illetékes hatósági embereknek is. (Mert ők se tudják az itt elmondandó dolgok java-résztét.)

A muzeum dolgában történt annyi, hogy még 1884-ben összeírták az egyes hivatalokban és intézetekben elszórtá levő muzeumi tárgyakat. Történt azután annyi, hogy tíz évre rá a muzeum ideiglenes elhelyezésére kijelölték a városligeti régi műcsarnok épületét s történt annyi, hogy muzeumi tárgyak vásárlására egy ízben négyezer forintot, a folyó évtől kezdődőleg pedig évi háromezer forintot vettek föl a költségvetésbe.

A könyvtár dolgában pedig történt annyi, hogy fölvettek erre a czélra háromezer forintot, azt el is költötték, de öletszerűen, mindent összevásárolva, csak azt nem, amire legnagyobb szükség volna — közigazgatási szakmunkákat, — történt annyi, hogy a könyvtár czéljára külön helyiséget béreltek s a rendezési munkálatokra pedig egy külön szakdíjnyokot engedélyeztek s végül kiküldöttek egy bizottságot is a könyvtár szervezetének kidolgozására, mely bizottság azonban s o h a ü l é s t m é g n e m t a r t o t t.

Szóval van könyvtár is, muzeum is, költünk rá évenként ezreket, de mindennek semmi látzata. A muzeális tárgyak szanaszét vannak, senki nem

rendezi, senki nem kezeli; a könyvtár pedig együtt van már, de egyelőre más nem használhatja, mint maga a főlevéltárnok ur.

Ott állunk tehát, ahol ez előtt tizenöt esztendővel, s talán ott állnánk még évek hosszú során át, ha végre nem akadt volna ember, ki egész komolyan kezébe vegye az ügyet.

A tanügyi osztály vezetője ugyanis látra e tűrhetetlen helyzetet, nyomban hozzáfogott a kérdés megoldásához. Első teendője volt, hogy egy arravaló szakembert megbízott egy részletes javaslat kidolgozásával, hogy annak alapján a tárgyalások megindíthatók legyenek.

A javaslat már el is készült s ennek alapján Szabó Károly tanácsnok valószínűleg már a legközelebbi napokban szaktanácskozmányt fog egybeírni, amely szaktanácskozmány megállapodásai alapján fogják a további előterjesztéseket megtenni.

Az említett javaslat voltaképpen csak a fővárosi múzeum szervezésére terjed ki, miután azonban a múzeum szorosán összefügg a könyvtárral is, a szaktanácskozmány a két kérdést valószínűleg együttesen fogja tárgyalni.

A javaslat értelmében a fővárosi múzeum s a vele kapcsolatos történeti könyvtár célja volna összegyűjteni és úgy a nagy közönségnek, mint a szakférfiaknak hozzáférhetővé tenni Budapestre vonatkozó minden emléket, melyek a város múltjára, fejlődésére, a legrégebb kortól kezdve a mai napig, világot vetnek, nem zárva ki a jelen állapotokat föltüntető tárgyakat sem, ami egyébként a főváros érdekében kívánatos volna. A múzeumnak két osztálya volna; az egyik, a római, mely magában foglalná az akvinkumi régiségeket; a másik, hol Budapest ősközép és újkori emlékei volnának, melyeket kiegészítene a mai, illetőleg mindenkor állapotokat föltüntető tárgyak gyűjteménye, a képtár és a történeti könyvtár.

Keretei a következők volnának:

1. Budapest őskori és néprándorlaskori régiségei s a városok térképei.
2. A város egészét s egyes részeit föltüntető metszetek, fotografiák, akvarellek, modellek stb.
3. Budapest régi templomi emlékei (Margitszigeti-templom, Mátyás-templom, belvárosi-templom stb.)
4. Budapest történeti emlékei (török idők Budavár visszavétele, az 1838-iki árvíz, a szabadságharc eseményei, koronázás, jubileumok, kiállítások, fejedelmi személyek képei stb.)
5. Irodalmi, színházi és művészeti emlékek (kiváló írók, művészek szobrai, arcképei, relikviái, régi színházak s azok berendezése stb.)
6. A főváros előrehaladásában érdemeket szerzett férfiak arcképcsarnoka (polgármesterek bizottsági tagok (?) jöltevek stb.)
7. A városi kormányzás emlékei (oklevelek, pecsétek, pénzek, czéhek, mértékek stb.)
8. Festmények és szobrok.
9. A város rendezésére és építkezésére vonatkozó tárgyak (rendezési tervek, köz- és magán-épületek modelljei s tervei.)
10. A város technikai, gazdasági és kulturális fejlődését illusztráló tárgyak (közlekedés, közmunkák, kövezés, csatornázás, vízvezeték, világítás, vásárcsarnokok, vágóhid, iskolák, kórházak stb.)
11. Történeti szakkönyvtár.

A múzeum ideiglenesen a városigéfi műcsarnok épületben helyeztetnek el, később pedig a létesítendő új városházában volna elhelyezhető. A múzeum valamint a könyvtár ügyeit egy külön muzeumi bizottság kezelné, mely egyszersmind a képzőművészeti dolgokat is intézné, mi által fölöslegessé válna, nemcsak a szépművészeti, de a képzőművészeti bizottság is.

A múzeumnak külön igazgatója volna, ki mellé segítségül egy őr. egy segéd, egy díjnok és két-három szolgáló adatkék.

Ujabb költségeket csak a személyzet fizetése okozna, mert a jelenleg az akvinkumi ásatásokra, a múzeum és könyvtár dotációjára, valamint a képzőművészeti tárgyak beszerzésére évenként fölvetett tizenegyezer forint bőven elegendő volna, sőt jutna abból a külön közigazgatási szakkönyvtárra is évi ezeröttszáz forint.

A múzeummal kapcsolatosan megoldandó volna a könyvtár kérdése is, még pedig akként, hogy a múzeummal kapcsolatban létesíttetnék egy történeti könyvtár, mely kizárólag Budapest történetére vonatkozó munkákat foglalna magában s azonkívül létesíttetnék egy külön közigazgatási kézikönyvtár, kizárólag a bizottsági tagok és a tisztviselők és hivatalnokok számára. Erről különben majd legközelebbi bővebben.

A javaslat elég praktikusán oldja meg a kérdést s így remélhető, hogy a főváros már a legközelebbi jövőben egy hasznos és értékes intézménnyel fog gyarapodni.

VIDÉK.

* (A szabadelvűek győzelme.) Jászberényből táviratozza tudósítónk: Jászberény város képviselő testülete ma alakította meg a központi választmányt, mely alkalommal a szabadelvű párt jelöltjei választották meg. Tekintve, hogy a központi választmány választja meg a választási elnököt s hogy a múlt választásnál Apponyi a mandátumát kizárólag a nemzeti párti választási elnöknek köszönheti, képzeltető a nemzeti párt lehangozása eme végleges bukás felett. — Szepes megye törvényhatósági bizottságában hetvenhat betöltött tagsági hely közül hatvanegy a szabadelvűeknek jutott.

* (Az arad-békési esperesség.) Az arad-békési esperesség Csabán tartott közgyűlésén felolvasták Zsilinszky Mihály államtitkárnak, az esperességi felügyelőségről történt lemondását miután bányakerületi felügyelővé választották, mely tiszttség az esperességi felügyelőséggel inkompatibilis. A lemondást sajnálattal vették tudomásul és elhatározták, hogy működéséért emlékiratban mondanak köszönetet. Az új felügyelő választása december 20-án lesz. Jelöltékül Hász Sándort és dr. Zsilinszky Endrét emlegetik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Gróf Koritovszky. Tegnap óta már a budapesti törvényszék fogházában ül gróf Koritovszky Konstantin, aki Sztaniszlauból megszökött s itt letartóztaták. A lengyel gróf ellen az a vád, hogy Auster Jónás galicziai marhákupeczet, akitől egy rakomány marhát vásárolt, tízezer forinttal megcsalta. Érdekében dr. Székely Lajos ma azzal a kéressel fordult a bírósághoz, hogy tagadja meg a kiadatását, mert időközben Auster visszavonta ellene tett feljelentését s a mi törvényünk értelmében ily esetben a csalást büntetni nem lehet. A mi büntetőtörvénykönyvünk szövege kimondja, hogy áll ez akkor is, ha „külföldi külföldön követte el” a csak a sértett fél indítványára üldözhető bűncselekményt. E folyamodás következtében Puscariu vizsgálóbíró meg ma azonnal megkereste a sztaniszlai törvényszéket az iránt, hogy tegye át hozzá a kérdéses bűnpör összes aktáit. Megjegyzendő, hogy az odaváló ügyesség Koritovszky ellen a bűnvádi eljárást tovább akarja folytatni s kérte is már a kiadatását.

— Elítélt testvérgyilkos. Megirtuk annak idején, hogy Vukovics Milos és fivére Jovo, tisováczi, horvátországi lakosok, összevesztek az apai örökségen, Jovo késsel rohan a testvérére és megölte. Most, a befejezett vizsgálat után, a törvényszék tizenkét évi súlyos fegyházra ítélte el a testvérgyilkost.

— Az áldetektív. Érdekes zsarolás esete foglalkoztatta ma a törvényszéket Tóth királyi táblai bíró elnöklése mellett. Egy uriaszony, F.-né, épen a villamoskocsira várakozott; amikor egyszerre eléje állt egy férfi s magát detektívnek mondván, bizalmas beszélgetést kezdett vele. Az urnő nem tudott hova lenni a meglepetéstől, az ismeretlen pedig folytatta:

— Ha nagysád nem ad tíz forintot, közölni fogom férjével, hogy X. urral randevukra jár...

F.-né harmadnapra ígérte a pénzt s kérte az idegent, hogy jelenjen meg azt átvenni a villamosnak ugyanannál a megállóhelyénél. Az urnő elbeszélte kalandját N. Károly mérnöknek, aki közölte azt a főkapitánysággal s rendőri asszisztenciát kért a kérdéses időre. Így történt. Február

26-án csakugyan ott sétált egy férfi, akihez oda lépett F.-né s kezébe dugott egy tízes bankót, melyre a rendőrségnél apró betűkkel ráírták a nevet: N. Károly. Az illető, aki később Kozma Gyula asztalossegédnek bizonyult, a pénzt épen zsebre vágni akarta, mikor két rendőr letartóztatta.

A léprement idegenben F.-né nem tudta egész határozottsággal felismerni az áldetektívet, de azért a törvényszék Kozmát mégis vád alá helyezte, mint a zsaroló bűnségét, abból indulva ki, hogy legalább is segítőtársa annak. A mai tárgyaláson, Kozma, a vádlott, hallani sem akart az egész dologról s azt mondta, hogy csak akkor látta először F.-nét s nem is tudta, hogy pénz az, amit a markába nyomott. A kihallgatott rendőrtanuk vallomásaiban pedig kisebb-nagyobb eltérés lévén, a törvényszék Kozmát felmentette a zsarolás vádjáról, de elítélte jogtalan elsajátítás címén két heti fegyházra. Ugy a közvédlő, mint az elítélt, akit időközben szabadlábra helyeztek, felebbezett.

— Királysértés. Ez évi szeptember közepén, Erzsébet királyné gyászos halála után néhány nappal, egy marczona külsejű, munkásnak látszó idegen vonta magára a nagybányai sörházban a figyelmet. Az idegen, Syllaba Lipót foglalkozás nélküli csavargó, gróf Schönborn volt huszárja, beleszólt a többi vendégek diskurzusába s méltatlankodott a felett, hogy még sajnálják a meggyilkolt királynét. Természetesen lehurrogták a garázdá szájába embert, aki erre a mellét verdesve folytatta:

— Hát igaz, nincs értelme, hogy a királynét ölték meg; inkább leszurták volna azt a vén kutyát, a zsidók királyát!

A vendégek közül többen a rendőrségre siettek s követelték Syllaba elfogatását, ami meg is történt. Így aztán felhozták Budapestre a korcsmai szájhóst, akiről azt írja a rendőri jelentés:

— Valószínűleg anarchista!

A mai tárgyaláson, melyen Tóth Ernő bíró elnökölt, kiderült azonban, hogy bizony a vádlott nem anarchista, de egy közönséges korhely csavargó. Akkor is, noha délelőtt történt a dolog, már vagy négy sörívóban fordult meg. Schwartz József, Braun Mátyás és Pán Pál rendőr szerint azonban részeg nem volt.

— Maga katona is volt, ugy-e? kérdezte az elnök.

— Czugszfürer voltam.

— És mégis ily gyalázatosan merészkedett nyilatkozni a legjobb királyról?

— Kérem, én oly részeg voltam, hogy nem is emlékszem erre a rossz tettemre.

A törvényszék, Námessy János alügyész indítványa után, súlyosítónak véve, hogy a vádlott katonaviselt ember, Syllaba Lipótot fél évi fegyházra sujtotta. Az elítélt bűnbánóan megnyugodott, s a közvédlő sem felebbezvé, az ítélet tüstént jogerőre emelkedett.

— Halált okozó bicikli. Érdekes és nagy figyelmet keltő végtárgyalás volt a gyulai királyi törvényszék előtt, mint ottani tudósítónk jelenti: Künzl Ernő aradi kulturmérnök a gyulai város-erdőből iparkodott be a városba biciklivel s miközben egy kocsit akart kikerülni, elütött egy, a gyaloguton ödöngő részeg embert, E. Nagy Mihályt. A részeg ember olyan szerencsétlenül esett el, hogy nyomban meghalt. A védelem azt mutatta ki, hogy a részeg iránytalan járása következtében csapta el a vágató vasparipa, bár a bicikli kikerülni akarta. A védelem álláspontjára helyezkedett a királyi törvényszék is, midőn Künzl Ernőt a számos enyhítő körülményekre való tekintettel háromszáz forint pénzbírsággal sujtotta fegyházbüntetés helyett. E. Nagy Mihályt kártérítési követelésével a polgári bírósághoz utasították.

— A bevádolt rendőrség. A szocialisták tömeges lefényképezése alkalmával dr. Goldner Adolf fővárosi orvos is a fotografus készüléke elé került, mert szocialista elveit nem titkolta. Dr. Goldner tiltakozott a rendőrség eljárása ellen, de miután megfenyegették, hogy ellenkezés esetén két rendőr fogja őt lefogni, a lefényképezés megtörtént. Utóbb

dr. Goldner a budapesti büntető-törvényszékénél pangszt emelt Rudnay Béla főkapitány és Garlathy Ödön rendőrkapitány ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A budapesti törvényszék azonban a további eljárást megszüntette, mert országsszerte a társadalmi békét megbontó izgatás folyik s a rendőrségnek ismernie kell az izgatásokat, hogy működésüket megakadályozhassa. Minthogy pedig ebben az izgatásban dr. Goldner sokoldalú tevékenységet fejtett ki, a rendőrségnek jog a volt őt is lefényképezte. A budapesti királyi ítélőtábla helybenhagyta az első bíróság végzését megokolásával együtt, Garlathy Ödönre vonatkozólag főleg azért is, mert ő csupán a főkapitány utasítását hajtotta végre.

SPORT.

† **Az Országos Kaszinó karambol-versenye.** Néhány nap óta az Országos Kaszinó billiard-termében nagy élénkség uralkodik. A kaszinó tagjai a nagy karambol-versenyt nézik, amelyben a következő versenyzők vesznek részt:

- Szabó Gusztáv kuriai tanácselnök,
- Scholtz Gyula miniszteri tanácsos,
- Nevezkegy Antal királyi táblai bíró,
- Forster József királyi táblai bíró,
- Unger Alajos ügyvéd,
- Székelly György ügyvéd,
- Naisz Gyula,
- Kotzó Pál,
- Dóra Szilárd,
- Csik Imre,
- Lekky István,
- Takács Kálmán,
- Pscherer Miklós,
- Nirsch Sándor,
- Horváth László.

A verseny négyszáz pointre megy. Három tiszteletdíjért és azzal járó dicsőségért történik a küzdelem, melynek eredménye csak néhány nap múlva fog eldőlni. Az első tiszteletdíjat a legtöbb-ször győzött kapja, a második díjat a legnagyobb átlagot elért versenyző, a harmadikat a legnagyobb series-t elért kapja. A tizenöt versenyző felváltva játszik, mert minden versenyzőnek mindegyik pályázóval külön-külön kell összemérni az erejét. A versenyben Naisz Gyula és Pscherer Miklós közt van a valószínű nyertes. Fogadások is bőven történnek a kaszinóban. Pscherer Miklósról fogadnak legtöbben, a m a n g e n d u p l a feltalálójára, akire 3:1 oddssal nagyobb fogadások kottáltak. Az érdekes verseny eredményét annak idején közölni fogjuk.

† **Szétvált bookmakerek.** Brandtner és Dobrin a jövő évben már mint konkurrensok fognak a ringben oddsokat kínálni. Ebből is látszik, hogy az idén milyen jövedelmező volt ez a mesterség.

† **A budapesti róka-falka-társaság.** A jövő héten rendezendő róka- és szarvasvadászatokat a budapesti róka-falka-társaság a következő napokra tűzte ki:

- Keresztúron róka: hétfőn (11 órakor).
- Szent-Mihályon szarvas: kedden (11 órakor).
- Vecsésen róka: szerdán.
- K.-Megyerén: csütörtökön.
- Sikátoron szarvas: pénteken (11 óra).
- Sorokéári gőzmalomnál róka: szombaton (11 órakor).

† **Fejedelemi vadászatok Ktsjenön.** Aradról írja tudósítónk: Varrottas cifra bekecsben és díszes parasztkücsmával, másodsor utazott tegnap Fülöp orleansi herceg és neje, Mária Dorottya hercegnő különvonaton Bánkútra a szokott vadász-társasággal. Ez a nap nem annyira a sportszerű vadászatnak, mint egyéb szabad passzióknak volt szánva. Többek közt ma ismét felgyújtottak három szalmakazalt, melyet a herceg vezetésével és a hercegnő közreműködésével eloltottak. Azután a hercegi pár kivánságára a vadászok háromszor sortüzelést rendeztek. A tegnapi vadászat alkalmával terítékre került: hatszázhetvenkilenc nyul, harminczkét faszán, három szarka, három óz, egy róka és tizenkét fogoly. József főherceg, aki tegnap este hét órakor minden kíséret nélkül ideérkezett, ma jószágkormányzója, Libitz Adolf királyi tanácsostól kísérvé, sorban megtekintette uradal-mának egyes pusztáit.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatás-ügyi miniszter Szinok Balázs okleveles tanítót a bodófalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki. — A kolozsvári királyi javítóintézet igazgatója a vezetése alatt álló intézethez Barta Sándor másodszentesi lakos műkértészt, kertész-munkavezetővé nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Palotay János, dr. Zimányi Miklós és dr. Hajós Géza budapesti büntető törvényszéki aljegyzőket a budapesti törvényszékhez, Jókulth Miklós, Münster Ferencz és Soós Béla budapesti törvényszéki aljegyzőket pedig a budapesti büntető törvényszékhez helyezte át.

Magyar név. Bartusch Mihály püspökladányi lakos Bartára, Bartis Ferencz zalatnai lakos, valamint kiskoru gyermekei Anna, Imre, József, Ilona, Vilma és Aladár Bartára, Birkhofer József kisújszállási lakos Bajorra, Bulzann Demeter Biróra, Brunner Béla aradi lakos Kutasira, kiskoru Heidenfeld Aladár noszlopi illetőségű budapesti lakos Hajósra, Argyelán Tivadar máv. állomásfőelügyező jászberényi lakos, valamint kiskoru leányai Mária és Katalin Erdélyire, Adamik György máv. kiséítő fekéző aradi lakos Andrásira, Blum István máv. kezelő úrnök gyulafehérvári lakos, valamint kiskoru gyermekei Pál, Piroska, Erzsébet, Árpád, Sándor és István Virágra, Böhm Károly máv. könyvnyomász aradi lakos, valamint kiskoru gyermekei Béla, Erzsébet és Károly Benkőre, Bencsik András máv. pályőr tiszta-szajoli lakos, valamint kiskoru gyermekei Mátyás, Sándor, András, László, Mária és Erzsébet Fehőre, Beisrott József máv. kalauz aradi lakos, valamint kiskoru gyermekei Gyula, Mátyás, Gusztáv, Jozefa, Árpád és József Bacskaira, Bartucz József máv. kocsi-rendező aradi lakos, valamint kiskoru gyermekei József, Aladár és Julianna Bátorira, Blaheta János máv. kocsi-rendező aradi lakos, valamint kiskoru gyermekei Berta, Ferencz és János Beleznaire, Csalszady Pál máv. állomási málház zalatnai lakos, valamint kiskoru fia Pál Csallóra változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 267. szám.) Al-bírói állásra a zilahi járásbírósnál, irodatiszti állásra a budapesti magyar királyi állatorvosi akadémiánál, albírói állásra a szobránczi járásbírósnál, irnoki állásra a medgyesi járásbírósnál, irnoki állásra a pozsonyi ítélőtáblánál, segédtelevkönyvvezetői állásra a tergovai járásbírósnál, számtiszti állásra a décsi pénzügyigazgatóságnál, fogalmazói állásra a nagybecs-kereki pénzügyigazgatóságnál, végrehajtói állásra a maros-ilyei járásbírósnál, telekkönyvi átalakító díj-noki állásra a tordai törvényszéknél, postamesteri állásra Czinderi-Bogádon (Baranya vármegye) lehet a folyamodványokat benyújtani.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Egy igazhívó. Miskolcz. A jeruzsálemi imára nézve igaza lehet, de a sérelmem annyira csak a kombináció útján jön létre, hogy ezért ügyetlen-ség volna az ultramontanizmust megtámadni, mikor térdig járnak olyan üzemekben is, amelyek szembeszökők.

Hű előfizető. Kassz. Minden jó, mikor a teremtő kezeiből kikerül s minden elfajul az emberek kezei közt, Rousseau „Émile”-jének kezdő sorai. „Zsófia, vagy egy leány nevelése”, mint a czimből is kivetheti, az előbbinek pendantja és a leánynevelésről szól.

B. Dániel. Sárospatak. Ha úgy áll a dolog, ahogy levelében megírta, akkor ön is megkapja a „Kafángh naptárát”.

Diogenes. Budapest. Ad 1. A Dugonics-Társaság végjárték-pályázatának föltételeit annak idején mi is közöltük. Most már legzeleszerűbb, ha magához a Dugonics-Társasághoz fordul, amely Szegeden van. Ad 2. Számbevehető magyar színházi lap nincs. Németországban több is van, így a „Bühne und Leben”, amelyet minden nagyobb könyvkereskedésben megkaphat.

18229. számú előfizető. Naszód. Forduljon Révai testvérek könyvkereskedéséhez, Budapest, VIII., Üllői-ut 18. Ott magyart is, németet is kaphat.

P. C. Torzsa. A kéreztelt ur a pénzügyminiszterium pénzügyi és hitelosztályának osztályfőnöke. Méltóságos, mert miniszteri tanácsos.

Tudatlan. Ruszpolyána. Tessék az Egyetemi ásványtani intézet és gyűjteménytár igazgatójához, dr. Krenner Józsefhez fordulni, (VIII., Muzem-körút 4.) ő megfelel minden kérdésére.

L. Béla. Szeged. Az a képes világtörténet teljesen elavult már, sőt el is fogyott talán. Értékére nézve nem volt valami nagyon elragadó, csak a terjedelme imponált. Most készül egy teljesen eredeti, tizenkét kötetes világtörténet, amelyet magyar szemmel nézi a nagy világeseményeket, amelyeket eddig német pápa-szemén át láttunk csak.

Coralis. Budapest. A miss Mary Halton elmaradt vendégzerepléséről szóló hírlomban azt írtuk, hogy az előreváltott jegyek a „Garasos kisasszony”-mai és holnapi előadására érvényesek. Ez tévedés. Azok a jegyek az énekesnő jövő heti vendégzereplé-

sére szólnak. A jövő héten színtérn péntekre és szombatra van kitűzve föllépése, mely ezuttal talán nem marad el.

R. Lajos. Budapest. Hogy higgyen-e a spiritiz-mushban, telepáthiában és egyéb lelki dolgokban? Mi sem azt nem mondhatjuk, hogy igen, sem azt, hogy ne higgyen. Végre is, az ember csak azt higgye el, amit lát, de másrészt határozott nemmel sem felelhetünk kérdésére. Az bizonyos, hogy a lelki tudományok-nak van némi reális alapjuk. Hogy mennyi, azt nem tudjuk. S hogy mégis olyan sok a hitetlen, az csak annak a következménye, hogy a tudományok még keveset sikerült felfedezni az emberi lélek titkaiból. Ha lehetne ilyen összehasonlításokat tenni, akkor bátran mondhatnók, hogy Afrikát sokkal jobban ismerjük, mint a tulajdon lelkünkben rejtő erőket. Valamikor a villa-mosságunk sem hitték s ma már szeltében használják. Pedig annak a titkait is csak kevéssé ismerik még. Talán el fog jönni az az idő, amikor az emberi lélek rejtelmei is feltárlnak előttünk s akkor rehabilitálva lesznek azok a tudományok, amiket ma a nagy többség félvállról néz és kinevet.

NYILT-TÉR.

† legnagyobb gavallérok

Is viselhetnek feltűnő olcsó árért készen kapható uri ruhákat, ha szükség-leteiket nálunk szerzik be. A mesteri szabást czégünk előkelő hiru-neve biztosítja, a munka kivitelét pedig az üzlet képe elárulja. **Méretutáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van,** kizárólag tiszta gyapjú- és valóban gyönyörű mintájú kelmékből.

Karácsonyi és Társa

férfi-szabók

IV. ker., Muzem-körút 39.

Téli kura

Szt.-Lukácsfürdőben

Budapest.

Rheumatikus bajok, köz-vény, neuralgikák, ischias stb. ellen. Nagy kénes iszap-fürdő, külön fürdők, masszázs, gyógygyógyászat. Lakás és teljes étkezés (közposzt) az 25 ft. he-tenként. Lát. Mogyorós kúria. Prospektus ingyen küld az iga-gatósz.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA
BUDAPEST,
Erzsé bet-tér 19.

REMIINGTON

Írógép
díjmentesen, vételkötelezettség nélkül, az ország bármely részében bemutatok.

Különbejárati, nagy elegánsan butorczott uri szoba a Kör-uton

azonnal kiadó. Bővebbet Schwarz József hirdetési iro-dájában, Marokkói-utca 4.

Budapest látványossága
a Royal-szállodában az új
Royal-kávéház
megnyilt.

RÉVAI TESTVÉREK
IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖNYVKIADÓHIVATALA
összes üzleti helyiségeit helyszüke miatt
VIII., Üllői-ut 18. szám alá
külön az intézet céljaira épült nagy könyvesháza tette át.

ROHONCZY G.
COLUMBUS
korcsolya-főraktára
Budapest, VIII., József-körút 33. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, november 19.

	nov. 19. cents.	nov. 18. cents.
Buza decemberre	73 ³ / ₈	73 ³ / ₈
" áprilisra	74 ² / ₈	74 ² / ₈
" májusra	71	71 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	38 ³ / ₈	38 ³ / ₈

Chicago, november 19.

	nov. 19. cents.	nov. 18. cents.
Buza decemberre	66 ⁷ / ₈	66 ⁴ / ₈
Tengeri decemberre	33	32 ³ / ₈

A hétről.

(A nemzetközi pénzpiac. — A német birodalmi bank kamatláb-emelése. — Az osztrák-magyar bank valuta-műveletei. — Az osztályosorsjáték. — Külföldi lotteriák Magyarországon. — A magyar általános közszé-
bányatársaság közgyűlése.)

(—ndv—) A nemzetközi pénzpiac viszonyai a közelebbi múlt héten nem javultak. Sőt, ha a minket legközelebből érdeklő Németországot tekintjük, azt kell mondanunk, hogy a helyzet ott erősen rosszabbodott. Amire a német piacokon igen ritkán volt még példa: a váltóleszámitolási kamatlábat a birodalmi bank mahatszázalékre emelte föl, a lombardkamatlábat meg épen hét százalékra. Ugy látszik, a német jegybank újabb, igen érthető intést akar szolgáltatni a németországi spekulációnak, amely az iparnak kétségkívül föllendülését a maga céljaira akarja kihasználni, alapítások és árfolyamhajszolás útján. Az, hogy a német birodalmi bank nem várt még egy-két hétig, hanem már most emelte föl a diszkontrát, azt mutatja, hogy ott igen komoly a szituáció. Mert tudni kell, hogy Németországban főképp decemberben szokott a hitel-szükséglet jelentékeny lenni, nem úgy, mint minálunk, ahol a pénzkereslet az őszi hónapokban a legnagyobb, abban az időben, amikor a malmok és gabonakereskedők versenyeznek a hitel igénybevételénél a czukorgyárosokkal és exportőrökkel. Hogy ez idő szerint a német piacokon teljes másfélszázalékkal magasabb ára van a kölcsönpénznek, mint monarchiánkban, igen fontos eset és csodálatosnak kell afelett, hogy a tőzsde, amelynek állítólag igen finom érzéke van, Bécsben is, Budapesten is közönyösen fogadja ma a kamatlábemelést. Mintha misem történt volna. Pedig a dologból még baj is lehet. Mert ne feledjük, hogy valutánkat kell védelmeznünk. Nem tartozunk ugyan az osztrák-magyar jegybank vezetésének feltétlen bámulói közé, de ezáltal meg nem tagadhatjuk tőle az elismerést. Mert, hogy ma, amidőn a sokkal magasabb német kamatláb oly keesgető vonzerőt gyakorol a Németországban való tőkeelhelyezésre, hogy ma, amidőn járadékpapirjaink árfolyamcsökkenésében nyilvánvaló érték-papirjainknak Németországból való visszaönlése, valutánk mégis csak igen jelentéktelenül rosszabbodott, ezt kétségkívül a bank ügyes és sikeres deviz-operációinak kell betudnunk. Kérdéses azonban, hogy képes lesz-e a bank továbbra is megvédeni a valutát? Az osztrák-magyar bank helyzete egyébként a felszázalékos kamatlábemelés óta határozottan javult. Az adóköteles bankjegyek forgalma november hónap közepén már 1838 millióra csökkent és bár alig lehet remélni, hogy az adóköteles bankjegyek a forgalomból már e hónap folyamán eltűnjenek, az év végéig erre mégis számíthatni, még akkor is, ha a jegybank a németországi viszonyok miatt kényszerítve látna magát a kamatlábat további fél százalékkal öt százalékra fel-emelni.

..

A magyar királyi osztályosorsjáték-részvénytársaság alapítókéjét 1200 darab 500 koronás új részvény kibocsátásával hárommillió forintról 33 millió forintra emeli föl. A részvénytőkeszaporítás célja sokféle találgatásra ad okot. Maga az

igazgatóság az üzletterjeszkedésével indokolta javaslatát. Ennek azonban ellentmond az a közismeretű tény, hogy az osztályosorsjáték mint üzlet ma határozottan rosszabb, mint volt kezdetben. Az osztályosorsjáték leg-nagyobb része a sorsjegyeknek csak a kényel-
keleendősege miatt panaszokodik. A harmadik sorsjátékban, amelynek csak tegnap volt az első húzása, kivétel nélkül minden elárúró kevesebb sorsjegyet adott el, mint az előző kettőben. Ha tehát az igazgatóság szaporítani akarta a sorsjegyek számát — mert hogy ezt tervezte, az kitetszik a budapesti bank- és váltóházak abbéli eljárásából, hogy emlékiratban kérték az igazgatóságot a terv eljuttatására — akkor ennek más indoka lehetett. És úgy tudjuk, hogy van is. Mindenekelőtt díszes palotát akarnak építeni a társaság céljaira, díszes húzási teremmel. Ez közel egy millióba fog kerülni. Aztán meg a kibocsátandó új részvényeket igen magas, úgy mondják 150—160 százalékos felpénzzel idegen tőkések veszik át a jogosultaktól. Olyan külföldiek, akik mint fő-elárúrók csak ezután szándékoznak itt megtelepedni.

Mert bármily furesának tünik is fel a dolog, mégis úgy van, hogy azok a külföldi főelárúrók, akik az osztályosorsjáték révén nálunk megtelepedtek, határozottan jobb üzleteket csinálnak, mint a belföldi bank és váltóüzletek. A magyarokat az, hogy ehhez az üzlethez nagy routine és ügyesség kell, ezt pedig a külföldiek magukkal hozták hazájukból, míg a belföldi főelárúrók ezt a jártasságot csak ezután fogják talán megszerezni. Igaz, hogy ami aztán az üzletet illeti, a külföldieknek „hazája széles e világ”. Ők nem csupán a magyar közönségnek kínálják a sorsjegyeket, hanem milliószámra küldik körözvényeiket a külföldre. A posztautóknak ők a legjobb „kundsajtjai” és maholnap a budapesti főpostán miattok el nem kerülhető lesz egy külön osztályosorsjáték-osztály szervezése, amely csakis az ezen üzletre vonatkozó nyomtatványok továbbításával foglalkozik majd. A külföldön mindenütt van az osztályosorsjátéknak külön postaosztálya és hovatovább nálunk is kell ilyen létesíteni, mert az osztályosorsjáték erősen igénybe veszi a postát. A rendes személyzetel már ma sem győzik a munkát, amit a sorsjáték okoz. E külföldi főelárúrók „működésének” tudható be aztán, ha Ausztriában arról panaszkodik a kormány, hogy a magyar osztályosorsjegyekkel elárassztják az örökös tartományokat. Értjük, hogy az osztrák kormány ez ellen felszólal. Hiszen meg is érzi a szomszéd állam új berendezését a kis lutri bevételeinek apadásán. Maholnap Ausztria is ott tart, hogy a kis lutri nem jövedelmez többet 1—2 milliónál és akkor aztán ő is rátér az osztályosorsjátéokra és alighanem meg kell majd állapodnia velünk a sorsjegyek kölcsönös bebecsátása iránt. Mert az élelmes hamburgi, mecklenburgi, berlini „Hauptcollecteur”-ök ellen nehéz védekezni. Még a „fekete kabinet”-ek eszén is tuljárnak ők. Lám mi is szabad folyást engedünk a dolgok menetének. Mi sem teszünk semmit ellene. Mert sohasem volt Magyarország anynyira elárassztva idegen — hamburgi, braunschweigi, szász — osztályosorsjegyekkel, mint épen most. Pedig a magyar osztályosorsjáték berendezése a játékosra határozottan előnyösebb. Hogy honnan van az idegen lotteriák ezen beözönlése, azt nem tudjuk. De talán megmondhatnák azok a külföldi főelárúrók, akik oly rendkívüli sikerrel kezelik nálunk a magyar osztályosorsjátékot.

..

A Magyar általános közszé-
bányarészvénytársaság november 24-iki közgyűlésén még nem fognak határozni a Salgótarjáni közszé-
bányatársasággal való fúzió ügyében. Tizenhatodikán járt le a részvények deponálására a határidő és nem tettek le annyi részvényt, amennyi szükséges ahhoz, hogy a közgyűlés a napirendre vett tárgyakra nézve határozatképes legyen. A döntés tehát csak december első napjaira várható. Maga a közgyűlés igen érde-

kesnek ígérkezik. Bécsben egész sereg olyan ember van, aki abból él, hogy közgyűlésekre jár és ott felszólal. Rendszerint kellemetlen dolgokat mondanak az illető társaság vezetőinek. Ezek az emberek most nagy kampagnera készülnek. A Magyar általános közszé-
bányarészvénytársaság közgyűlése igen hálás talajnak kínálkozik az ő oratori képességük számára. Milyen szépen és hatásosan lehet ott majd szónokolni, kizsákmányolt részvényesekről és más eféléről. Aztán meg ezen a közgyűlésen kell a szavazat, mert kétharmad többséget összehozni nehéz. A decemberi közgyűlés tehát mindenképen zajos lesz. Mert ugy látszik sok az eszsimó, a Magyar általános közszé-
bányarészvénytársaságnál pedig ma már kevés a főka!

Mezőgazdaság.

Kisgazdák segélyezése. Az állami számvevő-
széknek az 1897. évi állami zárószámadról a képviselőház elé terjesztett jelentése szerint a földmívelésügyi miniszter 1897-ben a szegénysorsu kisgazdák részére beszerzett vetőmag költségeire 483.372 forint 25-5 krajczárt fordított az előirányzat keretén kívül. Ez a kiadás azért volt szükséges, mert az 1897-ik évi kedvezőtlen időjárás és helyenkint bekövetkezett egyéb elemi csapás következtében az ország némely vidékén a termés oly silány volt, hogy tizenöt vármegye egyes részeiben az őszi vetéshez szükséges vetőmag sem állott rendelkezésre s azt a magas gabonaárak mellett a szegényebb gazdák beszerezni egyáltalán képtelenek voltak. Ezen rendkívüli viszonyok folytán, nehogy nagyobb területek bevetetlenek maradjanak s nehogy az elemi csapás okozta baj épen a legsúlyosabb helyzetben levő gazdagsztály legszegényebb részére nézve még fokozódjék és a jövő évre is átvitessék, a pénzügyminiszter és a minisztertanács előzetes hozzájárulásával elrendelte a földmívelésügyi miniszter, hogy a támogatásra érdemes és önhibájukon kívül reászorult oly kisgazdák részére, kik az őszi vetéshez okvetlenül szükséges vetőmagot önjerejükkel beszerezni képtelenek, egyenkint legfeljebb néhány hold bevetésére szükségelt vetőmag az állam által szereztessek be. A minisztertanács hozzájárulásával a vetőmag egyötöd részben — ott, ahol az inség igen nagy mérvű — teljesen ingyen, míg négyötöd részben az illető község, illetve vármegye jótállása és felelőssége mellett legkésőbb 1898. október elsejéig kamatmentesen és készpénzben történő visszatérítés kötelezettsége mellett engedélyeztetett. A fentjelzett kiadással szemben a kiosztott vetőmag árának megtérítése címén 406.868 forint 95-5 krajczár bevétel iratott elő, miből láthatólag a teljesen ingyen engedélyezett vetőmag csekélyebb mérvben vételezett igénybe.

Ipar- és kereskedelem.

Fizetésmegszüntetések. A bécsi Kreditoren-
verein a következő fizetésmegszüntetések jelentit: Szántó Zsigmond Szeged, Freund Dávid Ruma, Fürst József Biatna, Tomsa János Ruda, Weiszmann Mihály Viszló.

Kőbányai sertéspiac, nov. 19. Magyar első-
rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 50-51 krig. Közép (páronkint 251 320 klgig terjedő sulyban) 51—51⁵/₈ kr. Könnyű (páronkint 250 klgig terjedő sulyban; 51⁵/₈—52 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli sulyban 49-50 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 49—50 krajczárig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 47⁵/₈—48 krajczárig. Sertéslétszám: 1893. nov. 17. napján volt készlet 38051 darab, nov. 18-án felhajtott 283 db, november 18-án elszállított 618 darab, november 19-ére maradt készletben 37716 darab. A hizott sertés üzlet irányzata kissé kellemesebb.

Budapesti konzum-sertésvásár, nov. 19. A ferenczvárosi petroléum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. nov. 18-án érkezett 1076 drb. Készlet 442 darab, összes felhajtás 1518 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 1002 drb, elszállítatlan maradt 516 drb. Napi árak: 120—180 kilós 45—47 kr, 220—280 kilós 46—48 krajczár, 320—380 kilós 47—49 kr, öreg nehéz — krajczár, malacz 38—49 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

Az államvasutak föllélegei. A magyar királyi államvasutak igazgatósága folyó évi november 15-én újabb is 800.000 forintot szállított be pénztári feleslegeiből a magyar királyi állampénztárba. A magyar királyi államvasutak ez ideig feleslegbeszál-
litása ezzel az összeggel 13.600.000 forintot tesz ki

Közlekedés.

Hajójáratok megszüntetése. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága közölni teszi, hogy az Aldunán Turnseverin és Galacz között fentartott személy-járatokat az előrehaladt évadra való tekintettel folyó hó végével oly módon szünteti meg, hogy az utolsó személyhajó Turnseverinből lefelé folyó hó 30-án s az utolsó személyhajó Galaczról felfelé folyó évi december hó 4-én fog indulni.

A lipótmézeli vasút. A székes főváros polgármestere a kereskedelemügyi miniszter elé terjesztette a székes főváros tanácsának azt a határozatát, a melyvel a tanács a budapesti közúti vaspálya-társaság zugligeti vonalából a Lipótmézőre, illetve a Hidegvölgybe vezetendő vonalon folytatva a telt építési munkálatok beszüntetését rendelte el. A közúti vaspálya-társaság a határozat ellen felelkezéssel élt. Tekintve, hogy oly vonal építése forog kérdésben, amelyet annak idején minden tényező nagyon sürgősnek nyilvánított, tekintve azt is, hogy a felforgó körülmények szükségessé teszik, hogy ez a kérdés minden további halogtatás nélkül felsőbb elbírálás alá vonassék, ennél fogva felhívta a tanácsot a miniszter, hogy a kérdéses felelkezést vélemény, illetve tüzetes felvilágosító jelentés kíséretében a rendelet vételétől számított nyolcz napi záros határidőn belül terjessze fel.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, november 19.

Pénz. Áru.

Szilva.

Usance-áru novemberre.

boszniai . . . 7.75 frt. 8.— frt.

szerbiai . . . 7.25 frt. 7.50 frt.

Szilvaiz.

Usance-áru novemberre.

szlavóniai . . . 14.50 frt. 15.10 frt.

szerbiai . . . 12.50 frt. 13.25 frt.

Ne tessék nyomdai botlásnak venni, hogy a budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzőlapjának egy, más áruszakmára vonatkozó részletét ehelyütt mutatjuk be. Azt akarjuk ezzel demonstrálni, hogy az usance-forgalomban bizonyos terményekre nézve, amelyek azonban közgazdasági szempontból távolról sem bírnak oly fontossággal, mint a gabona, hogy nevezetesen a szilvára és szilvaizra nézve már ősidőktől fogva élesen disztiníválnak a tőzsdén az áru származása szempontjából.

Nem elegendő ezeknél az usance-minőség kikötése, hanem a szerződő feleknek eleve ki kell jelenteniök, hogy milyen provenienciát akarnak szállítani, illetve átvenni. És ezt nagyon is helyénvalónak találjuk, mert látjuk, hogy jelentékeny a differencia a különböző nemzetiségű lekvár és szilva árai között.

Kérdjük: miért nem volna lehetséges a jegyzési módozatot a gabona-határidőforgalomban is meghonosítani? Ha már huzódnak attól, hogy — amint több ízben nem ok nélkül ajánlottuk — teljesen kiközösítsék a terminüzletből a szerb búzát, mert csakis ez képezi a jogos megbotránykozás kövét, ugyan mily indokolható kifogás merülhet fel az ellen, hogy a határidőpiacon szerb és magyar buza kerüljön forgalomba. Felteszszük e kérdést abban a biztos meggyőződésben, hogy arra illetékes helyről — nem fogunk feleletet kapni, mert annál a fórumnál, amely hivatva volna ez ügyben intézkedni, bizony sok mindenféle befolyás érvényesül, sok mindenféle magánérdek talál istápolásra és a haussierk és haissierk, impoteurök és exporteurök és végül indifferentek és hozzá nem értők köréből összevordó elegyes grülekezet, amidőn kebelében fölvetődik e kérdés, vitatkozás nélkül napirendre tér felette és kimondja legott a határozatot, hogy: „Jól van minden úgy, ahogy van”, vagyis körülírva: „Áruljunk csak továbbra is csakban macskát.”

Mert tényleg nincs másként, ha ma valaki vesz egy búzakötést, mert nem tudhatja, hogy tulajdonkép mit is szállítanak majd neki márcziusban, magyar búzát-e, amely mondjuk, 10 forint 30—40 krajczárt ér, vagy szerb portékát, amelynek legalább is háromnegyed forinttal alacsonyabb a jegyzése.

Egyébként ehhez csak a teoriában férhet

kétség, mert az alatt a határidő-buza alatt, amely például ma 9 forint 79 krajczárral zárult, a spekuláció ugysem ért egyebet, mint szerb búzát. Tudják a gabonacsarnokban — mert hisz nap-nap után látják — hogy bizonyos oldalról megvásárolják az összes piacra kerülő szerb búzát — ma is elkelt 3400 métermázsá 77.5 kilogrammos 8 forint 65 krajczáron transito — azzal a nem is tagadott szándékkal, hogy a márcziusi határidő első napján óriási mennyiségeknek a szállítási bejelentése által leütik majd lábáról a hausset. Más-különbön nem is volna megmagyarázható a magyar származású készáru és a határidő-buza árai között fennálló de p o r t, amely, hozzászámítva a márcziusig felmerülő költséget és kamatot, legalább is teljes egy forintot tesz.

Ugy látszik azonban, hogy ebbe már bele kell nyugodnunk, ámbár a mi programunkról nem kerül le a szerb buza. Ma azonban nem hozakodtunk volna elő újból vele, ha délután nem képezi a gabonacsarnokban az általános vitatkozás tárgyát és az intenzív — hausse főokát.

Azt beszélték ugyanis, hogy a mai bécsi hetivásáron más buza-kínálat hiányában a Schoellermalom az őszi terminuskor átvett összes Bécsben raktározott usance-buzát megvásárolta és pedig szám szerint 45.000 métermázsát tíz forintos készpénzárban (elvámolva). Már pedig az tudja van, hogy az a bécsi szokvány-buza nem más, mint a szeptemberben Budapesten szállított szerb áru, amelynek Bécsbe való felszállításával az osztrák contreminet kisegítették a kelepceből. Így nyomult ismét előtérbe kerülő uton ez az áldatlan szerb buza.

Ismerve azonban az interurban telefon ama tulajdonságát, hogy Bécsből ide, vagy vice versa a híradásnál mindig elvész vagy hozzácsatlakozik néhány igénytelen zérus, sürgönyileg kértünk felvilágosítást megbízható helyről és azt az információt kaptuk, hogy az egész hírből csak a tízforintos ár helyes. Más-különbön nem a Schöeller, hanem a Vonwiller-malom volt a vevő (ami egyébként mellékes) és hogy nem 45.000 métermázsá, hanem kétezzeröttszáz métermázsá szerb buza kelt el. Különbön arról értesítik lapunkat, hogy délután a készárupiacon buza, de különösen rozs iránt igen intenzív volt a vételkedv és hogy az árak 10—15 krajczárral emelkedtek, a márcziusi buza pedig 9 forint 66 krajczárral zárul.

De hát a földolgot, azt, hogy közepette az amerikai, román és orosz kínálatnak, amelyről eleget olvassunk, ma a bécsi malmok 10 forintot adtak szerb búzáért, ezt nem czáfolhatták meg.

És ez a tény azt a vakmerő gondolatot érleli meg bennünk, hogy az a budapesti szerb stock talán még sem fogja nálunk kibuzni a telet és hogy maga az üzérkedés ma csak — hiszi, mikép ezzel fogja tavasszal földözbe venni a hausseistákat, a valóságban azonban legkésőbb ujév után egy-két erősebb üzleti napon elkapkodják majd a malmok e szállítására szánt anyagot. És azok a spekulánsok majd menten felbagynak minden földözési mániával, ha ebben a formában számadásukat megtalálják és menten fordítanak majd egyet a rudon és beállanak maguk is hausseistáknak.

Merjük hinni, hogy a konjunktúra ily ferdulatot vesz még, daczára annak is, hogy a malmok nagy garral hirdetik, mikép egy negyedmillió zsák liszt fekszi meg magazinjaikat. Ha már annyira közlekenyek a malmok intézőségei, miért nem mondják meg egyuttal azt is, hogy voltaképen mennyit tesznek a második kéz elővételei, amelyek december végeig teljesítendők. Hja, ez a nagy státusz-titok! Ellenben azt a verziót, hogy ezekre az elővételekre a diszpozíciók jelenleg nagyon is késedelmesen érkeznek be, ezt nem szükséges oly szigorú diszkreczióval kezelni.

A buzahozatal e héten 240.641 métermázsára rug, azonban a higanyszlop a fagypontra, a Duna vizállása 81 centiméterre, a naplár pedig november 19-ig fogyott. Ily auspiciumok alatt a hajózás teljes beszüntetése már nem hónapok vagy hetek, hanem napok vagy órák kérdése és a vasúti hozatalok alkalmasint majd nem pótolják a télen teljesen a hajószállításokat.

Pedig még harmincz százalékos üzemenndukciónál is havonta legalább is fél millió métermázsá buzára van szükség. A budapesti készlet ellenben a magánraktárakat beleértve — alig tesz 200.000 métermázsát.

Mindezek után azt hisszük, hogy a készáru és határidő árai között levő diszparitás meg fog ugyan szünni, de nem az effektív buza hátrányaira.

A készáru piacon ma mindössze 12.000 métermázsá buza kelt el változatlan áron, csak egyes alárendelt minőségű tételnél volt némi árcsökkenés konstutálható.

A többi cikkben kevés forgalom volt változatlan árak mellett.

A határidőpiacon zárul buza 9.79 forinton, rozs 8.42 forinton, tengeri 4.69 forinton, zab 5 forint 99 krajczáron, tehát kenyérmagvaknál 7—8 krajczárt tesz az árjavulás.

A külföldi piacok közül az árak New-Yorkban és Chicagóban egynegyed centtel csökkentek, Liverpoolban egynolczad pennnyel emelkedtek, egyébként változatlanok az árak.

Előfordult készáru-eladások:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 80.2 k. 10.75 frton, 100 mm. 80.8 k. 10.72.5 frton, 200 mm. 79 k. 10.72.5 frton, 150 mm. 79.5 k. 10.72.5 frton, 300 mm. 79 k. 10.72.5 frton, 100 mm. 79.3 k. 10.70 frton, 300 mm. 79 k. 10.75 frton, 200 mm. 70 k. 10.87.5 frton vegyes, 400 mm. 78.4 k. 10.65 frton, 100 mm. 78.3 k. 10.60 frton, 100 mm. 78 k. 10.52.5 frton, 100 mm. 78 k. 10.45 frton, 100 mm. 76.5 k. 10.35 frton vegyes.

Bácskai: 4000 mm. 75.5 k. 10.47.5 frton, 3060 mm. 74.5 k. 10.40 frton.

Pestvidéki: 100 mm. 80.1 k. 10.65 frton sárga, 200 mm. 79 k. 10.65 frton sárga, 100 mm. 78 k. 10.45 frton sárga, 100 mm. 77 k. 10.50 frton.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 79.5 k. 10.55 frton, 100 mm. 79 k. 10.55 frton, 100 mm. 77.5 k. 10.55 frton sárga, 100 mm. 78 k. 10.45 forinton, 100 mm. 76 k. 10.35 frton.

Szabadkai: 3400 mm. 77.5 k. 8.65 frton. Mind három hónapra.

Rozs. (uj) 100 mm. pestvidéki Budapest 8.20 forinton készpénzben.

Zab. (uj) 100 mm. Budapest 6 frton, 100 mm. 5.95 forinton, 150 mm. 5.90 forinton, 100 mm. 5.80 forinton készpénzben.

Tengeri. (6) 100 mm. oláh 5.45 frton készpénzben.

Arpa. (uj) 150 mm. takarmány Tiszaföldvár 6.10 frton készpénzben.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 85100 mm. Rozs 4700 mm. Arpa 50500 mm. Zab 26800 mm. Tengeri 10900 mm. Liszt 9400 mm.

Raktárház: Buza 38446 mm. Rozs 4502 mm. Zab 2326 mm. Tengeri 200 mm. Liszt 1215 mm.

Silos: Buza 18000.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy uj	faj	100 klgr. készpénz-ára		100 klgr. készpénz-ára	
			hektoliterenként súly kilogrammban	frtól frtig	hektoliterenként súly kilogrammban	frtól frtig
Buza	uj	Tiszavid.	74	—	75	10.10 10.28
			76	10.30 10.40	77	10.45 10.50
			78	10.55 10.65	79	10.70 10.75
" "	" "	Pestvidéki	74	—	75	10.05 10.20
			76	10.25 10.35	77	10.40 10.45
			78	10.50 10.60	79	10.65 10.70
" "	" "	Fehérm.	74	—	75	10.10 10.25
			76	10.30 10.40	77	10.45 10.50
			78	10.55 10.65	79	10.70 10.75
" "	" "	Szerb	77	8.50 8.55		
			70—72	8.20 8.25		
				8.15 8.20		
Arpa	" "	Takarm.	60—62	6.20 6.50		
			62—64	6.80 7.60		
			64—66	7.30 8.70		
Zab	uj	" "	39—41	5.75 6.10		
Tengeri	ó	Bánsági		5.50 5.55		
			Másnémet		5.15 5.50	
Repeze	ó	Láposzta				
			Másnémet			

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns: Ár, Határidő, Déli tőzsde zárkzata, Leszámlázott árak. Rows include buza, rozs, tengeri, zab, repce for various months.

Előfordult határidőkötések.

Dél előtt. Buza márczius 9.71-75-74-79 9.77 forint. Rozs márczius 8.37-8.44 frton. Tengeri május 4.67-4.68 forint. Zab márczius 5.98-5.99 forint.

Dél után. Buza márczius 9.78-77-9.79 forint. Rozs márczius 8.43-8.42 forint. Tengeri május 4.68-4.69 forint. Zab márczius 5.99-6.- forint.

Gabonaforgalom:

1898. november 18.

Table with columns: érkezett, elszállított méter mázsa. Rows include búzából, rozsból, árpából, zabból, tengeriből.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, november 19.

A mai tőzsdén a berlini kamatlábemelés nem gyakorolt nagyobb hatást. Mindössze abban nyilvánult a hatás, hogy nemzetközi papirokban csekély üzlet volt.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 381.75-381.10, Jelzálogbank 242.75-241.75, Osztrák hitelrészvény 352.70-352.25, Osztrák-magyar államvasut 352.75-352.10, Közúti vasut 367.- Rímamurányi 265.-265.50 forint.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1413.50, Salgótarjáni 600-601, Közúti vasut 367.-368.-, Villamos vasut: 226, Magyar hitelrészvény 381.10-381.75, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 100.50, Magyar jelzálogbank 242.25-242.50, Magyar leszámlázó bank 255.50, Rímamurányi 268.-266, Osztrák hitelrészvény 352.10-352.40, Osztrák-magyar államvasut 352.20-352.50, Weitzer vagon 242, Cukoripar 119.50-121.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50-2.- forint; 8 napra 4.-4.50 frt, november utódlára 5.50-6 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: nov. 19., nov. 18. Rows include Magyar aranyjradék, Magyar koronajradék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámlázó bank, Rímamurányi vasut, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: nov. 19., nov. 18. Rows include Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámlázó bank, Rímamurányi vasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, november 19. A vásári forgalom: Hus-... forgalom élénk, árak esőkentek. Baromfi-... élénk, árak szilárdabbak. Halban lanyha, árak változó. Tej és tejtermékek szilárd, árak változatlanok. Tojásnál lanyha, árak szilárd. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk, árak

változatlanok. Fűszereknél cseudes. Időjárás derült, hűvös. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahus hátulja I. 52-54 frt, II. 48-52 frt. Birkahus hátulja I. 33-40 frt, II. 31-38 frt. Borjúhús hátulja I. 56-66 frt, II. 50-64 frt. Sertésbús isbrendű 50-52 frt, vidéki 36-46 frt. (Mind 100 kilonként.) Kolbász füstölt 50-80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 57.0-58.5 frt (100 kilonként). - Baromfi (élő). Tyúk I pár 90-1.20 frt. Csirke I pár 9.55-1.- frt. Lud hízott kilonként 50-56 kr. - Különlétek. Tojás I láda (1440 db) 40.0-42.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60-3.50 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.0-1.0 frt. Lencse m. 100 kiló 7-9 frt. Bab nagy 100 kiló 7-9 frt. Paprika I. 100 kiló 30-60 frt, II. 20-30 frt. Vaj I. rendű kilonként 9.8-0.55 frt. Téa-vaj kilonként 0.95-1.10 frt. Burgonya, róza, 100 kiló 1.60-1.80 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.80-1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80-1.60 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.50-0.60 frt.

Szesz.

Budapest, november 19. Finomított szesz nagyban 51.-51.1/2. Finomított szesz kicsinyben 51.25-51.50, Élesztőszesz nagyban 54.50-54.75, Élesztőszesz kicsinyben 55.-55.25. Nyerszesz adózva nagyban 53.-53.1/2. Nyerszesz adózva kicsinyben 53.25-53.50. Nyerszesz adózatlan (exknt.) 14.-14.50. Denaturált szesz nagyban 21.25-21.50. Denaturált szesz kicsinyben 21.75-22.-. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendő.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, november 19. A készárupiaczon buza és rozs tíz-tizenöt krajczárral magasabb árakat ért el. A határidőpiac is szilárd. Kötetett: buza tavaszra 9.62-9.65 forint, rozs tavaszra 8.49-8.50 forint.

Hivatalosan jegyeztek:

Buza tavaszra 9.63-9.64, rozs tavaszra 8.47-8.49, tengeri május-juniusra 4.97-4.99, zab tavaszra 6.23-6.25 forint.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, november 19. Az előtőzsdén a magas reportdíjak dacára szilárd volt a hangulat. A berlini kamatlábemelés is csak átmenetileg okozott gyengülést. A déli tőzsde szilárd maradt, csak alpesi bánya csökkent.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 352.62-352.12, Anglo-bank 153.23, Union-bank 290.-, Osztrák-magyar államv. 353.-352.12, Déli vasut 69.-69.25, Tramway 555-558.-, Török dohány 122.25-121.25, Alpesi bánya 178-178.90, Prágai vasipar 874-886, Fegyvergyár 191.50, Májusi járadék -.-, Osztrák koronajradék 101.25, Török sorsjegy 58.10-58.25, Német márka 58.97 forint.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 352.25, Anglo-bank 153.-, Bankverein 259.50, Union-bank 290.-, Ländlerbank 221.50, Osztrák-magyar államvasut 352.12, Déli vasut 69.25, Elbevölgyi vasut 257.-, Észak-nyugoti vasut 243.-, Török dohányrészvény 122.-, Alpesi bánya 177.50, Májusi járadék 100.95, Török sorsjegy 57.80, Német márka 58.96, Fegyvergyár 191 forint.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: 4-2%-os papírjradék 101.-, 4-2%-os ezüstjradék 100.80, 4%-os osztrák aranyjradék 119.55, Osztr. koronajradék 101.25, 1860. sorsjegy 140.-, 1864. sorsjegy 197.-, Osztrák hitelsorsjegy 202.-, Osztrák hitelintézeti részvény 352.63, Angol-osztrák bank 153.-, Union-bankrészvény 289.75, Bécsi Bankverein 260.50, Osztrák Ländlerbank 221.50, Osztrák-magyar bank 906.-, Osztrák-magyar államvasut 352.25, Déli vasutrészvény 69.25, Elbevölgyi vasut 256.-, Dunagözbajózási részvény 444.-, Alpesi bányarészvény 177.-, Dohányrészvény 120.-, 20 frankos 9.55, Császári kir. vert arany 5.72, Londoni váltóár 120.55, Német bankváltó 58.95, Tramway 552.-. Az irányzat nyugodt.

Bécs, november 19. A déli tőzsde zárkzata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 352.75, Anglo-bank 153.-, Bankver. 260.25, Union-bank 289.75, Ländlerbank 221.50, Osztr.-magyar államvasut 352.62, Déli vasut 69.25, Elbevölgyi vasut 256.50, Északnyugoti vasut 242.-, Török dohányrészvény 120.75, Alpesi bánya 177.90, Májusi járadék 101.-, Török sorsjegy 58.10, Német márka 58.95 forint.

Frankfurt, november 19. (Zárkzata) 4-2%-os ezüst-jradék 85.00, 4%-os osztrák aranyjradék 101.40, 4%-os magyar aranyjradék 101.25, magyar koronajradék 97.95, osztrák hitelintézeti részvény 297.25, osztrák-magyar bank 767.-, osztrák-

magyar államvasut 296.64, déli vasut 61.87, bécsi váltóár 169.40, londoni váltóár 204-22, Párisi váltóár 80.70, bécsi Bankverein 220.-, Union-bank részvény -.-, villamos részvény 133.50, 3%- magyar arany-kölcsön 87.80, Alpesi bányarészvény 149.50, 4-2%- papírjradék -.-. Az irányzat nyugodt.

VIZALLÁS.

— November 19-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmérés, Vizállás reggel, Áradás, F. apadás, Folyó, Vizmérés, Vizállás reggel, Áradás, F. apadás. Rows include Duna, Tisza, Dráva, Száva, Kupa, Una, Verhász, Buzsá, Duna, Móra.

Jelek magyarázata: * = Jegesvíz; + = Ótelelt; - = Ó alakt; < = Áradt; > = apadt; ? = kétséges. Megjegyzések: Egyes helyeken jelentéktelen csapadék volt; maximum Körömszéken 2 mm. A Duna, Tisza, Dráva és Száva apadó jellegűek.

Felölös szerkesztő: Kálnoki Izidor.

UTMUTATÓ.

Előkelő özegek.

Izléses jó munkáért kifizetett férfi-ruharaktár.

WEISZ LAJOS

VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz.

(Telefon Hírmondó-házban.)

Nagy választék bel- és külföldi szövetekben.

Olcso árak! Olcso árak!

Gyógyszertárak.

A Raditz-féle CASCARADIN-tabletták évek óta székrekedés, gyomor-, máj-, sárgaság, alhízás, aranyer, vértórtulás, felfújás ellen és mint vértisztító. 500 elismerés 1 1/2 doboz 1 frt 10 kr, 1/2 doboz 60 kr. Gyógyít bántalmos sikerrel a RADITZ-féle fagyfluid 1 üveg 50 krajczár, készült egyedül és széküldi az Apóstol-gyógyszertár, Budapest, József-körút 64. sz. (Baross- és Nap-utca között.)

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz.

Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Étterem és fürdő a házban, villanvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.

A város központján, ujonan és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Különö kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban bennfoglaltatik.

Idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János

István főherceg szállodája.

A város közepén a lánczaddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. Agőz hajós-villamos vasut állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgálat, kitűnő magyar s francia konyha, hamisítatlan legjobb italok.

Olcso árak. Fürdők a házban.

Vendéglők.

Barabás József vendéglője

József-körút 85. Házilag kezelt kitűnő magyar konyha, hamisítatlan jó borok, frissen csapolt sör Mérsékelt ár Pontos kiszolgálás

Intézetek.

Fonclére, Pesti biztosító-intézet.

Alapítke 4 millió korona. Nyereség, és díjtartalékai valamint évi díjbevételét 25 millió koronával állítják tisz. jég, szállítmány-élet- és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10. szaját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizelt részvénytők: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-ut 6. Pók: Korona-herceg-utca 11. Záloglők: Károly-körút 18. Király-utca 87. József-körút; 12. Zalkáros-utca s főpostával szemben.

Hirdetmény.

Még sohasem nyújtott a

Karácsonyi vásár

mely már e hó 18-án megkezdődött,

oly nagyszerű meglepetéseket,

mint a jelen karácsonyi idényben

D. LESSNER áruháza

Bécs, VI., Mariahilferstrasse 81-83.,

mely cég az eddigelé pamut-, selyem-, mosószövetekben és barche-
tekben, továbbá blouseokban, jouponokban és jabotokban előfordult ösz-
szes kínálatokat a legkiválóbb módon tulszárnyalja.

Fontos!

A D. LESSNER áruház Bécsben a legdusabb tartalmu mintagyűjteményeket és karácsonyi dívatlapokat a legfontosabban küldi szét a vidékre kívánatra ingyen és bérmentve.

Fontos!

Külföldről az 1897-iki párisi parkállításon.

FÖLDESZ L.
puskaműves
BUDAPEST,
Múzeum-körút 5. szám alatt.

Kétcsövű Lefauchoux vadászfegyver 15 frt,
kétcsövű Lancaster 18 frt 50 kr., kétcsövű
Lancaster kakas közötti kulcsal 23 frt
50 kr., kétcsövű Lancaster kakas közötti
kulcsal, patkószeg damaszt csővel 24 frt
kétcsövű Lancaster Pieper-féle 34 frt, két-
csövű Lancaster Pieper-féle finom patkószeg
damaszt csővel 48 frt, Greener rendszerű két-
csövű Lancaster finom damaszt csővel 56 frt
Régi fegyverek njakm kisereltetnek.

Az ős zeu vadászcsövek és fegyverekről szóló illusztrált árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöz.

Képes levelezőlapok

legnagyobb választékban, ve-
gyítve (csak le, újabb fajták.

I. sz. vegy. 25 drb. Buda-
pest lásképe frt 1.-
II. sz. 25 drb. Külföldi lát-
kép frt 1.-
III. sz. 25 drb. művészileve-
lezőlap frt 1.50
IV. sz. 25 drb. legújabb
különféle levelező-lap
frt 2.50

Alkalmok nagy választékban
1 frttől 5 frt-ig. Postán
29 kr. porto hozzáadásával
bérmentve, vagy utánvéttel

KANITZ C. és FIAI
Budapest, Dorottya-utca 12.

H-alaku acél patkó-sarok

teljesen olcsó árak.
Folyton éles; csúlléklés lehetetlen.
Biztos lépés által a lovat kiméli.

Kasza és Breuer
Budapest, Külső Váci-út 91.
Patkoló anyagok és csavar-árak gyára.

STANDARD életbiztosító-társaság
Edinburghban (Angolhon).
Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Évi bevétel	27,500.000
Kiutalt nyereményrészek	150,000.000
Vagyon	220,000.000
Halálesetek folytán kifizetve	450,000.000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

**Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világtör-
vények. Kötvények érvényben tartása díjzétések elmulasz-
tásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték.
Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esete-
ben egy évi fennállás után. Szabad háborubiztosítás nép-
felkelők részére.**

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

MŰSZAKI IRODA
Engelsmann
Rezső
Magánmérnök
BUDAPEST.
Múzeum-körút 15.
Elfogad
MŰSZAKI MUNKÁK
kivitelét
TALALMANYOK
SZABADALMAK
Műszaki
KIDOLGOZÁSA
értékcsökkentése

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásá-
nak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájda-
lomsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél,
csúznál, fagyaggyatásnál és meghűléseknél és az orvosok
által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
vásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert
több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki
nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegy-
zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, BUDOLSTADT.

MIKSZÁTH KÁLMÁN
Katánghy-Naptárát
1899-re
ajánljuk a hirdető közönség figyelmébe

AZ ANGOL SZABÓHOZ

Kohn Heilmann és Fiai.

Elsőrangú és legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruház

Budapest, IV., Károly-körút 12. sz., földszint és I. emelet.

Az Angol szabó csakis valódi, tiszta gyapjuszöveteket dolgoz fel.

Az Angol szabó a legjobb belésszöveteket használja.

Az Angol szabó ruhái kifogástalan szabásukról és fővárosi ízlésükről híresek.

Az Angol szabó nem dolgozik végeledési cselokra.

Az Angol szabó-nál az elképzelhető legkülönbözőbb testformációkra is található ruha.

Az Angol szabó címével számos visszaélés történik, ezért is kérjük a pontos címre ügyelni.

A legolcsóbban szabott ár minden darabra számokban van olvashatóan rányomtatva.

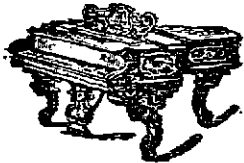
Bármilyen czímen nevezendő árendmény terjesen ki van zárva.

Csakis készpénzfizetés mellett adunk el.

Áraink szigorúan sabbottak.

Rövid gazdaszbundák 32.—, 30.—, 25.— 20.—, 18.— 14 frt.	Fekete öltönyök 35.—, 30.— 25.—, 21.— 18.— 15 frt.	Téli kabátok 40.—, 35.— 32.—, 25.— 18.—, 16.— 12 frt.	Őszi nadrágok 10.—, 7.— 6.—, 5.— 4 frt.	Egyes fiunadrágok 1.80-tól 2 frt.ig.	Gyermek-kosztümök 10.—, 8.— 7.—, 6.—, 5.— 4 frt.	Gyermek-köpenyek 14.—, 12.—, 10.— 9.—, 8.— 5.50 frt.	Fiu-öltönyök 14.—, 12.—, 10.— 9.— 8 frt.	Városi bundák 120.—, 100.— 80.—, 75.—, 60.— 50.—, 40.— 35 frt.
Öltönyök méret után 45.—, 40.—, 35.—, 32.— 25 forint.		Téli kabát méret után 60.—, 50.—, 40.—, 36.—, 33.—, 30.— 28 frt.		Utazó bundák óriási választékban 300, 200, 100, 60, 40, 35 frt.				

Alapított 1875-ben.

Zongorák,

pianók és harmonikumok legolcsóbban és legjobb minőségben

DEUTSCH GÁBORNÁL

Budapest, Erzsébet-tér 7. sz. (bécsi-utca sarkán.) Olcsó bérlet. Hangolások és javítások.

Columbu-kerékpárok

minden más kerékpárt felülmulnak, miért is az egész világon a legjobb. Könnyű futásuknál, valamint szabatos előállításuknál és díszes kivitelükönl fogva minden eddig gyártott kerékpárok közül kiülnek. Kapnátok a vezérképviselőknél:

Dénes és társa
Budapest, VI., Váci-körút 61. sz.
Ugyanitt díszes amerikai telt kerékpáriskola, mely estonként 3-10 óra között, ezen idő alatti tanulók kizárva, a legelőkelőbb társaságok, kerékpározók találkozóhelye és a legkényesebb igényeknek is, tekintettel az igen kényelmes és elegáns berendezésre, valamint a kiváló tan-erőre, megfelel. Ezen iskola a székes főváros egyik látványosságát alkotja, melynek megtartására van szerencsénk a t. cz. közönséget szívélyesen meghívni. Kerékpármegörzési és jökarban artást intézet. Arjegyzzék ingyen és bérmentve. 193

Császárfürdő

Elsőrangú kénis hővizű gyógyfürdők pártian gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz uszodákkal, kő-és kád-fürdőkkel, 500 kényelmes lakosztóhával. Legszolidabb kezelés. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve. 5375

BUDAPESTEN.

OSAN Legjobb a szájnak és fogaknak. Antiszeptikus, tonnserváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmulja az eddig ismert legjobb fogszerszert.

OSAN-szájvíz üvegekben ára 50 kr.
OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.

CZERNY-FÉLE ROZSATEJ
A legjobb és legolcsóbb szőrszűrt, hűtött, 3 üvegfűt, hozzávaló Balzsám-szappan 30 kr. (Orientalische Rosenmilch.)

CZERNY-FÉLE
A legjobb HAJFERTŐZÉSÉ gőttőzőkőre, barnára és fehétre. Ára 2 frt 50 kr.

Történysen védte, alkalmatosság megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.
ANTON J. CZERNY, Bács, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.
Budapesti főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-tele Wádor-gyógytárban Váci-körút 17. továbbá minden gyógyszerárban, drogeriákban és parfümeriákban. Széküldés stárvét mellett. Megrendelések olj helyül, hol még raktár nincs, tenit edék egyikébe, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

KITÜZTETIE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban. stb.

MAGYARHON-ELSŐ, LEGNAGYOBBI ÉS LEGHÍBB JÁRMÉVÜ ÖRÖSZLETE.

Alapított 1842

Rausmeller János

szegedesi

ÓRAK. EKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltnak.

Egy majdnem hihetetlen igazság!

Csőtömegek vásárlásai, valamint más előnyös vételek folytán eladok:

1 finom városi bundát előbb 65 frt, most 30 frt	1 fiu-télikabátot előbb 12 frt, most 6 frt
1 finom télikabátot 24 " " 12 "	1 rövid szőrmekabátot 22 " " 10 "
1 finom öltönyt 20 " " 10 "	1 finom hálóköntöst 20 " " 9 "
1 fiu-öltönyt 14 " " 7 "	

Mind a legnagyobb választékban.
Dr. SCHVARZ D. Szőnyegház mellett, Károly-körút 24.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. A külföldi piacokon az árak kereset változtak. Amerikában a kivileli kereslet csökkent. Angliában a vevők tartózkodók voltak. Franciaországban a forgalom korlátolt maradt. Németalföldön és Belgiumban az alaphangulat szilárd volt. A többi kontinentális piacon az árak fentartva maradtak.

Nálunk buza iránt korlátoltabb volt az érdeklődés, míg takarmánycikkék ártartóak.

Az üzleti hétről a következőket jelenthetjük:

Buza-tulajdonosok kénytelenek voltak 10 krajczárral olcsóbb árakkal megelégedni; a forgalmat 130.000 métermázsra tesszük, a hozatalok összege 241.000 métermázsra.

Rozs-ért helyben 8.20—25. forintot fizettek.

Árpa. Minőség szerint alárendelt áru a 5.20—6.30 forint, jobb minőségű 6.60 forintot kelt el helyben. Állomásokon az üzlet korlátolt.

Zab. Az eladott 4000 métermázsáért szín és tisztaság szerint 5.60—6.15 forintot fizettek.

Új tengeri helyben a 4.25—4.30 forint adatott el. Budapesti paritásra novemberi szállításra 3.95—4.025 forint, december-januári szállításra 4.10—4.25 forintot fizettek.

Hüvelyesek: Bab Trieurt aprószemű bab Gyöngyös-Félegyházán 7.25—7.50 forint, gömbölyű Baja-Zomboron 6.75—7. — forint, barna bab Kálcsán 6.80 forint, Nagy-Károlyban 6.25—50 forint köles 4.50 forint.

Olajmagvak: Káposztarepce 11—12 forint, bányai repce 11.25—11.75 forint, vadrepce 5.50—6.20 forint, lenmag 10.50—11.50 forint, gomborka 9.25—10. — forint.

Repceolaj. E cikk irányzata változatlan a kereslet kielégítő, mai jegyzése 34—35 forint 100 kilogrammonként engedmény nélkül Budapesten.

Repceporogása. Az irányzat e cikkben emelkedő, a vételkedv tovább tart, mai jegyzése 5. — forint 80—90 krajczár kocsiakománnyonként netto, Budapesten.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt héten nem vált kedvezőbbé. A fogyasztás érezhetően megcsappant, s miután a második kéz is azon iparkodik, hogy korábbi vásárlásait elhelyezze, a malmok az emelkedett buzaáraknak megfelelően nem tudnak lisztet eladni. A lebonyolítás is gyengében halad, külföldről pedig egyáltalán megszűnt minden kereslet magyar lisztben; a magyar liszt és amerikai liszt között az árkülönbség ma kétharmaddal nagyobb, mint rendszeren lenni szokott s ezt a különbözetet a vevőknel nem lehet elérni. A korpaüzlet csendes és korpa inkább olcsóbbnak mondható.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
17.50	16.90	16.30	15.70	15.10	14.30	13.20
	7	7½	8	F	G	
	11.—	9.—	6.50	4.—	4.10	

100 kilónként, zsákostul, Budapesten szállítva.

Zsiradéküzlet. Az e heti üzlet irányzata egyáltalán semmi változást sem mutat a múlt héttel szemben. Ugy az eladók, mint a vevők a téli vágásokra való tekintetből várakozó álláspontot foglalnak el. Sem szalonában, sem zsirban nem fordultak elő nagyobb kitések, amint hogy a készletek is nagyon korlátoltak. A vidéken a téli vágások már megkezdődtek és ennek behatása alatt a szalonna-árak csökkentek is, különösen Szabadkán. Zsir azonban itt is változatlan. B é c s. Az e heti vásáron sertésárakban a múlt héthez viszonyítva, eltérés nem konstataálható, csupán elvettve történtek fél forinttal olcsóbb eladások. Zsiradékokban az üzlet jelentéktelen. Jegyeznek szalonnát 51.50—52. — forinttal, városi zsirt 54—55 forinttal, költségek nélkül. Budapesten jegyeznek: la pesti disznósírt 57. — forint pénz, 57.50 forint áru, ⅓₁₀₀ fehér táblaszalonnát 49. — forint pénz, 49.50 forint áru, ⅓₁₀₀ fehér táblaszalonnát 48 forint pénz, 48.50 forint áru, ⅓₁₀₀ füstölt táblaszalonnát 56. — forint pénz, 57. — forint áru.

Cukor és kávé. Budapest, november 19. C z u k o r. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. Finomítvány I-a 36.50—37. — frt, koczka 37.50—38. — forint, Pile 36. — 36.25 forint, Kristály-cukor 35 forint, Candis fehér 46 forint, Candis, sárga 41. — forint, Szőlőcukor 25 forint. K á v é. Santos good average 41—42 forint, Santos superior 46—49 forint, Portorico 100—120 forint, Jáva sárga 90—124 forint, Menado 140—

170 forint, Carracas 68—80 forint, Laguayra 88—98 forint, Jamaica 90—110 forint, Salvatore 75—85 forint, Lahat 100 forint, Mocca Hodeida 108—114 forint, Preanger 118 forint, Középamerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, Viktoria 50—56 forint, Viktoria-gyöngy 68 forint, Santos-gyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lavé-gyöngy 86—92 forint, Guatemala 100—112 forint. Nagyban ab Triest.

Fűszer és délygyümölcs. Budapest, nov. 19. D a t o l y a: Kalafát 26—32 forint, alexandriai 20—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 22—26 forint. F ü g e: koszoru 18.—18.50 forint, Calamata 20.50 forint, kosáraru 14—15 frt, szabadon 13.—15.— frt, Puglia 9—12 frt. Szmirna 34—38 frt, Maratonisi 14.—18.50 forint. M o g y o r ó. Szcizilii 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, isztriai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. S z e n t J á n o s k e n y é r. Puglia új 9.50—10.50 frt, M a n d o l a: Avola couris 89—96 forint, Molfetta 80.— frt, Catania 84 forint, Palma gürgenti 86. forint, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát új 78.50—80 frt, armelin 45 frt. P i g n o l 62 frt per láda. M a z s o l a s z ó l ó: Vourla 36—38 forint, Yerli 36—39 frt, Caraburno 45.— —56.— frt, Eleme 22 frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thvra 16 frt, fekete Samos 22 forint. S z a r d a l l a 68—70 forint. A j ó k a 35—56 frt. B o r s: Singapore fekete 50—56. forint Penang fekete 46.— forint, detto fehér 76 frt. G y ö m b é r: bengali 28.50 forint. S z e g f ü s z e g 40 frt. F a h é j 56.— forint, fahéj-törmelék 28, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Triest.

Petroleum. Az árak nem változtak.

Nagybani jegyzések. A közlaj-finomító-gyár: Fiumei egycsillagos (amerikai) petroleum: 22.50 frt. Háromcsillagos (oros) petroleum: 20.— forint. Brassói prima: 17.75 frt. — A magyar petroleum-ipar-részvénytársaság: Császár-olaj: 24.— forint. Egykeresztes petroleum 21.50 frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 20.— frt. Kétkeresztes petroleum: 19.— frt. Budapesten, 100 kilogramm tiszta súly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32 frt. Sötét hengerolaj II. számú: 29 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 16.— frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 18.50 frt. Keverőolaj (tisztító olaj) X. számú: 10.— frt. Keverőolaj (nehéz, fajsúlya 0.905) XI. számú: 11.50 frt. A X. és XI. számú olaj fénytelen minőségben egy forinttal drágább. Budapesten 100 kilogramm tisztasúly után netto tara, ingyen hordóval, per cassa 2 százalék ártengedménnyel. Orsoval Standard White (salon) petroleum: 19.— forint. — Az Apolló ásványolajgyár-részvénytársaság: Lillim-császár-olaj: 23.75 forint. Egysziv petroleum: 20.75 forint. Háromsziv petroleum 20.— forint. Csillag-kereszt 19.— forint. Lámpaolaj: 17.75 forint. Budapesten, netto cassa, 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, 20% tara. Apollo III. számú gépolaj: 16.— forint Budapesten 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara; per cassa 2 százalék ártengedménnyel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krajczárral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.— forint. Üres olajos hordók ára 1.25 forint. Ásványolajok: Jöllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, főleg a galicziai olajok könnyebb minőségei olcsóbb árakkal már is erősen tért hódítanak. Orosz nyersanyagból gyártott: Henger-olaj (magas gyulladási fokkal): 29.— forint. Igen nehéz gépolaj (fajsúly 907—910): 22.— forint. Nehéz gépolaj (905—908): 20.— frt. Könnyű gépolaj (900—902): 18.50 forint. Orsóolaj (900): 17.— forint. Tisztító olaj (885): 12.— forint. Vulkánolaj: 10.— forint. Budapesten 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Szesz. A szeszüzletben e héten a forgalom korlátolt volt és a tartózkodó vételkedv folytán az árak azonnali szállításra csekélylvel olcsóbban, későbbi szállításra változatlanul jegyeznek. Elkelt: Finomított szesz budapesti gyáraktól 54 forintig, vidéki gyáraktól 53.75—54 forintig nagyban. Élesztőszesz változatlan 54.50—55 forint. Kicsinyben az árak fél forinttal drágábbak. Mezőgazdasági szesz-gyárak által kontingens nyersszesz e héten negyed forinttal olcsóbban volt kínálva és több tétel november-januári szállításra zárulva is lett. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.25—17.50 A kivitel e héten több tétel finomított szeszt vásárolt. Vidéki szeszgyárak közül: Kényórmászó, Győr, Arad, Temesvár negyed, a többi nyolczad forinttal olcsóbban és változatlanul jegyeztek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 54.—54½ forint, élesztőszesz 54.50—54.75 frt, nyersszesz adózva 53.—53½ forint, adózatlan 14.—14½ forint, denaturált szesz 21.—21.25 forint. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül ab vasut Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendő. B é c s:

Kontingens nyersszesz azonnali szállításra e héten 17.60—17.80 forintot kelt el. P r á g a: Adózott triplószesz nagyban 53.25 forint, adózatlan szesz 17.— 17.25 forint. A r a d: Finomított szesz nagyban 25 krajczárral olcsóbban jegyeztetett. L o s o n é z: Élesztőszesz 55.50—56. — forint nagyban azonnali szállításra. K e n y é r m e z: Finomított szesz 54.50— forint, denaturált szesz 20.50 21.— frt. Temesvár: Finomított szesz 54 forintig kelt el. T r i e s z t: Kivitel szesz tartályokban szállítva, magyar, román 12.— frt, cseh 11.—11.25 forinton 90% hektoliterenkint kelt el.

Kikészített bőrök. (H. Ö.) A tartós száraz időjárás, a rendkívül szűk pénzviszonyok, továbbá a teljes üzlettelenség folytán felhalmozódott készletek oly állapotokat teremtettek e szakmában, melyek a bőrüzlet teljes elfajulását vonják maguk után. Rendkívül nagy raktárkészletekkel csak igen csekély szükséglet áll szemben s miután mindenki igyekszik raktárán könnyíteni, egy a végeredményben rendkívül káros verseny állott be, melynek hátrányos következményeit a közeli mérlegek fogják felmutatni. Évek óta a bőrüzletben ily pangás nem volt észlelhető, mely az irányadó köröket oly intézkedések megtételére készíti, melyek — bár csak részben fognak az állapotok megjavulásához járulni — de melyek jótékony hatása nem fog elmaradni. Ugyanis a gyárosok elhatározták, hogy az üzemet tetemesen redukálják s így elejét veszik a túlgártás minden tekintetben káros következményeinek. Az fizlet más mederbe való tereléséhez szükséges volna még a hitelnyújtás, valamint ennek terminusának korlátozása, melyekhez azonban az érdekelt körök egyöntetű eljárása volna szükséges. Ezen intézkedések megszüntetnének a napirenden lévő fizetési-képességeket s a hitellezőket megóvnák a tetemes veszteségektől. Jegyzések: I. talp könnyű 138—145 forint, nehéz 145—149 forint, elsőrendű áru meglehetősen keresve, III. talp teljesen elhanyagolva, 134—138 forint, bivalytalp 116—126 forint, bikatalp 114—124 forint, kips-oldal 115—125 forint, bivalyhát (bends): I. 138 forint, II. 130 forint, III. 122 forint, megfelelő forgalom mellett, tehénbőr, barkás 165—175 forint, barna 175—185 forint, sima 185—195 forint csekély kereslet mellett jelentékeny árhanyatlás; borjubőr, barna 345—385 forint, sima 365—400 forint; a forgalom nem volt kielégítő; kips vagy pittung barkás 190—260 forint, barna 200—270 forint, sima 210—280 forint; csekély készletek mellett, különösen nehezebb súly, élénken keresve, 100 kilogrammonként.

Vetőmagvak: Vörös löhere. A forgalom továbbt is élénk maradt. Az összes termelő vidékről jelentett különös szilárd irányzattal megégyezik az itt mutatkozó élénk kereslet. Magyar eredetű áru folytonosan nagyon keresett a külföldön, míg ellenben amerikai terményre árának hanyatlása dacára is alig vetnek ügyet. Luczerna után igen élénk a kereslet és Franciaország, mint egyedüli eladó (Amerikától természetesen eltekintve), könnyen keresztülviszi fölemelt igényeit, annál is inkább, mert Olaszországnak alig van valami eladó áruja. A francia készletek különben szintén végüket járják. Provençában a luczerna úgy szólván már mind eladott. Amerikai luczerna van: elég a tavalyról fennmaradt készletekből és új termésű magot is meglehetősen mennyiségben ajánlanak, de bár aránylag alacsony áron jegyzik, az ilyen eredetű árut még sem óhajt venni senki. R é t i h é r e. Csehországban türethetően jó volt termése, csak hogy az észtendősz magból nagy készletek maradtak s emiatt az árak alacsony színvonalon állnak. B a l t a c z i m. Ajánlatok hiányában nem volt ebbeli forgalom. M u h a r m a g b ó l néhány kocsiakomány adatott el. B ü k k ö n y. Ebbeli üzlet nem kötetett. Jegyeznek nyers árut 100 kilónként Budapesten árta: Vöröshere tavalyi 38—42 forint, vöröshere idei 45—55 forint, luczerna magyar 55—60 forint, luczerna olasz 56—60 forint, luczerna francia 67—74 forint, baltaczim 14—15 forint, muhar 5.50—6.50 forint.

Gépolajok és kenőcsök. Budapest, nov. 19. Olivaolaj valódi pugliai 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmissióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. K e n ő l a j o k: Cilinderolaj valódi amerikai 38.— forint, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, consistent gépkenőcs 30—35 forint, bányakocsikenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 20—24 frt, szij- vagy szerszámkenőcs 35—40 frt. G y a n t a á r u k: Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentinolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. K á t r á n y t e r m é k e k: Carbolincum 12—18 frt, köszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaselin bőrkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt.

Halzsir: svéd 36 frt, grönlandi 34 frt, oroszian-
zsir 12-13 frt. Lenolaj: 26 frt, valódi hol-
landi 30 frt. Lenolajkenecze: iolepedett
22-30 frt, Vaselinkenőcs 35-40 frt. Faggyu
38-40 frt. Tejsziszappan 22 frt. Kocsis-
kenőcs: fekete vagy sárga 5.50-5.25 frt, fehér
ünöm 6.50-7.— frt, monfalconet 7.50 frt, kék
ünöm 7 frt, uszó 7.50-9.— frt, fehér 7.50 frt,
űakerkenőcs 9.75-10 frt, finom belga paraffin
7.30 frt. Schellack: narancs 116 frt, fél-
narancs 98 frt, rubin 85 frt. Szalmiak: fehér
angol 56 frt, jegecs 28 frt. Naftalin: hordók-
ban 14.50 frt. Glicerín: 48-90 frt. Benz-
zin: fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab
Budapest, vasut. Kolofonium: belöldi 6.75
-7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50-11 frt.
Szurok: bogrnársurok 7.25-8 frt, fevászurok
bójer 12.25-12.75 frt, detto fehér 5.50-6.75 frt,
vargaszurok 10.50-12 frt. Mind per 100 kgr. ab
Bécs. Gummi: Arabiai 75-77 frt, pert kerert
39-42 frt, kereskedelmi 45-48 frt, Litti 34 forint
per 10 kilogramm ab Triest. Táblaolajok:
Hangulat folyton lanya. Albániai tisztított 33.—
36.25, olasz, finom és super finom 57-68, leran-
tei 33.-36.—, per 100 kilogramm, vám és hordó
nélkül ab Triest.

Kötött, szövött, rövid- és diszműru. (L. M.
és Gy.) Pamut. Liverpool per promt 2es, május-
juniusra 3. Míg az első ár, 12 millió bal az aratási
eredmények természetes kifolyása, az utóbbi már a
jövő aratást eszkomptálja. Habár a washingtoni
gazdasági hivatal érthető okokból a termést kisebb-
nek szeretné kimutatni, fenti számokat mégis komolyan
veszik, s a heti szállítások meg is felelnek
az általános becslésnek. A vételkedv elég kedvező
s olcsó jegyzésen sok kötést fedeznek. Az egyip-
tomai pamuttermés is igen kielégítő ugy minőségére,
mint mennyiségére nézve is, csak olcsó fajok
ritkébbak a piacon. Félgyártmányok ol-
csók. Pamutfonalban isolesón lényeges kö-
tések fordultak elő. Gyapot még mindig szil-
lárd, s kezdjük a magas jegyzéseket megszokni.
Amerikai mosott gypju európai kikötőkbe szál-
litva mosási díjon kívül a minőségben 3 franc 90,
AA 4 franc 40. Selyem. A jegyzésekben vál-
tozás nem fordul elő. Az üzlet még mindig emel-
kedő irányu. Az általános üzletmenet élénkebb
a rendesnél, sőt téli cikkekben igen kielégítő volna
ha elég áru volna kapható. Azt hisszük, hogy éppen
zárkolt oly élénk a kereslet, mert a vevők a hiányzó
cikkekét mindenütt keresik, s ezáltal még
keresettebbeknek tüntetik elő azokat. Téli alsó-
ruhákban már alig vannak raktárak s a többi cik-
kek is igen jól fogynak. Csak azután a kiskereskedők
is el tudják majd adni. Szokatlan jelenség, mert
még nem is volt igazán hideg, pedig az első hó
után szokott csak élénken megindulni a téli üzlet.
Rövidáruban is kielégítő a kereslet. Pamut és
selyemdiszket, vízszonhímzéseket és
csipkéket keresnek sokat, legjobbjel, hogy paszo-
mántdivatot várhatunk jövő tavaszra. Színekben
még mindig a skót színek legkeresettebbek s a
sima színek közül csak a fekete és ceris piros
maradt még általános. Pipákban, szárah-
ban a jegyzések élénk üzlet mellett is vál-
tozatlanok. Szarurák, főképpen szo-
pókák ujra drágultak öt százalékkal. Fénvezett
úscel-cikkek, bádógárak szintén 10 százalékkal
drágultak. Karácsonyi és újévű cikkekben is élénk
a kereslet, bár a kiskereskedők szívesebben adják
a raktáron maradt dolgait. Bádógárak és bádóg-
gyufatartók 5 százalékkal drágábbak. Ködió-
szarugombokban nagy a kínálat lényege-
sen olcsóbb áruvan. Gablonczicikkekét
vehezen szállítanak. Mindenféle üvegyöng-
gyöt már csak a karteláron, ami annál érde-
esebb, mert munkáskartelri van szó. Szíj-
torok inánt a külföld különösen Románia és
Olaszország érdeklődik. Kozmetikai cik-
kek változatlan áron jól fogynak, bár a nyers-
anyag ujra drágább lett. Hírfelüzetek lebonyolítása
mindig kritikusabb lesz. November 1-től 15-ig 22
szerekedelmi csőd nyitattott s a budapesti hitelező
védegyület 20 új fizetéseptelenségi esetet tárgyalt.

Vas. A lefolyt héten lényeges változás nem
állott be. Áraink változatlanul gyengék. Budapesti
helyi árak 100 kilogrammonként készfűtés ellen-
ében, két százalék pénztári engedéllyel:
magyar nyersvas 4.45-4.65 forint, Bussem-
nyersvas 4.65-4.75 forint, wtkowitzi nyersvas:
4.50-4.60 forint, félnyersvas: 4.20-4.30 forint,
magyar rudvas: 10.50-11.— forint, stájer rud-
vas: 11.30-11.50 forint, tartánylenéz 12.25-
12.50 forint, hengerelt vasgerenda: 11.25-12 frt,
stájer laposvas 14.—forint, vaslemez 12.50-13.50
forint, horganylenéz 34.29 frt. Ócskavasák:
nehézebb vasdarabok 3.50-3.45 forint, könnyebb
vasdarabok 2.90-3.— forint, I-rendű öntöttvas-
törmelék 3.80 forint, elégett öntöttvas tör-
melék 1.70-1.80 forint 100 kilogrammonként tisztá
készfűtés ellenében.

Ingtatlanok forgalma.

Az elmúlt héten átrítás alá kerültek a kö-
vetkező ingatlanok:

(A budai oldalon.)

Blinzinger Gottlieb és neje I. kerület, fehér
szasz-tér 5. számú háza 7500 forintért Budapest fő-
város közönségére. Leiner Károly örökösei I. kerü-
let, bagoly-utca 1480-81. számú háza 40.000
forintért Bernfeld Móra. Palásty István I. kerület,
Városmajor-utca 703-4. sz. háza Palásty testvé-
rekre. Strobl János és neje I. kerület, Kelem-
feld 13725-154 számú telke 2457 forintért
Zwiebach Hermann és neje. Zeiler Györgyné
I. kerület sasadi dűlőben 8400 számú telke
1160 forintért, Simon Ferenc és neje.
Hampel József és neje I. kerület virányosi dűlő-
ben 6641 számú telke 1700 forintért Kinnach Lud-
wigillára. Koch Károly és társa III. kerület Zsigmond-
utca 3809 számú háza 34.000 forintért Brügg-
mann Györgyre. Balázs Agost és társa I. kerület
virányosi dűlőben 6489 számú telke 2337 forintért
Steiner Mór és neje. Schrunz Alajosné II. kerület
kaltya-utca 2898 számú háza 12.000 forintért Pely
Károly és neje. Lichtenstein Jakab és neje II. ker.
Kakas-utca 3213 számú háza 18.000 forintért Rief
Ferenc és neje. Andaházy László, I. kerület, par-
lagréten levő 8734-1-2 számú telke Andaházy
testvérekre. Budapesti polgári lövészegyesület, II.
kerület, Németvölgy 6209-1 a. számú telke Cser-
háti Jenőre. — Ó-Budán: Csuik Ferenc
és neje, III. kerület, bécsi-uton levő 1442. számú
telke 1500 forintért Braunauer Mátyás és neje.
Berner Erzsébet, Remetehegyen levő 3072. számú
telke 500 forintért Flessler Antal és neje. Kol-
ler Armin és neje, III. kerület, vörösvári-ut 4664.
számú telke 430 forintért Schrom Paulára, Rei-
chardt Ferenc és neje 6630. számú telke 800 fo-
rintért Quittner Armin és neje. Linczenpólez
Mátyás és társai Miklós-utca 359. számú telke
2363 forintért özvegy Linczenpólez Jakabnéra.
Queki Antalné és társai 6023-27. számú telke
2712 forintért a budapesti téglá- és mészégető-
gyár részvénytársaságra. Schlosser József és neje
vörösvári-ut 1630-5 számú telke 6248 forintért
Kocsa János és neje.

(A pesti oldalon.)

Valkó Lajos és neje VI. kerület Angyalföld
1578/81/24. számú telke 4296 forintért Skita Már-
ton és neje. Székely Vilmos VII. kerület Döm-
binszky-utca 31. számú ház. Rendessy Ödön és
neje. (Ceere.) Föchling Ferenc VI. kerület, An-
gyalföld 1553/60/15. számú telke ifjabb Zöchling
Ferenczra. Brunner Ferenc VII. kerület kis-zugló
2329/30/6. számú háza 23.000 forintért Brunner
Ferenczre. (Ajándék.) Kohandek Rezső és neje
X. kerület, hajtsár-ut 7352/6/b/a. számú telke 7500
forintért Herdinka Ferenc és neje. Stadler Nán-
dor és neje VI. kerület, Lelhel-utca 2. számú háza
37.500 forintért Friedmann Adolf és neje. Fried-
länder Zsigmond V. kerület, visegrádi-utca 1324-4.
számú háza 44.400 forintért dr. Kresz Gézára.

MINDENFÉLE.

„Szenzációs részletek.”

Alfréd Capus, a „Figaro” jökevdü krónikása
legutóbb a Dreyfus-szenzációra éhes lapokat figu-
rázta ki az alábbi jelenettel.

(Szerkesztőség. Személyek: a főszerkesztő és a
riporter.)

Főszerkesztő: Kedves barátom, remélem,
hogy szerez holnapra valami szenzációt, amiről
egész Páris beszélni fog.

A riporter: Nagyon szeretném, ha volna;
de hát — édes istenem — honnan vegyek?

Főszerkesztő: Honnan? Különös kérdés!
Hát — a semmitőszéknél. A közönség tudni akarja,
hogy mi történik ott, hát kell, hogy referál-
junk róla.

A riporter: Igen, igen, hanem, őszintén
szólva, egy betű utat sem tudok.

Főszerkesztő (némi indulattal): Nem tud
semmit? Nem rossz! És miért nem tud semmit?

A riporter: En, Istenem, hát azért nem,
mert egyáltalán senki sem tud semmit!

Főszerkesztő: Ugy? És ön azt hiszi, hogy
én ezt megérthetem, az előfizetőimnek, mikor ők ér-
dekes részleteket követelnek?

A riporter: Belátom, de...

Főszerkesztő: Az előfizetői részleteket kö-
vetelnek, miun részleteket, érti? És ön lesz szíves
holnapra szerezni. Ha nem tud, az annak a bizo-

nyitaka, hogy nem érti a dolgát és az esetben
kénytelen lesznek a kezére járni, mint egy kezdő-
nek. Volt délután a törvénykezési palotában?

A riporter: Igen.

Főszerkesztő: És mit beszéltek ott önnök?

A riporter: Hogy mit beszéltek? Semmit.
Épenséggel semmit.

Főszerkesztő: Akkor üljön le és írjon.

(Diktál): „Azok a hírek, amelyeket ma a semmitő-
széken kaptunk, olyan természetűek, hogy csak a
legnagyobb tartózkodással írhatunk róluk. Ennél-
fogva csak czélzásokat tehetünk a dologra, de meg
vagyunk róla győződve, hogy olvasóink a sorok
közül kiolvassák a valóságot.” (A riporterhez.) Az
olvasónak mindig hizeleg, ha föltesszük róla, hogy
homályos czélzásokból kihámozza az igazságot.
Mondja csak, nem látott a palotában senkit?

A riporter: Oh igen, Athalin urat.

Főszerkesztő: Ah! És mit csinált az
öreg ur?

A riporter: Épen a zsebkendőjét emelte az
orrához.

Főszerkesztő: Irjon tovább: „Sokféleke-
pen kommentálják azt a tényt, hogy monsieur
Athalin, mikor ma délután a törvénykezési palotá-
ból kijött, igen sápadt és ideges volt. Elővette a
zsebkendőjét és lázasan, reszkető kézzel emelte
orrához. Aztán így szólt: Hm! Semmi kétség,
gondolatai azokon a fontos tanúvallomásokon jár-
tak, amelyeket csak az imént hallott.”

A riporter (ismétli): Csak az imént hallott.

Főszerkesztő (folytatja): „Nem tartunk
semmiféle czáfolattól sem, ellenkezőleg: igérjük,
hogy leleplezéseinket holnap folytatjuk.” Látja, ha-
rátom, így kell ujságot csinálni!

Szerencsés kalandornő. Az amerikai lapok
most sokat írnak egy Louise B. Vay nevű fiatal
asszony kalandjairól, aki szembeszállt a hosszú ut
fáradalmaival, megküzdött nyomorral, százféle aka-
dályával, csak hogy Alaskába, az aranyországba jus-
son és ott hirtelen meggazdagodjék. Csak százezer
dollárja legyen, mondta elutazása előtt, akkor
visszatér és megkezdí az új, az igazi életet.
Miss Louise B. Vay 1897. év augusztus havá-
ban indult el San-Franciscóból Klondykebe. Az
életveszélyes utra az a végtelen nyomor bírta,
amelyben elhunyt férje kis fiával együtt hagyta. És
most visszatért a bátor asszony, mint egy negyed-
millió értékű claim (aranytermő föld) tulajdonos-
nője. Aprópenzt is hozott magával ananyit, hogy
ez magában is elég volna arra, hogy a mistress-
nek gondtalan életet biztosítson.

Egy élelmes amerikai riporter már meg is
interviewolta mistress Vay-t, aki utjáról a követ-
kező regényes élményeket beszéli:

— Midőn elhagyttam San-Franciscot, már
alig bírtam elviselni nyomoromat. Eszközök után
kellett látnom, amelyek lehetővé tegyék, hogy
gyermekem és a magam életét föntarthassam. Ba-
rátaim lassankint mind elhagyták és így nem ma-
radt számomra más választás, mint a halál, vagy
— Klondyke. Az utóbbit választottam. Gyermekem-
et elhelyeztem egy intézetben és elindultam
Seattle felé. Sikerült a St-Michael felé induló ha-
jóra, a „Cleveland“-ra, lopóznom, ahol elrejtöttem.
Csak harmadnap akadtak reám. A tiszték ember-
ségesen bántak velem. Ajánlkoztam, hogy ki
fogom szolgálni őket, hogy mosni és varni
fogok nekik és ők megtértek a hajón. St-Michael-
ben átrakodtunk a „P. B. Veare” nevű folyam-
gózsra, melylyel Dawsonba mentünk. Látván, hogy
itt czéломot el nem érhetem, tovább mentem a
bányavidékek felé. Hatvanöt mérfölddel jutottam
tovább északra és Bonanza-Crek városkában sza-
kácsonőnek szegődtem négy bányászhoz. Hat hónap
óta nem láttam fehér nőt. A bányászok megtanít-
tottak a puskával bántni, amit én arra használtam
föl, hogy vadászni jártam. Postáskodtam Dawsonba
és vissza és mindannyiszor százharmincz mérföldnyi
utat tettem meg férfiruhában, mely viselet
a legalkalmasabb abban az országban.

A bányászok hat hónap múlva azzal fizettek
ki, hogy megvették számomra a hatodik számú tel-
ket Bonanza mellett.

És ezáltal rám mosolygott a szerencse. A

telek roppant gazdag aranyereket rejt magában. Százötvenezer dollárt kínáltak érte, és én nem fogadtam el. Testvérek közt még egy negyed milliót. A jövő tavasszal visszamegyek és megkezdem a kialkudást.

Midőn férjem még élt, jó anyagi viszonyok közt éltünk, akkor volt barátunk is elég. Mikor azonban meghalt és én segélyre szorultam, sorra elfordultak tőlem. De most már nem vagyok rájuk utalva, Istennek hála, lesz mit ennem. Fiacskámnak, fájdalom, már semmire sincs szüksége, meghalt szegényke. Pedig mikor éheztem, mikor májdn megevett az Isten hidege, az a gondolat tartotta bennem a lelket, hogy szenvedéseim árán olyan életet fogok neki biztosítani, minő nem adatott meg sem apjának, sem magamnak.

Mennyit dohányoznak Magyarországon? A dohányjövédéki igazgatóság minden hónapban a legnagyobb részletességgel számol be Magyarország dohányfogyasztásáról. Most készült el az év elejétől szeptember 30-ig fogyasztott dohány mennyiség kimutatása, mely szerint kilencz hónap alatt 37,269,627 forint 01 krajczár ment füstbe. A részletes kimutatás a következő: burnót eladatok 37,813 kilogramm, pipadohány 471,033 kilogramm adatott el. Pipadohány csomagocskákban: 421,078,607 darab. Belföldi szivarok: 367,054,196 darab. A legnagyobb emelkedést az E. kuba-portoriko mutatja harminczhárom százalékkal. Legnagyobb az esés a Penetelas szivaroknál 80-1 százalék és a GR rövid virginianál 79-2 százalék, mutatkozik. Szivarka eladatok 628,940,278 darab. Az emelkedés 47,702,662 darab, azaz 8-2 százalék. A legnagyobb emelkedés a drámánál 28-2 százalék, a sportnál 24-4 százalék, a hölgnél 20-8 százalék, a legnagyobb esés pedig memphisnél 48-6 százalék és a hercegovinai cigarettáknál 16-3 százalék mutatkozik. Hunnia-szivarok három hónap alatt 4,113,495 darabot adtak el. Általános árjegyzékből havanna-szivarok eladatok: 295,526 darab. Ársés 104,124 darab, azaz 26 százalék. A legnagyobb esés a következő szivaroknál mutatkozik: a regalia mediánál 34 százalék, a britanikánál 32-5, a londonnal 23-2%. Pénzjövédem burnótokból 1897-ben 79,055 forint 37 krajczár, 1898-ban 75,444 forint 50 krajczár. Pipadohányokból 1897-ben 15,914,037 forint 49 krajczár, 1898-ban 15,667,418 forint 38 krajczár. Az emelkedés 246,669 forint 11 krajczár. Belföldi szivarokból 1897-ben 12,852,823 forint 57 krajczár, 1898-ban 12,375,823 forint 57 krajczár. Pénzjövédem a szivarokból 1897-ben 5,291,902 forint 12 krajczár, 1898-ban 5,714,902 forint 12 krajczár. Általános árjegyzékből havanna-szivarokból 1897-ben 45,223 forint 25 krajczár, 1898-ban 61,858 forint 50 krajczár. Az általános árjegyzékből egész jövédem 1897. év ez időszakában 33,953,036 forint 88 krajczár, 1898-ban 34,125,067 forint 02 krajczár. Az emelkedés 172,050 forint 14 krajczár. Különlegességi gyártmányok eladatok: burnótok 1897-ben hetvenkét kilogramm, 1898-ban 62 kilogramm. Pipadohányok kilogrammokban 1897-ben 146,792 kilogramm, 1898-ban 162,614 kilogramm. Az emelkedés 15,832 kilogramm. Pipadohány csomagokban: 1897-ben 1,009,321 darab, 1898-ban 767,708 darab. Az esés 242,113 darab. Szivarkák: 1897-ben 19,831,015 darab, 1898-ban 22,730,450 darab. Az emelkedés 2,899,435 darab. Szivarok: 1897-ben 8,378,314 darab, 1898-ban 8,346,867 darab. Az esés 31,447 darab. Külföldi gyártmányu havanna-szivarok eladatok: 1897-ben 978,212 darab, 1898-ban 911,510 darab. Az esés 66,702 darab. — Török-szivarok: 1897-ben 1,798,925 darab, 1898-ban 1,901,375 darab. Az emelkedés 102,450 darab. Török-szivarok eladatok: 1897-ben 2,975,900 darab, 1898-ban pedig 4,255,475 darab, emelkedés 1,279,575 darab. Pénzjövédem a különlegességekből: 1897-ben 2,950,567 forint 23 krajczár, 1898-ban 3,144,539 forint 99 krajczár. Az emelkedés 193,972 forint 76 krajczár. Az összes pénzjövédem: 1897-ben 36,903,604 forint 11 krajczár, 1898-ban 37,269,627 forint 01 krajczár. Az emelkedés 366,022 forint 90 krajczár.

SZERELEM NÉLKÜL.

Francia regény.

(7)

Írta: PIERRE DAX.

Luciennének égő lelkében, melyet egyénisége legbensőbb rejtekébe burkolt el, tapasztalatlanságában, melyet anyja tudatosan örzött, a házasságról nem volt egyéb fogalma, mint hogy az a gyengéd vallomások, a mámorba ringató szavak örök lánczolata, a földöntúli ideál, melyhez földi halandó nem ér fel... Most, hogy szemben állott a keserű valósággal, a házasságot könyörtelen, parancsoló kötelességeivel, egész lényét hatotta át a szörnyű kiábrándulás...

A fiatal leány az órát nézte, szomorúan mosolygott: beköszöntött a ma!

Az ébredő hajnal sugarai behatoltak a perzsa függönyök redőin; Lucienne eloltotta a lámpát, félig felülözve ágyára vetette magát és elaludt.

Csodálatosan szép volt így.

Kibontott hajfürtei vállaira hullottak, gyengéden simulva hófehér nyakához, elborítva ziháló keblét, míg sápadt ajkain fájdalmas mosoly, a lemondás, a megadás mosolya ült.

Mire felébredt, a nap teljes fényében ragyogott: felkelt és a tükrökhöz sietett.

— Milyen sápadt vagyok — szolt — nászruhában egy halotthoz fogok hasonlítani.

Az egész ház talpon volt már.

A termekben boldog párok társalogtak, vidáman emlékezve meg a napról, melyen számukra is ütött a boldog óra.

A fodrásznők jártak-keltek ide s tova, előkeresve szerszámaikat: a sütővasat, meg a spirituszlámpát és a hölgyek a tükrök előtt álltak, javítgatva a hajfodrokon, a fejdíszben, a toilletten.

Nászruhájában és márványszerű arcával Lucienne olyan volt, mint egy druida papnő.

Fekete hajának fürtei alól sápadt homloka fehérlett ki és szemeiben, melyek ragyogtak, mint a csillagok, a tulfeszített akaratnak égett démoni lángja. Nem volt e pillanatban semmi nyoma a tegnapi esti erősen rezignációnak. El akarta ámitani az egész világot, hogy elhitesse szüleivel és barátaival, hogy ő valóban boldog. Büszkesége fellázadt, arcát, szemeit elborította a szégyen pirja a gondolatra, hogy valakinek eszébe juthatna a szánalom hangján szólani hozzá... Hogy szánalomra indítsa maga iránt mindezeket a közönyös embereket, hogy hallani kelljen gunyos megjegyzéseit e kíváncsi tömegnek!... el kelljen viselni sértő susogásokat!... Hogy eltűrje fürkésző tekinteteket, kérdő szembunyorításukat és mind a megaláztatást, ami ezzel jár... Nem, soha... ez a csendes, ez a gunyos, ez a sértő szánalom jobban fáj, mint a nyílt támadás... És aztán csak az elutasítás legyen ereje, hogy anyja ne emlékezhesék meg róla másképp, mint holdog, mosolygó menyasszonyról. Garricourt előtt Lucienne nem volt más, mint a vidám gyermek, ki az anyja gondos, védő karjaiból a férj szerető keblére hull.

Mikor Abel viszontlátta Luciennét, elragadtatva kiáltott fel:

— Milyen szép ön!

— Igazán?

— Oh! Igazán!

— Annál jobb!...

Mindenki Luciennéhez sietett, megcsókolta, üdvözölte és a hő kívánságoknak egész özönét susogta fülebe és ő annyi kedvességgel, annyi bájjal köszönte meg mind a jó kívánságokat, hogy sikerült mindnyájukat elámitania.

— Lám, mennyire boldog Lucienne! hallatszott mindenfelől.

A vendégek beszálltak a diszes kocsikba és a nászmenet megindult az angersi székes-egyház felé.

Az ég tiszta volt, felhőtelen.

A házak ablakain sok kíváncsi alak nézte a fényes menetet, mindenki látni óhajtott a menyasszonyt, kit olyan nagy szerencse ért! Micsoda nábob ez a Lamoureyre! Bizony nagyon szeretheti a Garricourt-leányt!

Ilyen felkiáltások hallatszottak itt is, ott is. „Ugy fog élni, mint egy hercegnő, a kis sorskegyeltje!” hangzott másfelől. „Micsoda vén kopé ez a Garricourt!... Szinte alig fér bele a kabátjába!... Hja, ő tudja, hogyan kell malmára hajtania a vizet!... Igy szoltak az élcelődők.

Valóságos tolongás volt a székes-egyház kapujánál.

Mikor Lucienne atya karján a kíséretet képező jóbarátok sorfalán keresztül haladt, az elragadtatás moraja kelt a sokaságban, mint megannyi selyemuszály suhogása és a hízog megjegyzések, a tetszés megnyilatkozása záporként kelt a nézők ajkán.

Garricourt ur kéjelgett az ünnepeltetésben és külsején az önelégült boldogság kifejezésével, úgy tett, mint akinek megerősítésbe kerül, hogy lassan kell áthaladnia az ünneplők sorfalán.

Lucienne letérdelt. Elveszve fájdalmas gondolataiba, mozdulatlan maradt az egész szertartás alatt. Arcát kezeibe rejtette s csak akkor tekintett fel mikor kimondta az „igent”, oly halkán, oly gyengén, hogy csak a püspök, meg Lamoureyre hallották meg.

Most már nem volt többé önmagáé.

A pillanat, mely ime elmúlt, ez ára, mely lefolyt, Garricourt Lucienne kisasszonyt mindenki előtt Lamoureyre Abelné asszonynya avatla.

Kábulat fogta el a fiatal asszonyt, mint valami heves táncz után és ő átengedte magát a mámor-e forgatagának, hogy ne kelljen gondolkodnia, hogy ne érezzen, ne eszméljen most mikor egy vidám és holdog mult, meg a bizonytalan, kétséges jövő határvonalán áll...

A lakodalmi estélyen többször tánczolt férje egyik barátjával, azzal a fiatal emberrel, ki ellette a kerti jelenetet.

Senkisémet vetett ügyet erre a fiatal emberre és Lucienne e tánczos karján nem élvezte jobban a táncz gyönyöreit, mintha bárkivel tánczolt volna. Reá nézve minden közönyös volt. Tánczolt, mert a táncz elűzte szomorú gondolatait, és mert minden újabb quadrille vagy keringő elodázta azt a pillanatot, melyben Abellel egyedül kell maradnia.

Lucienne bucsut vett anyjától, hogy a nászszobába menjen. Erőt vett magán, megtörölte nedves szempilláit, ne hogy gyengének lássék... Aztán nem hántaná Abel a könyök látása?... Különbben mitől is félne? Hiszen Abel nem ellensége... Késő éjjel volt már s csakhamar hajnalodott. Abel végtelen szerelméről, mely imádatáról mesélt fiatal feleségének és az órák elmúltak a jövőbe szőtt boldog álmok és örök szerelem édes szavai közepette. A férj gyengéd szavakat suitogott a fiatal asszony fülebe, megpendítve mindazokat a hangokat, miktől a szerelem édes mámorá kél s Lucienne Abel vállára hajtotta fáradt fejét, mintegy viszonzni akarva férje gyengéd ségének eme nyilvánulásait: hiszen a felesége volt! Aztán csendesen elszenderedett mellette, átadva magát lelke egész bizalmával, hitével, erőt merítve a tudatból, hogy az, ki mellette van: férje, támogatója, istápolója! Álmában odaigérté neki szívét, gondolatait, egész valóját s maga előtt látva Jeannet, azt susogta: „Menj férjhez... csak a férj szeret és védelmez...”

Egy vágya volt csak: a gyengéd, a tiszta szerelem.

Lamoureyre Abel nem értette meg őt; Abel hozzá volt szokva ahhoz, hogy mindenki hozzá alkalmazkodjék és sohasem nézett bele az emberi lélek mélyébe. Ő nem értette meg ennek a tiszta női léleknek megnyilatkozását és a maga teljes érzéketlenségében mit sem látott a küzdelemből, mely Lucienne lelkében lefolyt. A nő érzelmvilága előtte ismeretlen valami volt, — pedig ezen mult, hogy Lucienne igazán az övé legyen.

A szerelem, a boldogság mámorá helyett az élet könyörtelen valósága jutott Luciennek.

Lelkében egy elhatározás érlelődött.

Asszonynak született s az lesz tetőtől talpig.

(Folytatása következik.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. november 19-én.

Table with multiple columns listing various securities, bonds, and exchange rates. Categories include Állampapírok, Elsőbbségek, Részvények, and Bankok. Each entry lists the instrument name and its corresponding price in forint and penny.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

(Expressvonalat Szt-Pétervár-Bécs-Nizza Cannes között.)

Az idei télen és pedig f. évi november hó 15-től kezdve a nizzai expressvonalat már nem úgy, mint tavaly Bécs nyugati pályaudvarból Amstetten-en át, hanem naponta Bécs déli vaspályaudvarból Leob-Fentebán át közlekedik Olaszország és Dél-Franciaország felé.

Ezen újtással (amint az ide mellékelt menetrendből kivethető) a kiindulási végállomásokon nagyon kedvező indulási, illetve érkezési idők, valamint a menet-tartam tetemes megrövidítése van egybekapcsolva. Ezenfelül eme vonat hetenként egyszer és pedig minden csütörtökön összeköttetésre talál Bécs összekötő vasúti — Északi vasút — Granicán át Varsóba, illetőleg Szt-Pétervárra a hová vasárnap érkezik. Szent-Pétervárról ezen vonat minden vasárnap indul vissza és Bécsset ismét minden kedden érinti.

Ezen a nemzetközi hálókocsi-társaság által pazarul berendezett, hálókocsikkal, étkező kocsival stb.-vel

ellátott vonat a legkényelmesebb és leggyorsabb összeköttetést állítja elő Oroszország, Nyugat-Poroszország (Oderbergen át) és Ausztria közt egyfelől, valamint Olaszország és a Francia Riviera közt másfelől és nappal a Semmering-nek Stájerországnak és Karinthiának a természet szépségeivel megáldott tájait szeli át

Továbbá lehetővé teszi ezen vonal, hogy Oroszország, Németország és északi Ausztriából érkező utasok az ostende-bécs-triesti expressvonattal még aznap folytathatják utjukat Abbazia és Fiume, illetve Triest és a közvetlenül csatlakozó Lloyd-győrhajóval Egyiptom felé. Fordított irányban is hasonló módon történt intézkedés a közvetlen csatlakozási forgalom érdekében.

Ezen vonat használatára a déli vasúti átmenetet illetőleg feljogosítanak az összes díjszabászerűleg a gyorsvonatu I. osztályra érvényes menetigazolványok és p. okvetlenül az egyszerű menetjegyek, menettérítijegyek, nemzetközi körutazási jegyek, összeállítható menetjegy-füzetek, távforgalmi-időleges jegyek stb., minden egyes menetigazolványhoz azonban a „nemzetközi hálókocsi társulat” egy pójtjegye váltandó.

A Bécs déli vaspályaudvar vagy nyugati pályaudvarról Olaszországba, vagy Franciaországba szóló tőbbszerekt tulajdonosai a bécs-déli-vasút-leobeni vonal-részért azonfelül még 1 frankot kötelesek ráfizetni.

A hálókocsi-társaság pójtjegyeinek díjszabása külön fog kihirdettetni.

A helyek előjegyzésére nézve közelebbi értesítések kaphatók a „Nemzetközi vasút-hálókocsi-társaság” ügynökségeinél Szt.-Pétervárott, Varsóban, Bécsben, (I., Kärntnerring 15.) Velenczében, Genuában, Venlimigliában, Monte-Carlóban, Nizzában és Cannesban, valamint a vonat megállóhelyein.

Tekintettel az utasok korlátolt felvételére ezen vonaton, ajánlatos a kívánt helyeket a hálókocsi-társulat fent jelzett ügynökségei útján előre megrendelni.

Kivonat a szt-pétervár-bécs-nizzai (cannes-i) expressvonalat menetrendjéből:

Table showing train schedules for the Szt-Pétervár-Bécs-Nizza-Cannes line. Columns include destination, departure time, and arrival time.

Én Csillag Anna,

akinek 185 cm. hosszú óriási Loreley-haja saját találmányu kenőcsöm 14-havi használatától nőtt meg. Ezt a kenőcsöt a legelőkelőbb orvosok mint egyetlen szert ajánlják hajkihullás ellen, a hajnövés elősegítésére és a hajbőr-erősítésére, uraknál elősegíti a szép erős szakállnövést és már rövid használat után úgy a haj, valamint a szakáll természetes fényt és tömörséget kap és megóvja ezeket a korai őszüléstől a legmagasabb korig.

Tégye 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 forint.

Postai széjjelküldés naponként a pénz előzetes megküldése, vagy postautánvétellel a világ minden tájékára a gyárból:

CSILLAG ANNA Wien, I., Seilergasse 7.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1898. vasárnap, november 20-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Délután fél 3 óraker lezajlott helyarákkal

Általános héricszűnetben:

Medea.

Tragédia 5 felvonásban, 6 képben. Irta Grillparzer. Fordította Ambrus Zoltán.

Személyek:

Kron Korint, Kezcs leánya, Jazon, Medea neje, Alson, Abszurtosz, Góra, Azamifitónok, A követe, Bakó, Maróthy M. Palli, Jászai M. Gálosi, Rüdai M. Felekiné, Irányi

Este fél 8 óraker rendes helyarákkal:

XXVIII. bédatszűnet.

Himfy dalai.

Vígjáték 3 felvonásban, egy előjátékkal. Irta: Barczai A.

Személyek:

Kisfaludy Sándor, Kisfaludy Károly, Orvogy Bironé, Szegedy Róza, Bay Aranka, Rosly Antal, Bezeredy Kálmán, Jolán neje, Takács József, Skubics Imre, Fehér György, pap, Székely Péter, Horváth János, Gaál József, Nagy Pál, Nagy Pálné, Janka, leányok, Bogay Lászlóné, Stanczi leánya, Agó Ferencz, Mihályi Dezső, Rákosi Cs. Alszegi, Ligeti J. Vízvári, Császár, Csillag T. Horváth, Nádai B. Bakó, Zilahy, Egressy Pálné, Latabár, Vízvári, Dóri M. Györgyné, Vasárhelyi Gabányi

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Bédatszűnet 25. szám.

Pollai-Bianchi Bianca asszony vendégfellépéssel:

Bánk bán.

Eredeti nagy opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Erkel Ferencz. Szövegét írta Egressy Béni.

Személyek:

Bánk bán, Cecília, Otto, Melinda, Petur bán, C. Wurmester, Rih vach, Sokom mester, Tiborcz, L. Endre, Arányi, Diószyne, Dalnokai, Bianchi, Ney D., Szendrői, Beck, Mihályi, Várady, Takács

Kedvete 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ

Délután fél 3 óraker bédatszűnet kívül, mérsékelt helyarákkal:

Elaha Luiza asszony mint vendég

Talmi herczegnő.

Eredeti operette 3 felvonásban. Iták Makai Emil és Kövesi A. Zenéjét szerzette Konti József.

Személyek:

Németh, Mirabella, Gaston, Margarita, Kaszimir, Fenne, Cognac báró, Rigobert, Pulencs paraszt, Nikitáló, Ajtónáló, Németh M. Csafai, Raskó, F. Hegyi, Vidor, Blaha, Solymosi, Ujvári, Martza, Várnai, S. Harmath

Este fél 8 óraker rendes helyarákkal:

Vörös sapka.

Eredeti népszűnet 3 felvonásban. Irta: Vidor Pál.

Személyek:

Ambrus István, Orzo, János, Tere, Anko, Jaczka, Széll Matyi, Fesús Mihály, Kantor, Egyházi, Ács, 1-5 nyoszolyányka, Somogyi, 2-4 nyoszolyányka, Vörös, Németh Sziposné, Szirmai, P. Lukács, Gazsi, Blaha S., Vidor, Kiss M., Horváth V., Ujvári, Várnai

Színházi műsorok a 22. oldalon.

VÁRSZÍNHÁZ

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ

Délután 3 óraker mérsékelt helyarákkal mellett:

A végrehajtó.

Bokkát 3 felvonásban. Iták Szytranc és Antos. Fordította dr. Béli Izidor.

Személyek:

Chéradame, Octavie, Brocalat, ügyvéd, Antoinette, Langlette, Pimporet, Kapitány, Cyprienne, Marianne, Hegedűs, Niki L., Tapotczai, Melnar R., Szerényi, Gyöngyi, Kazalicsky, Béli E., Szász

Este fél 8 óraker rendes helyarákkal:

SIS. szám. ESE. szám.

Működés:

Katonák.

Eredeti szűnet 3 felvonásban. Irta: Thury Zoltán.

Személyek:

Udvardy Ferencz, Udvardy Pál, Anna, a felesége, Forike, link, Petőfi Bálint, Zauszán, Klára, leányok, Veress Akos, Erődi, szűnetes, Góndol, hadvezér, Marjay Sándor, Balassa, Fenyvesi, Hettyey A., Halász I., Hegedűs, Makroczy, Melnar P., Góth, Szerényi, Pérdi, Beregi

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 óraker mérsékelt helyarákkal mellett:

Aranylakodalom.

1648—1698.

Látnyves alkalmi játék nyolc képből, dalokkal és táncokkal. Iták: Petőfi László és Jókai Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő, Katalin, Honka, Vidacs János, Emerenzia, Bem tábornok, Petőfi, szűnetes, Mikulási János, Kruscz bácsi, Tancsics, A kormányzó, Kurucz felkelő, Pista, vőlegény, Bocskai, Nikolajevics Irán, Szergejevics, Molnár L., Szarvassy, Ambrózy, Kera, ny, Sz. Szilassy, László, Gabányi, Kóc-ahégyi, Sz. Kati, Árpád, Füzessy B., Kados, Ödly, Szalay, Góth E. Ödly Z.

Este fél 8 óraker rendes helyarákkal:

L. Komáromi Mariaka asszony fellépéssel.

A garasos kisasszony.

Operette 4 felvonásban. Iták: Mars és Desvallières. Fordította: Heiner Ferencz és Makai Emil. Zenéjét szerzette Piquette Robert.

Személyek:

Napoleon, Michel Berniche, Anatól, pökölgény, Szatmárik, Rascailou, Bigoniet, pek, Izidor, a fia, Tancsics, Góndol, Páris, Marion, Rascailou, Gréth K., Székely K., Szatmárik, Boross E., Halasi B., Kalmár J., Miklósy, Kardos, Komáromi, Vid Gizella

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 óraker mérsékelt helyarákkal.

A vigécsek.

Énekes népszűnet 3 felvonásban. Irta: Kövesy Albert.

Este fél 8 óraker rendes helyarákkal adatik.

Viola.

az alföldi haramia.

Eredeti énekes népszűnet.

Megnyitási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a cs. és kir. téparancsnokságnak

IV., Lipót-utczában ujonan felépült palotájának tisztí kasszinó épületében

a mai kor igényeinek megfelelően, a legnagyobb kényelemmel és legyözesen berendezett

I-ső rangu nagy éttermeimet

szombaton 1. hó 13-án este 7 óraker egy katonazenekar közreműködése mellett megnyitottam.

Támaszkodva sok évi tapasztalatomra, mint elismert vendéglős, mindig főszereplőnek leszek igen t. vendégeimnek a legelőjáltságban és legfőbb mértékben kiszolgálás és hiszem, hogy sikerülni fog kitűnő magyar és francia konyhám valamint válogatott italaim által vendégeimnek a legyözesen berendezett helyiségekben egy előkelő és kellemes szórakozási helyet nyújtani. Kiténő tisztelettel

GREGORITS FERENCZ, vendéglős.

Sabária-kávéház

Dohány- és Nyár-utca sarkán.

Ma és mindennap hangverseny

Hölgy-zászlóalj

FLORENCA kisasszony és Kaltenecker Guisztáv harmester vezetése alatt álló kedvelt női zenekar. Kitűnő italok és ételek legmérsékeltbb áron.

Számos látogatást kér

SPITZ SAMU, kávész.

LIGETI BÉLA CSEMEGE, BOR, TEA, RUM, MAGYAR ÉS FRANCOZIA PEZSGÖK, COGNAC és DÉLIGYÜMÖLCS KERESKEDÉSE NIMBENEMÜ FELVÁGOTTAK, SAJTOK ÉS TEA-VAI. BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÜT 74. SZ.

Ujdonság! fényképészetben. Uj találmányommal a világos megvilágításnál képes vagyok következő igen olcsó áron minden kis kép után, sőt fény, arany képek után is megvilágított készíteni és pedig: egy fénykép eredeti letagyasztása, mellkép, legfinomabb kidolgozása, passzportulán egyaránt 24 órá, 24 órányagiban 18 órá, 1/2 órányagiban 9 órá. Kiváló finom olajfestmény életnagyságban 30 ft, 1/2 életnagyságban 18 ft. Aquarelli és platinó-képek legfinomabb kivitelben 4 frtól kezdve 50 frig A fényképek ára: 12 visít-kártya 5 ft. 12 db Cabinet-kép, egész alak 13 ft. 12 db Makart-kép 15 ft. Képek, melyek nem felelnek meg, reklámozás nélkül új felvétele visszakereszteltnek. Idegenek kiróli figyelmével kiszolgáltattak. Tisztelettel KALMÁR udvari fényképész, Andrassy-ut 29.

Szép Hölgy-és leánykalapokat KNAPP LUIZA női kalap- és művirág-teremtő, József-körút 33. sz. (a Békőcsy-terrel szemben) felkeresni. Nagy választék a legújabb divatu díszített kalapokban, olcsóbb árakban mint bárhol. Ujdonságok! Fantasztic, Toque, Barei és Bársony kalapok, ugyisint széles divatu formákban, új színekben, díszítve frt 2.-, 2.50, 3.-, 3.50, finomabbak 4.50. Szépm-, nemes- és szelvényes hölgykalapok valódi tollal díszítve, új divatos színekben frt 2.50, 3.50, 4.50, finomabbak 6 forint. Nemes hölgykalapok, díszítve, divatos új színekben és formákban. Bolero, Angol, Makart, Guerdy és Amazon frt 2.-, 2.50, 3.-, finomabbak frt 3.50 és 4.50. Leány-teremtő kalapok díszítve, új színekben és formákban. Tiroly, Guerdy és Mariner: frt 1.50, 2.-, 2.50. Fejzetek (Capuchon) gyermekeknek, divatos színekben: frt 1.20, 2.- és 2.50 finomabbak. Kalapdíszítékek valódi tollak, fantasztic türekek stb. készült árakban. Szélesvárosok, díszítések, tollak gondozása olcsón elvállalhatók. 1. Vidéki rendelésnyelk irkikameretesen eszközöltetnek utánóttel mellett!!

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után csillapítja meg a legálultabb és legfárasztóbb bajokat, is. — főszórtelen tehát Gyomtatva-batszonnal készíttetem, mert ezek csak a gyomrot rontják de a bajt nem gyógyítják meg. Foraktár: Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol úvegenként 1 frtért kapható.

PARFUMERIE ROYALE. Manonre Kézápolási műterem és anarillai arozfűrésök a legkülönbözőbb franczia és angol illatszerek megérkezték. Arczkoncs, fogpaszta, puder, hajtestő, mosdó-víz, fog-, haj-, hajusz- és körömkefék, fésű, hajtu, szappan, arczfesték, szobailat és szivacs dus választékban Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. BUDAPESTEN, VII. ker., Erzsébet-körút 54. szám. Royal-szálloda átalellenében.

Csakis ezt kérje: „Cognac” Louis de Salignac & Co. gyártmánya Cognacban.

A legjobb zongorák Steinway és Sons BLÜTHNER GYULA kir. udv. pianogyárosok egyedüli képviselősege BUDAPEST. KOHN ALBERT-nál IV., Kigóy utca 6. Ezenkívül igen dus választékban kaputók új és átjászott zongorák és harmoniumok. Legolcsóbb kölcsöndíjjak.

Zongorák és pianinok A világ első gyáralból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongonyeinek nevezettek el, ez időben legsolidabban vásárolhatók. 734 Keresztély mintazongora termében Budapest, Váci-körút 21. sz. Ócska zongorák becserelettnek és hangolások valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek. Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Bel- és külföldi híres gyártmányu zongorák, pianinók és harmóniumok legdusabb választékban a Zenepalotában Sternberg zenepalota

STERBERG ARMIN és TESTVÉRE cs. és kir. udvari szállítók. Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. szám a. (Károly-körút sarkán). Zenepalota. Nagy kölcsönző intézet. Zongoraangolási és karbantartási évi bédetek a fővárosban. Egyszeri hangolás 2 frt. Javítások pontosan teljesítettek.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	N. Kir. Operaház	Vigadóház	Magyar Színház	Magyar Színház	Vár színház
Hétfő	Elektra	—	A végrehajtó	Bibliás asszony	Garasos kisasszony	—
Kedd	Bohém világ	Parasztbecsület	Katonák	Bibliás asszony	Garasos kisasszony	—
Szerda	Himfy dalai	—	A hálókocsik ellenőre	Bibliás asszony	Garasos kisasszony	—
Csütörtök	Denise	Hunyady László	Katonák	Bibliás asszony	Garasos kisasszony	Sok hűhó semmiért
Péntek	Fekete vér	—	A végrehajtó	Az édes	A gésák	A bűvös vadász
Szombat	Fekete vár	Carmen	Mozgó fényképek	Az édes	A gésák	Elválhatatlanok
Vasárnap d. u.	Hamlet	—	Aeneas papa	A baba	Gésák	—
Este	Fekete vér	Bánk bán	Katonák	Az édes	Garasos kisasszony	—

Kereskedelmi és realiskolai érettségivel bíró vagy a középiskolák felsőbb osztályának megfelelő képzettségű egyéneket **számviteli érettségire**, a középiskolai vagy polgári negy. albe osztályával bíró egyéneket **kereskedelmi érettségire** vagy **bankérettségire**, végül, elemi osztályú képzettséget alkalmi munkáitásra, rendszeres levelezési módszerrel, sikerrel előkészít a jeles tanzékhöz álló

vizsgákra előkészítő tanfolyam.

Kérdőközlésekhez válaszbélyeg melléklendő. **Érdi Jenő** felvételi irodája: **Bezerédi-utca 13.**

Pisskó András

szücs-mester

Budapest, Soroksári-utca 11.

Készít és raktáron tartja a legújabb divatu nőiszörme kepengellőrokat, jaquetteket, muffokat és saphákat. Városi bundák beélelését és átalakításokat csinosan fazoniroz. **Nyáron át, mely elleni megóvást tart!**

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintot havi részletre a megjelent 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintot havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet befejezése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
művel:

- I. A tekintetes vármegye.
- II. Az apró gentry és a nép.
- III. Hazafes uraimék.
- IV. Pipacsok a buzában.
- V. Tavaszri rügyek.
- VI. Urak és parasztok.
- VII. A két koldusdiák.
- VIII. Glób és folyosó.
- IX. A beszélő köntös.
- X. Pernye.
- XI. Lovagvárok, kis pírnás.
- XII. Katángy Menyhértlevolei

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.

Olcsó egyöntetű diszkiadás 12 kötetben

A gyűjtemény ára diszkiadásban 36 frt

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.

Meltoztassák az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapest. Megrendelem a t. Társaságtól az „Országos Hírlap” kiadóhivatala után.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit 12 diszkiadású kötetben 36 forintért.

- a) Utánvétellel bérmentve.
- b) 2 frtos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.
- c) 1 frtos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállíttassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kiizetése után.

Az első részlet utánvétellel szemben, a továbbiak 129... hálól mindaddig fizetendő a Társaság pénztáránál Budapest. meg a má vételára törlesztve. A részletfizetések be nem tartása esetén szives kedjük a Társaság az esedékes összeg postai megbízás útján, a postaköltséggel hozzászámlítása mellett beszélni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékesé válik. A gyűjteménynek a beíratott részletek által meg nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

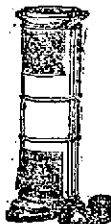
Lakhely _____ Név _____
Kölet _____ Állás _____

„Gazdák könyve“.

Felöleli az egész mezőgazdaságot, szőlő a talajművelésről, trágyázásról, gazd. növényekről, állatokról, méhészetéről, baromfiakról, selyemhernyóról, gyümölcs- és konyha-kertészetről, nemes földművelésről, szőlőművelésről, borkészítésről, a gazdaságok rendjéről, számviteléről és egyéb hasznos tudnivalókról. A könyv ára költve és ajánlott bérmentes küldéssel **2 frt 20 kr.**, megrendelhető **Sombay Dezső** szerzőnél, Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Heim-féle Meidinger-kályhák.

A feltaláló dr. Meidinger tanár által kizárólag jogosított **HEIM H., Budapest és Bécs.**

csász. és kir. udvari szállító.

Legjobb hírnevű cs. és kir. szabadalm.

KÁLYHÁINK

MEIDINGER-OFEN

H. HEIM

eredeti minőségben csak egyedi rakódrakban

Budapestben, **Thonet-udvarban** kaphatók.

Ajánljuk továbbá a mi

„HESTIA“ szabadalmazható, töltő- és ventilációs kályháinkat kottós köpenyvel,

fűstemesztő kancsallókat.

Központi légfűtést egész épületek részére. Szárító készülékek ipar és gazdasági üzlethez.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

A nagy krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kiméttelaul és így egy nagy esztáru-gyar kényeszerivo lón egész készletét a munkásoknak nagyon csokély megőrzésére elionden eladni. En vagyok felhatalmazva ezen megbízás keresztülvitelére. Ennekögya mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán **frt 6.60** megőrzésére ellenében, és pedig:
 6 drb legfinomabb asztali kóst, valódi angol pengével,
 8 drb amerikai szabad. ezüst villát egy darabban,
 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst-évkönyvet,
 12 drb amerikai szabadalmazott ezüst-kávékanalat,
 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levessmerőt,
 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tejmerőt,
 2 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tojás-kehelyt,
 6 drb angol Victoria-alsótálcazt,
 2 drb feltűnő kottó asztali gyertyatartót,
 1 társzűrőt,
 1 drb legfinomabb ezüskorhintőt.

44 drb összesen csak frt 6.60.
 A fenti összes 44 tárgy ezöltől 40 forintba került és most ezek frt 6.60 minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljes fűtőerő; mely az ezüst-szint 25 évig megtartja, amiért jóllágg vállalatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédélgésen

alápu, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek, akinek az áru meg nem felel, azösszeget minden akadály nélkül visszatéríteni; és senki semmulassa el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen **diszgaranturát** meg nézza, mely

menyegző és alkalmi
 ajándéknál minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG'S
 Hauptagentur d. vereinigten amer. Patent-Silberwaarenfabriken.

Wien, II., Reibrandstrasse 19/0 Telephon Nr. 7114.
 Székhelyük a vidékre utánvétellel vagy az összeges be küldésével. Tisztelettel por hozzá 10 krajczár.
 Csak a mellékelt végjeggyel valóban (egészszégi érten.)

Küldeményt megkaptam s meg vagyok elégedve: kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért.
 Kolozsvár, **Báró Bánfyne.**

A küldeményt megkaptam s azal meg vagyok elégedve,
 Laid, 1898. szept. 1. **U. Obotek-Gudenus grófnő.**
 A közzelt leg-azobb megelégedéssel kaptam; kérek még egy nagyobb-küldeményt. Budapest, II., Fő-utca 7.
Dr. Patkerl Alajos, cs. és kir. katona orvos.

Veterin-diätikus-szer lovak és szarvasmarhák, juhok számára 45 év óta használatban legtöbb istállóban, étvágytalanság, rossz emésztés eseteimél, a tej szaporítását és javítását, valamint a tehén tejleadó képességét előmozdítja. Ára egy egész doboznak 70 kr., egy fél doboz 35 kr. Valódi minőségben csak a fenti védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és drognistánál.

Főraktár:

Kwizda János Ferencznél,

cs. és kir. osztr., magy., román királyi és bolgár fejedelmi udvari-szállító. 1895/II.

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czészerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VII. kerület, József-körút 65. szám.

30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czészerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK az ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Tárnok-utca 22. **Özv. Balásovits Györgyné** ügytőzse, írszekereskedés.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** írszekereskedés.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már,** dohánytőzse.
- IV. „ Harisch-bazár **Déval Józsefné,** dohánytőzse.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsch A. J.** dohánytőzse és újságáru.
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. **Löwinger Gyula,** írszekereskedés.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos,** dohánytőzse.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka,** dohánytőzse.
- V. „ Lipóti-körút 22. szám **Wellák Zsigmond,** dohánytőzse.
- VI. „ Jerecz-körút 54. szám **Breuer nővérek,** dohánytőzse.
- VI. „ Andrássy-ut 48 szám **Rehoczky Hona,** dohánytőzse.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Reisler Béza,** dohánytőzse.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frenk J.** dohánytőzse.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytőzse.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltenek.

LEVELEZÉS.

Béla. Tisztelem önt és szívesen találkozom önnel. Barmikor jóbarátomnak tekintem, csak arra kérem, hogy azt az egy szót amit tegnap láttam már száján lebegett, soha ki ne mondja, mert ez egy oly varázsszó, melynek kimondásával köztünk egy nagy mélység nyílik, mely soha áthidalható nem lesz. Legyünk tehát továbbra is jópajtások, régi szeretettel, küzdje le a kitörni készülő érzelmeiket, miután köztünk ilyen-miről szó úgy sem lehet. Ha erre képes egy válaszoljon Arankának. 6874-1

Paula. Szellemi összeköttetésünk fonala megszakadt, de azért az emlék kegyelme még igen élénk a szívemben. Ragyogó fekete szemei sugarát követtem azon sötétségbe, melyről azt hittem, hogy világosabb, mint a tündöklő nap. Azon délután impressziója, melyet egyszer együtt töltöttünk, oly mélyen vésődött emlékembe, hogy az mindig ott marad. Az idő a részleteket ugyan teljesen homályba burkolta, de leszűrődött egy kép, melyhez mint az oltárhoz menekülök, hogy szívemet megkönnyebbítem. Azóta gyakran voltam P. . . m, de nem látogathattam meg önt, mert mint jól tudja környezetemtől ezt nem tehettem. Nem akartam önnel új kellemetlenségeket csinálni, hogy nevemet újra folyton együtt emlegethessék az önével, mely önmre nézve semmiestre sem lehetne kellemes. Hogy ezen sorokat ki írja, azt már ön tudni fogja. Üdvözlő igaz tisztelője Fekete. 6870-1

Gonosz. Szemrehányó, de azért igen édes levélkéjét e percben kaptam meg és tudatom magácskával, hogy a kívánt helyen okvetlen minden körülmények között természetesen ott leszek. Kezeit csókolja a nem Gonosz. 6876-1

Barna férfi. Végre itt az idő, holnap délután 4-5 óra között várom ami rejtett fészünkben. Vigyázzon, óvatosság feltétlenül szükséges. Repeső szívvel gondolok arra a pillanatra, mikor találkozhatunk. Barna asszony. 6882-1

HÁZASSÁG.

Keresek barátnőm részére, ki egy csinos, háziasan nevelt, rom. kath. vallású árvalány és szép butor- és kelengye feltett rendelkezik, egy biztos keresettel bíró iparost vagy kereskedőt. Komoly és névvel ellátott levelek „Árva Gizi” jellegével ellátva e laphoz kéretnek. 6756-2

Önálló 29 éves komoly kereskedő házasság czéljából óhajt megismerkedni egy csinos, közép-termetű fiatal intelligens leánnyal. 2000 ft hozományra reflektál. — Szíves levelet a kiadóba kérek és „Komoly szándék” jelleg alatt kérem azt e helyen jelezetni. 6698-2

ALLÁST KERES.

Házmaster, izr. 42 éves, gáz- és vízvezeték-, telefon- és telegrafkezelő állást keres egy nagyobb házban. Ajánlatok „Házmaster” cím alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 6710-3

Bármilyen írásbeli munkák végzését, levelek másolását, vagy czimszalag írását elváltalja szerény igényű fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban. 6854-3

Ziszlességes árva lány elárúsitónőnek ajánlkozik, vagy hasonló foglalkozást elfogad. Czim a kiadóhivatalban. 2343-3

Kisasszony, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot igen jó sikerre, végezte gép és gyorsírást tudja, szerény feltételekkel állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 6658-3

Német levelezőnek ajánlkozik egy megnyerő külsejű fiatal ember több évi gyakorlattal, aki mérlegképes könyvelő, szorgalmas önálló munkás. Czime a kiadóban. 6758-3

Heti- vagy időszaki laphoz szerkesztői, vagy munkatársul ajánlkozik kitűnő szakember. Esetleg azok expedálását is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap” czimen kéretnek. 6792-3

Egy jókarban levő számnélküli egyfogatu bérkocsi hasznabérbe azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2341-8

Kisasszony, ki már nagyobb irodákban alkalmazva jártas, megfelelő állást keres. Hajlandó az állást próbára ingyen is elfoglalni. Czime a kiadóban. 6802-3

ALLÁST KAPHAT.

Könyvügynökök (colporteur) kerestetnek egy nagy-szabású műfuzetes kiadásának terjesztéséhez. Jelentkezhetni délelőtt 10-12, délután 6-7 órakor Üllői-ut 12., földszint. 6868-4

Zárs kerestetnek egy igen jól jövedelmező nagy vállalkozás 3-4000 ft-ral. — Bővebbet személyesen levelek a kiadóhivatalba intézendők „Szerencse” jelleg alatt. 6780-4

Okleveles óvónő kerestetik pusztára egy kis leány mellé, ki az elemi iskolai tantárgyakat s tanítani képes. Zongorázni tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők „Óvónő 100” jelleg alatt. 6742-4

Kisasszony, ki már művirág-üzletben alkalmazva volt és e szakmát teljesen érti. Állandó alkalmazást nyer. — Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Művirágüzlet” jelleg alatt. 6748-4

Előkelő fővárosi szabó-műhelyben tisztességes házból való tanulóleány azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatal. 6455-4

Szakácsnő, ki már nagyobb urházaknál volt alkalmazva, mazsa, vidéki urasági házhoz kerestetik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 6662-4

OKTATÁS.

Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület gyorsírási tanfolyamain f. hóban özv. **Mozonyó-Bányai Amanda** okl. tanítónő személyes vezetésével új magyar levelező-, vita- és német kurzusok kezdődnek. Nő és férfi jelentkezőket e gyorsírási-, továbbá Remington-gépirás tanfolyamokra korlátozott számban felvez **Glogowski és Társa Erzsébet-tér 16 sz.** 6979-5

Zongora-órák adására ajánlkozik a bécsi-konzervatóriumot kitűnő sikerrel végzett zongoratanárnő. Elsőrendű referenciák. — Czime a kiadóhivatalban. 6822-5

Correpetitornak ajánlkozik gymnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Czim a kiadóhivatalban. 6416-5

Joghallgató bármily otthon végezhető munkát elfogad igen olcsó áron. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Megbízható” czimen. 6606-5

ELADÁS.

Kentes üzlet, egy utcában, konkurrenzia nélkül, más vállalat miatt olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2335-8

Balaton-Álmádi és felső-eörsi szőlőgazdaságotból egy fél millió amerikai-, európai gyökeres és sima vessző, valamint ojtvány eladó. Kívánatra árjegyzékkel szívesen szolgálók. **Suly László Vesszprámben.** 2291-8

Butor jó, szolid kivitelben előnyös részletfizetésre **Náthán Ignác** kártyos- és asztalosbutor egyed. főraktárában VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve. 7013-8

Méz. Legfinomabb pergetett csemegeméz 5 kilós postacsomag bérmentve 2 ft 80 kr, hóhéhr lépesméz 4 kgr. bérmentve 4 ft 80 kr. Országos Méhészeti Egyesület. Budapest, IX., Köztelek, továbbá központi vásárcsarnok, fősor, ahol üvegekben és kimerve is lehet kapni. Kitűnő hamisítatlan méh-viasz szobapadló fényezéshez 1 kgr. 1 ft 75 kr 6999-8

VÉTEL.

Kályha, maidingi vagy cserép, jó karban levő megvételre kerestetik. Ajánlatok „Kályha” jelleg alatt és az ár kitüntetésével, a kiadóhivatalba kéretnek. 6726-9

Házi verki olcsó áron kerestetik megvételre. Czim a kiadóban. 6704-9

Kétkerekű kézikocsi, használt, olcsó áron kerestetik megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 6708-9

KIADÓ SZOBÁK.

Intelligens családnál egy különbejáratu szoba az Eötvös-utczában egy-két ur részére teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6760-10

A Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utczai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144-10

Elegánsan butorozott 2 ablakos utczai szoba fürdőszoba s esetleg zongorahasználattal a Dávid-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6830-10

Az Üllői-uton egy kis tiszta különbejáratu igen csinos szoba olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6823-10

LAKÁS KERESTETIK.

Üzlethelyiség kerestetik, nem nagy. Lehetőleg a belvárosban, november 1-ére. Arral ellátott ajánlatok kéretnek „Elegáns” czimen a kiadóhivatalba. 6466-11

SZOBÁ KERESTETIK.

Csinosan berendezett udvari szobát keres az Üllői-ut közlében egy orvostanahallgató. Leveleket „Egyszerű” jelleg alatt kér a kiadóhivatal. 6664-12

Keresek egy butorozott szobát a Teréz-körút vagy Gyár-utca közelében. Megkeresések ár megjelölésével „Mémők” jelleg alatt a kiadóba kéretnek. 6678-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Két külön bejáratu szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utczára nyíló nagy pince is kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6164-13

HITEL—PÉNZ.

Sürgösen kerestetik 200 ft kölcsön egy jóállású hivatalnoknak. Levelet a kiadóba kérek „Pontos” jelleg alatt. 6784-14

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a cím és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár” jelleg alatt. 6262-15

Jókai összes művei kerestetnek olcsó áron megvételre. Leveleket a kiadóhivatal közvetít „Jókai” czimen. 6612-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, romnek, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

Kiadó üzlethelyiség. Belváros, élénk forgalmu helyén olcsó házbérrel Czim a kiadóhivatalban. 2345-17

Fényképészeti üzlet, a Belvárosban, mely kitűnően megy, szabad kézből átadó. Szíves ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Fényképészeti” czim alatt. 6782-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vogyon 30 kr-ért Réthy-felé Pemetefti-czukorkát. 1537-18

Egy tisztességes család hajlandó. (2 évesnél kezdve) fiu- vagy leánygyermekét teljes ellátásra csekély fizetésért elfogadni. — Czim e lap kiadóhivatalában. 6734-18

Jó ebédkosztot kaphat 1-2 ur intelligens családnál az Eötvös-utczában. Czim a kiadóban. 6766-18

Katona Mihály állatkitűző intézete Budapest a József-körút 13. száma alatt van. 2347-18